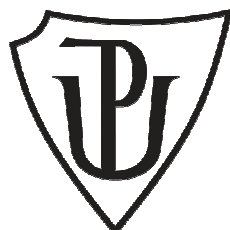

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie

**Spolupráce orgánu sociálně-právní ochrany dětí
a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny**

**Cooperation between the Authority of social and legal
protection of children and the Fund for endangered
children in the area of family remediation**

Bakalářská diplomová práce

Dana Faltusová

Vedoucí bakalářské diplomové práce: PhDr. Eva Klimentová, Ph.D.

Olomouc 2015

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila.

V Ústí nad Orlicí dne 20. 3. 2015

.....

Dana Faltusová

Obsah

Úvod	5
1 Rodina	8
1.1 Definice rodiny	8
1.2 Funkce rodiny	9
1.3 Typologie rodiny	10
1.4 Ohrožená rodina	11
2 Sanace rodiny	14
2.1 Definice sanace rodiny	14
2.2 Cíle sanace rodiny	17
2.3 Aktéři sanace rodiny	18
2.4 Proces sanace rodiny	21
3 Sociálně-právní ochrana dětí v České republice	24
3.1 Vymezení pojmu sociálně-právní ochrana dětí	24
3.2 Legislativní rámec sociálně-právní ochrany dětí	25
3.3 Objekty sociálně-právní ochrany dětí	26
3.4 Subjekty sociálně-právní ochrany dětí	27
3.5 Základní principy sociálně-právní ochrany dětí	29
3.6 Činnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí	30
4 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	37
4.1 Charakteristika a legislativní rámec sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	37
4.2 Základní činnosti sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	39
4.3 Terénní sociální práce s rodinou	41

4.4	Fond ohrožených dětí jako poskytovatel sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	43
5	Spolupráce v procesu sanace rodiny	45
5.1	Multidisciplinární spolupráce	45
5.2	Case management	46
5.3	Případová konference	48
5.4	Spolupráce sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanačního pracovníka	50
6	Empirická část	55
6.1	Výzkumný cíl	55
6.2	Výzkumná technika	59
6.3	Výzkumný soubor	60
6.4	Způsob získávání dat	62
6.5	Výsledky empirického šetření	70
	Závěr	86
	Použitá literatura	89
	Přílohy	94
	Anotace	

Úvod

Pracuji od roku 2012 jako sociální pracovník na oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí (jedná se o obecní úřad obce s rozšířenou působností). Jak vyplývá ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, obecní úřad obce s rozšířenou působností je jedním z orgánů sociálně-právní ochrany dětí, který sociálně-právní ochranu dětí na území České republiky zajišťuje.¹

Vymezení sociálně-právní ochrany dětí je obsaženo v § 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, kde je mimo jiné uvedeno, že sociálně-právní ochranou dětí se rozumí také působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny.² Intervenční strategie, které směřují k obnově narušených funkcí rodiny, by měly být především založeny na **sanaci rodiny**, jejímž základním principem je podpora dítěte prostřednictvím pomoci jeho rodině.³ Věra Bechyňová, která je zakladatelkou a ředitelkou občanského sdružení STŘEP – České centrum pro sanaci rodiny, a Marta Konvičková uvádějí ve své publikaci *Sanace rodiny*, že účinně sanovat rodinu nemůže žádná instituce sama a proto je žádoucí, aby pracovníci orgánů sociálně-právní ochrany dětí a pracovníci organizací, které poskytují sanaci rodiny (sanační pracovníci), týmově spolupracovali.⁴ Právě kvalita spolupráce mezi sanačním pracovníkem a sociálním pracovníkem orgánu sociálně-právní ochrany dětí rozhoduje o úspěšnosti a užitečnosti celého procesu sanace rodiny.⁵ Konkrétní popis této spolupráce není legislativně upraven, k dané problematice se však vztahuje řada metodických doporučení a odborné literatury.

Také oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí spolupracuje v rámci procesu sanace rodiny s organizacemi poskytujícími sociální službu - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi⁶, v jejímž rámci je obvykle

¹ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 4

² zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 1

³ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 18

⁴ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 25-26

⁵ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. [online] 2009. [cit. 23. 8. 2014] Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/prevence-kriminality> (dále jen „BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009.“), s. 36

⁶ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 65

sanace rodiny poskytována. Jednou z těchto organizací je i Fond ohrožených dětí. (konkrétně pobočka Fondu ohrožených dětí v Pardubicích).

Cílem této bakalářské práce je popsat spolupráci orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny.

V **teoretické části** práce budu podrobně charakterizovat **sanaci rodiny**, uvedu její hlavní aktéry, kterým bude věnována vždy jedna z kapitol práce. Úvodní kapitola bude zaměřena na rodinu, v rámci kapitoly vymezím jednoho z hlavních aktérů sanace rodiny - **dysfunkční rodinu**. Následující kapitola bude orientována na charakteristiku systému sociálně-právní ochrany dětí v České republice, zde představím **orgán sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností** jako dalšího aktéra sanace rodiny. V další kapitole vymezím sociální službu, v jejímž rámci je obvykle sanace rodiny poskytována – **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**. V této kapitole představím dalšího aktéra sanace rodiny – **organizaci poskytující sanaci rodiny**. Poslední kapitolu teoretické části práce zaměřím na jeden ze základních principů sanace rodiny - multidisciplinární spolupráci.⁷ Podrobněji zde také budu charakterizovat spolupráci sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanačního pracovníka v procesu sanace rodiny. V rámci teoretické části práce vymezím konkrétní aktéry sanace rodiny pro účely empirického šetření - **oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí a pobočka Fondu ohrožených dětí v Pardubicích**. Odůvodnění, proč jsem zvolila právě **pobočku Fondu ohrožených dětí v Pardubicích** jako jednoho z konkrétních aktérů sanace rodiny pro empirické šetření této práce, uvedu v části empirické (viz kapitola 6.4).

Empirická část této bakalářské práce bude v souladu s jejím hlavním cílem zaměřena na zjištění údajů, na základě nichž bude možné uskutečnit **popis spolupráce oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí a pobočky Fondu ohrožených dětí v Pardubicích v oblasti sanace rodiny**, a to s ohledem na konkrétní praxi výkonu jejich činností v rámci procesu sanace rodiny. Popis spolupráce bude vycházet především z jednotlivých realizovaných úkonů a intervencí spojených s výkonem jejich činností v rodinách,

⁷ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 112

kde v roce 2013 probíhala mezi oběma aktéry spolupráce v procesu sanace těchto rodin. **V empirické části bakalářské práce** se zaměřím na **obsahovou analýzu dokumentů**, kdy předmětem zkoumání bude **spisová dokumentace týkající se nezletilých dětí** vedená oddělením sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí a vedená pobočkou Fondu ohrožených dětí v Pardubicích, kde v roce 2013 mezi těmito aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny.

Rozhodným obdobím pro empirické šetření jsem zvolila rok 2013, neboť zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, zaznamenal zásadní změny po své novelizaci s účinností od 1. 1. 2013⁸. K 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který zahrnuje i kodifikaci rodinně právních vztahů, které upravoval samostatně do 31. 12. 2013 zákon o rodině⁹. V souvislosti s touto novou právní úpravou došlo i k novelizaci všech předpisů souvisejících, tedy i předpisů, které realizují orgány působící v sociálně-právní ochraně dětí¹⁰, a to s účinností k 1. 1. 2014.

Míním, že tato bakalářská práce a především výsledky empirického šetření budou využity sociálními pracovníky oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí a sanačními pracovníky Fondu ohrožených dětí pro jejich další vzájemnou spolupráci v procesu sanace rodiny. Zejména za účelem udržení či zvýšení kvality stávající spolupráce, která, jak již bylo výše uvedeno, rozhoduje o úspěšnosti a užitečnosti celého procesu sanace konkrétní rodiny.

Novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1. 1. 2013 zavedla povinnost orgánům sociálně-právní ochrany dětí řídit se při výkonu sociálně-právní ochrany standardy kvality sociálně-právní ochrany, které jsou kritérii určujícími úroveň kvality poskytování sociálně-právní ochrany.¹¹ Pro naplnění standardů je stanoveno dvouleté přechodné období do 31. 12. 2014. Soudím, že tato bakalářská práce se stane jednou z pomůcek při zavádění standardů kvality sociálně-právní ochrany na mém současném pracovišti.

⁸ zákon č. 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

⁹ zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, platnost do 31. 12. 2013

¹⁰ zákona č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva

¹¹ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 9a odst. 3

1 Rodina

V úvodní kapitole vymezím jeden ze stěžejních pojmů této bakalářské práce – rodinu. Uvedu definice rodiny, její základní funkce a dle míry naplnění těchto funkcí rozvedu jednotlivé typy rodin. V závěru kapitoly objasním pojem ohrožená rodina.

1.1 Definice rodiny

Definovat rodinu přesně je nesnadné, ne-li nemožné. Na rodinu je možné nahlížet z různých úhlů pohledu, a to v závislosti na skutečnosti, jaké charakteristiky existence a fungování rodiny jsou pro nás významné. Pohled na rodinu je rozdílný také z pohledu jednotlivých vědních disciplín, např. práva, sociologie či psychologie. Definice rodiny se také mohou významně měnit napříč různými kulturními a společenskými kontexty.

Právní řád České republiky nezná legální definici rodiny. Preambule Úmluvy o právech dítěte vymezuje rodinu neurčitě jako „základní jednotku společnosti a přirozené prostředí pro růst a blaho všech jejích členů a zejména dětí“.¹²

Sociolog Jan Jandourek rodinu definuje jako „skupinu osob spojenou manželstvím, pokrevním příbuzenstvím nebo adopcí, které tvoří jednu domácnost a jsou spolu ve vzájemné interakci. Obvykle jsou to manželé, rodiče, děti a sourozenci“.¹³

Profesor Dunovský ve své knize Sociální pediatrie představuje „rodinu jako malou primární společenskou skupinu, založenou na svazku muže a ženy, na pokrevním vztahu rodičů a dětí či vztahu jej substituujícím, na společné domácnosti, jejíž členové plní společensky určené a uznané role vyplývající ze soužití, a na souhrnu funkcí, jež podmiňují existenci tohoto společenství a dávají mu vlastní význam ve vztahu k jedincům i k celé společnosti“.¹⁴

Matoušek a Pazlarová výstižně uvádějí, že pojem rodina není jednoznačně definovatelný. Za příliš úzké označují definice rodiny opírající se o příbuzenské

¹² 104/1991 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí, ÚMLUVA o právech dítěte

¹³ JANDOUREK, J. *Slovník sociologických pojmů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 194

¹⁴ DUNOVSKÝ, J. a kol. *Sociální pediatrie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999., s. 91-92

vztahy, které vznikly sňatkem nebo narozením vlastních dětí.¹⁵ „V současnosti by bylo v našem typu společnosti přiměřenější než o rodině mluvit o rodinném soužití lidí. Jádrem tohoto soužití, pokud spolu dospělí žijí, je citová vazba mezi nimi. Dospělí partneři mohou být opačného nebo stejného pohlaví... Existují rodinná soužití, v nichž žije jeden dospělý s dítětem nebo dětmi. Zde je poutem jen rodičovství... Tradiční pojem rodina nutně dostává široký a neostrý význam. V současnosti totiž v zemích patřících do naší civilizace souběžně existuje množství forem rodinného soužití zahrnující všechny myslitelné kombinace biologického příbuzenství, legalizovaných i nelegalizovaných vztahů mezi dospělými a dětmi či mezi samotnými dětmi.“¹⁶

S ohledem na výše uvedené výklady pojmu rodina budu pro záměry této bakalářské práce rodinou mínit jednotlivce či svazek lidí (formální i neformální), kteří žijí ve společné domácnosti s nezletilým dítětem¹⁷ či nezletilými dětmi.

Cílem této bakalářské práce je popsat spolupráci orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny. Pro bližší objasnění typu rodiny, která je jedním z hlavních aktérů sanace rodiny, se následně zaměřím na charakteristiku základních funkcí rodiny a dle míry naplnění těchto funkcí uvedu jednotlivé typy rodin.

1.2 Funkce rodiny

Nejen v odborné praxi se často setkáváme s výrokem, že určitá rodina plní nebo neplní dobře svou funkci. Tento způsob hodnocení je však velmi povrchní a z hlediska odborné práce s rodinou se s ním nelze spokojit. Existuje několik základních oblastí, ve kterých se může projevit tzv. „funkčnost“ nebo „nefunkčnost“ rodiny. Pojem funkčnost, resp. nefunkčnost rodiny je třeba

¹⁵ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010., s. 13

¹⁶ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010., s. 13

¹⁷ pozn. Dle 104/1991 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí, ÚMLUVA o právech dítěte, čl. 1 se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší 18 let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

chápat jako bezproblémové naplňování, resp. selhávání v naplňování úloh (rolí, funkcí), které společnost od rodiny očekává.

Profesor Dunovský popisuje čtyři základní funkce rodiny¹⁸:

Biologicko-reprodukční funkce - spočívá nejen v zajištění reprodukce populace, ale také k zabezpečení potřebných podmínek pro život a vývoj dítěte.

Ekonomicko-zabezpečovací funkce – vztahuje se na všechny členy rodiny, týká se jejího hmotného zabezpečení, ekonomického zázemí.

Funkce emocionální – týká se uspokojování psychických potřeb členů rodiny (citových, emocionálních, pocitů bezpečí, jistoty, lásky apod.). Emocionalita zajišťuje harmonický život rodiny, pocit celkového uspokojení a životního naplnění. Především z ní pramení zájem o dítě a sledování jeho prospěchu.

Funkce socializačně-výchovná – jejím prostřednictvím si dítě v rodině osvojuje základní návyky a způsoby chování, sociální role a připravuje se tak na vstup do praktického života.

Následující kapitola uvádí jednotlivé typy rodin dle míry naplnění základních funkcí rodiny.

1.3 Typologie rodiny dle její funkčnosti

Profesor Dunovský označuje jako **poruchu rodiny** ve vztahu k dítěti nedostatečné plnění některých nebo všech rodinných funkcí vlivem selhání některého člena rodiny nebo členů rodiny. Tyto poruchy vznikají tím, že se rodiče nemohou, neumějí nebo nechtějí o dítě náležitě postarat.¹⁹

Dle hodnocení funkčnosti rodiny a jejích poruch ve vztahu k dítěti charakterizuje Dunovský čtyři základní typy rodiny²⁰:

Funkční rodina – v podstatě intaktní, je schopna zabezpečit dítěti dobrý vývoj a jeho prospěch.

Rodina problémová – zde se vyskytují poruchy některých funkcí, které však vážněji neohrožují rodinný systém a vývoj dítěte v něm. Rodina

¹⁸ DUNOVSKÝ, J. a kol. *Sociální pediatrie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999., s. 92-93

¹⁹ DUNOVSKÝ, J. a kol. *Sociální pediatrie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999., s. 101-103

²⁰ DUNOVSKÝ, J. a kol. *Sociální pediatrie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999., s. 106-109

je schopna řešit problémy sama vlastními silami, nebo s jednorázovou či krátkodobou pomocí jiných.

Dysfunkční rodina – zde se vyskytují vážnější poruchy některých nebo všech funkcí, které bezprostředně ohrožují rodinu jako celek a především vývoj a prospěch dětí. Tyto poruchy již rodina není schopna zvládnout sama, potřebuje pomoc ze strany odborníků. Jedná se o řadu opatření nejrůznějšího charakteru, známých pod termínem **sanace rodiny**.

Rodina afunkční - poruchy v této rodině jsou natolik závažné, že rodina již přestává plnit svou úlohu. Vážně ohrožuje samotnou existenci dětí, jejich zdraví a vývoj. Děti musí být z těchto důvodů umístěny mimo rodinu.

Nejen v odborné literatuře je postupně „diagnostikování rodiny“, za kterou je Dunovského typologie považována, opouštěno. „Diagnóza rodiny“ může vyústit v osudové označení rodiny, které zejména pro děti může mít dlouhodobé nepříznivé následky.²¹

Matoušek a Pazlarová v souvislosti s problematikou funkčnosti rodiny uvádí pojem **mnohoproblémová rodina**. Jedná se o rodinu, která má vážné těžkosti ve více oblastech svého fungování (např. bydlení, finance, výchova dětí, partnerské vztahy, vztahy k institucím, nemoci, závislosti aj.). Tímto označením je zdůrazněna komplexní povaha potřeb těchto rodin. Tyto rodiny bývají také označovány jako **rodiny se zvláštními potřebami**.²² Pojmem **klinická rodina** je označována rodina, jejímž fungováním se z nějakého důvodu zabývají profesionálové.²³

1.4 Ohrožená rodina

I s ohledem na výše uvedenou skutečnost, že je postupně „diagnostikování rodiny“ opouštěno, budu s ohledem na cíl této bakalářské práce za jednoho z hlavních aktérů sanace rodiny pokládat rodinu, která je označována z hlediska

²¹ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010., s. 43

²² MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010., s. 17-18

²³ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010., s. 43

své funkčnosti jako **rodina dysfunkční**. V textu této bakalářské práce budu používat i pojem **ohrožená rodina**.

Pojmem **ohrožená rodina** označuje Národní akční plán Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen MPSV) rodinu, jejíž základní funkce nejsou dostatečně zabezpečeny a rodina tuto situaci není schopna vyřešit vlastními silami.²⁴

Ohrožená rodina je v nerovnováze v oblasti sociálního fungování. Jedná se o nerovnováhu nejen mezi vlastními členy rodiny, ale také směrem ke svému sociálnímu okolí. Vlivem této nerovnováhy není rodina schopna zvládat interakce uvnitř rodiny, také se subjekty ve svém vnějším okolí.²⁵

Je nutné rozlišovat mezi **vnitřním a vnějším ohrožením rodiny**²⁶:

Vnitřní ohrožení rodiny vychází ze vztahového rámce rodiny, jedná se např. o zanedbávání dítěte v rodině, rozpad partnerského vztahu, rodičovský konflikt apod. **Vnější ohrožení rodiny** vzniká při situaci, kdy je rodina ohrožena např. chudobou, nezaměstnaností, sociálním vyloučením apod.

*„Aby se sociálně ohrožená rodina mohla stát bezpečným a podpůrným místem pro všechny své členy, zejména pro děti, potřebuje podporu.“*²⁷ Intervenční strategie, které by měly směřovat nejen k obnově narušených funkcí této rodiny, ale také přispět ke zlepšení stavu dítěte (fyzického, emocionálního, kognitivního a sociálního), by měly být především založeny na **sanaci rodiny** dítěte. Jedná

²⁴ *Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011.* [online]. 2009 [cit. 19. 8. 2014]. MPSV : Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7440/NAP.pdf>, s. 5

²⁵ HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika.* [online]. 2014 [cit. 11. 9. 2014]. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování. ISBN 978-80-7440-093-3. Dostupné z: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/metodiky-a-manualy-dobrych-praxi-asz-2014>. (dále jen „HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika.* 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014.“), s. 15

²⁶ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky.* [online]. 2008 [cit. 19. 8. 2014]. [editorky sborníku Klára Janoušková, Dana Nedělníková]. 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě. ISBN 978-80-7368-504-1. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/4031/Metodicka_prirucka_TSP.pdf. (dále jen „NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008.“), s. 144

²⁷ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny.* 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 51

se o složitý a komplexní proces, který vyžaduje cílené aktivity, s měřitelnými výsledky v předem sjednaném časovém rámci.²⁸

V rámci této úvodní kapitoly jsem pro potřeby této bakalářské práce vymezila pojem rodina, charakterizovala jsem základní funkce rodiny a dle míry naplnění těchto funkcí jsem popsala jednotlivé typy rodin. S ohledem na cíl této bakalářské práce jsem za jednoho z hlavních aktérů sanace rodiny vymezila **dysfunkční rodinu** (resp. ohroženou rodinu). Přiblížila jsem rodinu jako nezastupitelnou instituci saturace potřeb dítěte, jeho socializace a výchovy. Současně jsem také uvedla, že vlivem závažných poruch funkcí rodiny mohou v rodině nastat situace, kdy jsou nejen vývoj a prospěch dítěte, ale i jeho život nebo zdraví nějakým způsobem ohroženy. Matoušek v těchto případech používá pojem **ohrožené dítě**.²⁹

Pojem **ohrožené dítě** vymezuje také Národní akční plán MPSV, kdy takto definuje „*dítě, jehož základní potřeby nejsou naplňovány v dostatečné míře a je ohroženo rizikovým chováním*“.³⁰

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů uvádí výčet situací, kdy je třeba poskytnout dítěti pomoc a ochranu (podrobněji viz kapitola 3.3). Precizuje okruh dětí, na které se sociálně-právní ochrana dětí zejména zaměřuje.³¹ Uvedený výčet situací je však pouze demonstrativní. V praxi se sociální pracovník může setkat i s dalšími případy **ohroženého dítěte**.

V souladu s cílem této bakalářské práce budu její druhou kapitolu věnovat specifické strategii práce s rodinou – **sanaci rodiny**.

²⁸ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 112

²⁹ MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 202

³⁰ *Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011*. [online]. 2009 [cit. 19. 8. 2014]. MPSV : Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7440/NAP.pdf>, s. 5

³¹ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 6

2 Sanace rodiny

V této kapitole objasním pojem sanace rodiny včetně jejích základních principů. Dále představím podmínky sanace rodiny a její cíle. Vymeším její hlavní aktéry a na závěr kapitoly stručně charakterizují proces sanace rodiny.

2.1 Definice sanace rodiny

„Základním principem sanace rodiny je podpora dítěte prostřednictvím pomoci jeho rodině.“³²

V psychologickém slovníku je pojem sanace vymezen jako „ozdravení“.³³ Oldřich Matoušek popisuje sanaci rodiny jako „postupy podporující fungování rodiny, které jsou opakem postupů vyčleňujících některého člena rodiny kvůli tomu, že někoho ohrožuje, případně kvůli tomu, že je sám někým z rodiny ohrožen. ...Práce s rodinou může mít formu podpory od zaškoleného dobrovolníka, terapie poskytované profesionálem celé rodině nebo někomu z rodiny v domácím či jiném prostředí, služby poskytované rodinám“.³⁴ Sanace rodiny by měla být metodou první volby u většiny případů ohrožení dítěte či výskytu domácího násilí.³⁵

Bechyňová a Konvičková definují sanaci rodiny jako „soubor opatření sociálně-právní ochrany, sociálních služeb a dalších opatření a programů, které jsou poskytovány nebo ukládány převážně rodičům dítěte a dítěti, jehož sociální, biologický a psychologický vývoj je ohrožen. Důsledkem neřešené nebo akutní situace ohrožení dítěte může být jeho umístění mimo rodinu“.³⁶ Uvedený soubor opatření nelze realizovat jednorázově, jedná se o proces, pro který je charakteristická určitá nezbytná délka a intenzita trvání jednotlivých konkrétních opatření. Jedná se o spolupráci různých subjektů, se kterými rodina při řešení své problémové situace přichází do styku.

³² BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 18

³³ HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009., s. 522

³⁴ MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 196

³⁵ MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 196

³⁶ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 18

Pemová a Ptáček vymezují **základní principy**, na kterých je sanace rodiny založena. **Sanace musí probíhat**³⁷:

- adresně,
- individuálně, na základě vyhodnocení stavu dítěte a funkčnosti rodiny,
- na základě předem stanovených strategií,
- na základě reálně stanovených cílů a měřitelných kritérií,
- za průběžného vyhodnocování pokroků a případných měnících se potřeb dítěte,
- s využitím dalších podpůrných služeb,
- na principech multidisciplinarity – mezioborová spolupráce odborníků,
- sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí by měl vždy fungovat jako case manager - koordinátor služeb okolo rodiny.

Základem sanace rodiny je **vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny**. Jedná se o proces, který by měl vycházet především ze znalostí rodiny a jejího fungování. Součástí je shromažďování, analýza a porovnávání informací od jednotlivých subjektů, které se podílejí na řešení situace dítěte a jeho rodiny v průběhu sanace. Toto vyhodnocení je podkladem pro doporučení vhodné odborné podpory rodině, také podkladem pro zhodnocení změn, ke kterým v rodině v průběhu sanace došlo. Slouží k posouzení rizik v péči o dítě, podává informace o tom, co se rodičům v péči o dítě daří a za co je dobré je ocenit.³⁸

Sanace zahrnuje **tři základní typy situací a činností**³⁹:

- odvrácení možnosti odebrání dítěte z rodiny a jeho umístění mimo rodinu,
- podpora, náprava a upevnění vztahů mezi rodiči a dítětem umístěným mimo rodinu (především podporou kontaktů mezi nimi),
- umožnění bezpečného návratu dítěte umístěného mimo rodinu zpět domů.

Bechyňová a Konvičková rozlišují **podmínky**, kdy lze rodinu ohroženého dítěte sanovat a kdy sanace rodiny není vhodným řešením.

³⁷ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 112

³⁸ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 58

³⁹ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 18, 103-139

Mezi **situace, kdy lze rodinu sanovat**, se řadí situace, kdy⁴⁰:

- **nastávající rodiče** jsou nositeli rizika, že nebudou umět o dítě pečovat, nemají pro dítě připravené vhodné podmínky, nemají ve svém okolí spolehlivou sociální podporu,
- **ohrožené dítě** žije ve vlastní rodině, jeho zdravotní, psychická a sociální situace vykazuje konkrétní rizika, přičemž sociální práce s rodinou nevedla v předchozích třech měsících ke zlepšení, případně došlo ke zhoršení,
- **dítě je umístěno** mimo rodinu, existuje zde zájem na straně dítěte i rodiny o kontakt, příp. zájem žít společně,
- soudně je **zrušeno umístění dítěte** mimo rodinu z důvodu kvalitativních změn v rodině, dítě se navrácí zpět do péče rodičů (podpora a udržení kvalitativních změn).

K situacím, kdy sanace rodiny není vhodným řešením, náleží situace, kdy⁴¹ :

- dítě je obětí krutého zacházení ze strany rodičů, znalci nedoporučují kontakt,
- citová vazba mezi rodiči a dítětem neexistuje (prokázáno znaleckým posudkem),
- rodiče jsou závislí na psychoaktivních látkách a odmítají léčbu,
- u rodičů byla upravena způsobilost k právním úkonům⁴², nechtějí spolupracovat se svým opatrovníkem a s multidisciplinárním týmem,
- rodiče mají psychiatrické onemocnění, v jeho důsledku ohrožují sebe nebo dítě, nesouhlasí se spoluprací multidisciplinárního týmu s jejich lékařem.

Téma sanace je legislativně upraveno v zákoně č. 359/1999 Sb., **o sociálně-právní ochraně dětí**, ve znění pozdějších předpisů⁴³, a v zákoně č. 108/2006 Sb.,

⁴⁰ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 20

⁴¹ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 20-21

⁴² pozn. Dle § 34 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, platnost do 31. 12. 2013, je nositelem rodičovské zodpovědnosti pouze rodič s plnou způsobilostí k právním úkonům. Rodiči, který byl soudem ve způsobilosti k právním úkonům omezen nebo byl této způsobilosti zbaven, (zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, platnost do 31. 12. 2013, § 10) rodičovská zodpovědnost nepřísluší. Od 1. 1. 2014 pokud soud rozhodne o omezení svéprávnosti rodiče, současně rozhodne i o jeho rodičovské odpovědnosti (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 865)

⁴³ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, zejména § 12 a § 29

sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kde je sanace rodiny vymezena jako **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**.⁴⁴

2.2 Cíle sanace rodiny

*„Cílem sanace rodiny je předcházet, zmírnit nebo eliminovat příčiny ohrožení dítěte a poskytnout rodičům i dítěti pomoc a podporu k zachování rodiny jako celku.“*⁴⁵ **Cílem sanace rodiny** není vytvořit „dokonalou“ rodinu, ale pomoci rodině rozvíjet vlastní potenciál, který bude dostačující k zajištění ochrany dítěte a saturace jeho potřeb.⁴⁶ V rámci sanace rodiny je nutné nejen **řešit slabé**, negativní **stránky rodiny**, ale také je třeba **podporovat** a rozvíjet její **silné**, pozitivní **stránky**.⁴⁷

Sanace rodiny se s ohledem na svůj cíl zaměřuje na ovlivnění **formálních i obsahových stránek rodičovství**. **Formální stránka rodičovství** obsahuje sociální a praktické zázemí rodiny. Sanace formální stránky se týká např. pomoci při zajištění potřebných dokladů, sjednávání splátkových kalendářů, pomoci při realizaci návštěv dětí umístěných mimo rodinu apod. **Obsahová stránka rodičovství** se týká vztahů rodičů a dětí, výchovných schopností rodičů, jejich chápání a náhledu na situaci a možnosti změn. Sanace této stránky se zaměřuje např. na rozvoj vztahů rodičů k dětem, na podporu společného trávení volného času členů rodiny, rozvíjí vnímavosti rodičů k potřebám dětí a způsobům, kterými si o ně říkají apod.⁴⁸ V průběhu sanace rodiny je nutné s rodinou pracovat na obou stránkách rodičovství. Vhodnější je začínat nejdříve s formální stránkou rodiny, která je pro rodiče bezpečnější, přímo ovlivňuje jejich kapacitu a možnost vyladění na obsah rodičovství.⁴⁹

Naplnění cíle sanace rodiny je ovlivněno řadou **rizikových faktorů**. Jedná se o **rizikové faktory rodiny** (např. rodiče jsou nedůvěřiví k pomáhajícím pracovníkům a institucím, problémy rodiny bagatelizují apod.) a **rizikové faktory**

⁴⁴ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 65

⁴⁵ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 18

⁴⁶ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 115

⁴⁷ MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 203

⁴⁸ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 21-22

⁴⁹ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 21

prostředí (např. rodina žije v sociálně vyloučené lokalitě, nepříznivá situace na trhu s byty, dlouhé čekací doby do azylových domů apod.).⁵⁰

Velmi častým důvodem pro sanaci rodiny je ohrožení dítěte zanedbáváním péče.⁵¹ Jedná se pravděpodobně o nejčastější formou nevyhovujícího zacházení s dětmi v rodinách.⁵² Pojem zanedbávání je součástí syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte – CAN (Child Abuse and Neglect). Za týrání, zneužívání a zanedbávání lze považovat „*jakékoliv nenáhodné, preventabilní, vědomé (případně i nevědomé) jednání rodiče, vychovatele anebo jiné osoby vůči dítěti, jež je v dané společnosti nepřijatelné nebo odmítané a jež poškozují tělesný, duševní i společenský stav a vývoj dítěte, popřípadě způsobuje jeho smrt*“.⁵³ Je třeba rozlišovat mezi týráním, zanedbáváním a zneužíváním. Tyto jednotlivé činy vůči dítěti se odlišují nejen ve své formě, ale též ve svých příčinách a následcích.⁵⁴

2.3 Aktéři sanace rodiny

Mezi hlavní aktéry sanace náleží **rodina** samotná, dále je to **sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí** a **sanační pracovník organizace, která poskytuje sanaci rodiny**. Dalším významným aktérem sanace by měl vždy být **multidisciplinární tým**.⁵⁵

*„Klientem sanace je celá rodina jako interakční systém ohrožený špatnou sociální situací, izolovaností, zvýšenou mírou stresu, frustrací rodičů i jejich výchovnou nezkušeností, která má přímý dopad na prospívání dítěte.“*⁵⁶

První kapitola této bakalářské práce byla věnována rodině, byla zde vymezena **dysfunkční rodina** jako jeden z hlavních aktérů sanace rodiny. Jak jsem již uvedla, v textu této bakalářské práce budu užívat i pojem **ohrožená rodina**.

⁵⁰ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 19-20

⁵¹ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 51

⁵² BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 35

⁵³ DUNOVSKÝ, J., DYTRYCH, Z., MATĚJČEK, Z. a kol. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1995., s. 24

⁵⁴ DUNOVSKÝ, J., DYTRYCH, Z., MATĚJČEK, Z. a kol. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1995.

⁵⁵ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 18

⁵⁶ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 51

Aby se **rodina** stala aktérem sanace, navázala a udržovala spolupráci i s dalšími aktéry, je třeba určité míry její motivace. Ohledně **motivace rodiny ke spolupráci v rámci sanace** se v praxi můžeme setkat s několika situacemi⁵⁷:

- rodina je zcela nemotivovaná, svou situaci nehodnotí jako problematickou a nevnímá ohrožení dítěte,
- rodina je nemotivovaná, svou situaci nehodnotí jako problematickou nebo problémy bagatelizuje, cítí se ohrožená z vnějšku, nevidí zdroj potíží v rodině,
- rodina je nemotivovaná i přes to, že svou situaci hodnotí jako problematickou, vnímá ohrožení, ale rezignuje na možnost změny,
- rodina deklaruje motivovanost, hodnotí svou situaci jako problematickou, vnímá ohrožení, ale přesto zůstává pasivní,
- rodina je motivovaná, sama se snaží činit kroky ke změně, přistupuje aktivně ke spolupráci.

Dalším aktérem sanace rodiny je **sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí**. Zpravidla je to právě on, kdo iniciuje sanaci konkrétní rodiny, která je v evidenci orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Aktérem sanace však být vždy nemusí (např. rodina, která není v evidenci orgánu sociálně-právní ochrany dětí, si sama sanaci vyžádá u organizace, která je poskytovatelem této služby). Podrobněji se systémem sociálně-právní ochrany dětí budu zabývat v následující, třetí kapitole této práce.

Třetím aktérem sanace rodiny je **sanační pracovník organizace, která poskytuje sanaci rodiny**. Ta obvykle bývá realizována formou **terénní sociální práce s rodinou**.⁵⁸ Sanace rodiny je zpravidla poskytována v rámci **sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi**.⁵⁹ Čtvrtá kapitola této bakalářské práce bude podrobněji věnována této sociální službě včetně vymezení terénní sociální práce s rodinou.

⁵⁷ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 22-25

⁵⁸ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 143

⁵⁹ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 149

Posledním aktérem sanace je **multidisciplinární tým** složený z odborníků různých profesních zkušeností (sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí, sanační pracovník, dále např. pediatr, pedopsycholog, učitel dítěte, sociální pracovník zařízení, kde je dítě umístěno mimo rodinu apod.). Jeho složení není stálé, vždy by mělo odpovídat individuálním potřebám a problémům rodiny. Vztahy mezi jednotlivými členy týmu jsou rovnocenné a založené na partnerském přístupu. Role a úkoly jednotlivých členů týmu jsou srozumitelně rozděleny. Činnost multidisciplinárního týmu předpokládá vedení **case managerem** (obvykle sociální pracovník sociálně-právní ochrany dětí).⁶⁰ Odborníci tohoto týmu stanovují sociální diagnózu, navrhují postup a alternativy řešení problémové situace rodiny.⁶¹ Významnou aktivitou multidisciplinárního týmu je **případová konference**.⁶² Jejím výstupem je obvykle **individuální plán sanace rodiny**.⁶³

Případová konference je plánované, koordinované a pevně strukturované pracovní setkání rodiny a pomáhajících odborníků, kteří společně hledají a navrhují optimální řešení konkrétní situace rodiny.⁶⁴ Sestavení **sanačního plánu** je v rámci procesu sanace důležité. Jeho součástí je sociální diagnóza, dále jasně definovaný cílový stav situace rodiny, k němuž směřují jednotlivé konkrétní sanační kroky. Za jednotlivé sanační kroky je rozdělena zodpovědnost mezi multidisciplinární tým a členy rodiny. Důležité je stanovení časového úseku, kdy by mělo dojít k naplnění cílového stavu, dále také termínů, ve kterých bude vyhodnocována efektivita jednotlivých dílčích sanačních kroků (formou následných případových konferencí). Je nutné konkrétně definovat znaky, dle kterých bude efektivita sanace rodiny hodnocena. Pro rodinu musí být tyto znaky srozumitelné a musí s nimi souhlasit.⁶⁵

Mezi **nástroje sanace rodiny** patří⁶⁶:

- terénní sociální práce s rodinou (podrobněji kapitola 4.3),

⁶⁰ HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014., s. 35-36

⁶¹ MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 203

⁶² BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 91

⁶³ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 92

⁶⁴ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 89

⁶⁵ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 19, 92

⁶⁶ THELENOVÁ K., *Rodina v kontextu sociální práce* (KLIMENTOVÁ E., kapitola 8 *Sanace rodiny*). 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013., s. 78

- případová konference (podrobněji též kapitola 5.3),
- case management (podrobněji kapitola 5.2),
- plán sanace rodiny (podrobněji kapitola 3.6 - viz individuální plán ochrany dítěte).

V poslední páté kapitole teoretické části této bakalářské práce se budu podrobněji zabývat multidisciplinaritou v procesu sanace. Po podrobnějším vymezení dvou dalších aktérů sanace rodiny v následujících kapitolách (sociální pracovník **orgánu sociálně-právní ochrany dětí** a sanační pracovník **organizace, která poskytuje sanaci rodiny**) se zaměřím na jejich postavení v multidisciplinárním týmu (především metoda case managementu), jejich vzájemnou spolupráci, podrobněji také vymežím případovou konferenci jako nástroj multidisciplinární spolupráce procesu sanace rodiny.

2.4 Proces sanace rodiny

Každému započatí procesu sanace rodiny předchází **vytipování konkrétní vhodné rodiny**, pro kterou se jeví sanování jako nutné a reálné. Jak jsem již uváděla výše, zpravidla je to sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí, kdo iniciuje sanaci rodiny.⁶⁷ Rodina je **oslovena**, pokud se sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanační pracovník na základě **diagnostiky problémů v rodině** a předpokládaných schopností rodiny ke změně společně rozhodnou, že se jedná o rodinu vhodnou pro sanaci. Následně se zjišťuje, zda je tato rodina ochotna vstoupit do procesu sanace. Aby se konkrétní rodina stala aktérem sanace, je třeba určité míry její **motivace**.⁶⁸

Po úspěšném navázání kontaktu s rodinou a jejím dobrovolném vstupu do procesu sanace je vhodné a účelné uspořádat **úvodní případovou konferenci**.⁶⁹ Jak jsem již uváděla, jejím výstupem je **plán sanace rodiny**. Nezbytnou součástí plánu sanace rodiny jsou **individuální cíle** na straně dětí, rodičů i rodiny jako celku. Tyto cíle musí být **specifické, měřitelné, dosažitelné, realistické**, jejich **dosažení**

⁶⁷ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 12-16

⁶⁸ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 16-28

⁶⁹ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 109

musí být **časově ohraničené** (tzv. SMART pravidlo).⁷⁰ Dalším výstupem případové konference může být **písemná smlouva** mezi rodiči a poskytovatelem služby sanace rodiny.⁷¹

V následném průběhu procesu sanace rodiny se prolíná **práce**⁷²:

- **diagnostická** - vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny, identifikace silných a slabých stránek, funkčních a nefunkčních prvků atd.,
- **motivační** - posilování motivace rodiny ke změně,
- **aktivizační** – aktivizace rodiny a vytváření vztahu mezi rodinou a sanačním pracovníkem.

Aktivizace rodiny je realizována **sociálně-terapeutickými nástroji**, kterými jsou např.⁷³:

- poradenství (např. sociální, výchovné, vztahové, finanční poradenství),
- nácvik dovedností (konkrétní činnost je názorně předváděna sanačním pracovníkem nebo přímo vykonávána s rodičem),
- doprovod, asistovaná pomoc (např. na úřad, do zařízení, kde je umístěno dítě mimo rodinu apod.),
- zprostředkování služby (služby, kterou není možné v rámci sanace rodiny zajistit – např. raná péče),
- jednání ve prospěch rodiny (jednání se třetími subjekty v zájmu a ve prospěch rodiny bez účasti rodiny, rodina je o jednání informována).

Součástí procesu sanace rodiny je **vyhodnocování její úspěšnosti**. Je velmi složité vyhodnocovat proces sanace jako celek, její úspěšnost je tedy vyhodnocována na základě naplnění dílčích cílů, které směřují k dosažení individuálního cíle rodiny. Na vyhodnocování úspěšnosti sanace se podílí multidisciplinární tým, který se podílel na sestavování plánu sanace. Děje se tak zpravidla opět **formou případové konference**. Tento způsob týmového vyhodnocování zaručuje určitou míru objektivity. V případě, že se daří naplňovat plán sanace rodiny, dochází k postupnému snižování intenzity poskytované služby

⁷⁰ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 115

⁷¹ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 28

⁷² BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 30-34

⁷³ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 34-36

s cílem aktivizace rodiny a snižování míry její závislosti na sociální službě. Následně je možné ukončení poskytování služby, kdy toto rozhodnutí je konzultováno v rámci multidisciplinárního týmu opět formou případové konference.⁷⁴

S ohledem na cíl bakalářské práce jsem v této kapitole charakterizovala pojem sanace rodiny, její cíle, základní principy a podmínky. Uvedla jsem hlavní aktéry sanace rodiny a stručně popsala proces sanace rodiny.

Následující kapitola bude věnována systému sociálně-právní ochrany dětí v České republice. V rámci kapitoly podrobněji představím v souladu s cílem práce dalšího aktéra sanace rodiny - **orgán sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností.**

⁷⁴ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 41-44

3 Sociálně-právní ochrana dětí v České republice

Tato kapitola bude věnována systému sociálně-právní ochrany dětí v České republice. Objasním v ní pojem sociálně-právní ochrana dětí, poskytnu přehled legislativního rámce této oblasti. Následně vymezím objekty a subjekty sociálně-právní ochrany dětí. Charakterizovat budu rovněž základní principy sociálně-právní ochrany dětí a některé z činností orgánu sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

3.1 Vymezení pojmu sociálně-právní ochrana dětí

Jak jsem již uváděla v první kapitole této práce, je ohrožení dítěte většinou důsledkem selhání jedné nebo více funkcí rodiny. Častým důvodem bývá částečná nebo úplná absence základních rodičovských schopností a dovedností, špatná sociální situace rodiny apod. Dítě se tak může ocitnout ve stavu ohrožení od osob nejbližších a pomoc, kterou potřebuje, musí přijít zvenčí. Případy ohrožení dětí, které vyžadují razantní a okamžitou intervenci ze strany státu v jejich prospěch, jsou spíše výjimečné. U většiny dětí není pochyb o jejich setrvání v původní rodině, zároveň je však nezbytné těmto rodinám poskytnout účinnou pomoc a podporu.⁷⁵

Sociálně-právní ochranu dětí vymezuje Igor Tomeš ve své knize Sociální správa: *„Sociálně-právní ochrana dětí je uceleným systémem fungujícím samostatně v českém právu. Jejím účelem je poskytnout zvýšenou ochranu státu nezletilým dětem, tedy občanům, kteří se nemohou sami bránit v případě působení negativních vlivů na jejich osobu a vývoj.“*⁷⁶

Pojem sociálně-právní ochrany dětí definuje **zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí**, ve znění pozdějších předpisů jako činnost, která obsahuje zejména⁷⁷:

- ochranu práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
- ochranu oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
- působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny,

⁷⁵ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 28

⁷⁶ TOMEŠ, I. a kol. *Sociální správa*. 2. vyd. Praha: Portál. 2009., s. 197

⁷⁷ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 1

- zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině.

*„Předním hlediskem sociálně-právní ochrany je **zájem a blaho dítěte**, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte.“⁷⁸*

*„**Zájem dítěte** musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.“⁷⁹*

3.2 Legislativní rámec sociálně-právní ochrany dětí

Stěžejním právním předpisem upravujícím oblast sociálně-právní ochrany dětí je **zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí**, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálně-právní ochraně dětí“). Zásadní změny tento zákon zaznamenal po své novelizaci s účinností od 1. 1. 2013⁸⁰. Zákon doplňuje **vyhláška č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí** (dále jen „vyhláška“).

Povinnost poskytovat ochranu dětem, chránit jejich zdravý vývoj a právem chráněné zájmy vyplývá pro Českou republiku z ústavních a mezinárodních právních norem, jejichž právní úprava se promítá do celkového rámce zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Z jejich obsáhlého výčtu považuji za nutné uvést především následující právní normy: **Listina základních práv a svobod**⁸¹, **Úmluva o právech dítěte**⁸².

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí zdůrazňuje, že nedotčeny zůstávají zvláštní právní předpisy, které též upravují ochranu práv a oprávněných zájmů dítěte.⁸³

⁷⁸ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 5

⁷⁹ 104/1991 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí, ÚMLUVA o právech dítěte, čl. 3

⁸⁰ zákon č. 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013“)

⁸¹ 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁸² 104/1991 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí, ÚMLUVA o právech dítěte

⁸³ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 1

Těmito předpisy jsou např. **občanský zákoník**⁸⁴, který nabyl účinnosti k 1. 1. 2014 a zahrnuje kodifikaci rodinně-právních vztahů, které upravoval samostatně do 31. 12. 2013 **zákon o rodině**⁸⁵, **trestní zákoník**⁸⁶, **zákon o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy**⁸⁷, **zákon o soudnictví ve věcech mládeže**⁸⁸, **občanský soudní řád**⁸⁹, a další.

3.3 Objekty sociálně-právní ochrany dětí

Dle § 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí se sociálně-právní ochrana dětí zaměřuje na **děti nezletilé**⁹⁰, které mají na území České republiky trvalý pobyt, nebo mají pobyt povolen podle zvláštního právního předpisu⁹¹. Dle § 2 odst. 3 zákona o sociálně-právní ochraně dětí se v nezbytném rozsahu poskytuje sociálně-právní ochrana i dětem, jejichž pobyt není na území České republiky upraven.

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí vymezuje **okruh dětí**, na které se sociálně-právní ochrana **zaměřuje**, zejména se jedná o děti⁹²:

- jejichž rodiče zemřeli, neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti⁹³, nebo nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské zodpovědnosti,
- které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče⁹⁴, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřením dítěte do její výchovy,

⁸⁴ zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁸⁵ zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, platnost do 31. 12. 2013

⁸⁶ zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁷ zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁸ zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

⁸⁹ zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ pozn. Dle 104/1991 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí, ÚMLUVA o právech dítěte, čl. 1 se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší 18 let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilostí dosaženo dříve.

⁹¹ pozn. zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů

⁹² zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 6

⁹³ pozn. dle zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, platnost do 31. 12. 2013, od 1. 1. 2014 rodičovská odpovědnost dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „rodičovská zodpovědnost“)

⁹⁴ pozn. s účinností od 1. 1. 2014 dle zákona č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva - jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte

- které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití,
- které se opakovaně dopouštějí útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte,
- na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu,
- které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců,
- které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami,
- které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo azylu, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu,

přičemž orgán sociálně-právní ochrany dětí zjišťuje, zda tyto skutečnosti **trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí** nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

V praxi se sociální pracovník může setkat i s dalšími případy ohroženého dítěte, uvedený výčet situací je tedy pouze demonstrativní.

3.4 Subjekty sociálně-právní ochrany dětí

Sociálně-právní ochranu dětí zajišťují specializované orgány, tzv. **orgány sociálně-právní ochrany dětí**. Ty stanovuje v § 4 odst. 1 zákon o sociálně-právní ochraně dětí a zároveň dále vymezuje i jejich působnost. **Orgány sociálně-právní ochrany dětí** jsou⁹⁵: **krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou**

⁹⁵ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1

působností, obecní úřady a újezdni úřady, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí, Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu.

Mimo uvedené orgány sociálně-právní ochrany dětí se na výkonu sociálně-právní ochrany dětí dále podílejí **obce a kraje v samostatné působnosti, komise pro sociálně-právní ochranu dětí a další právnické a fyzické osoby, pokud jsou výkonem sociálně-právní ochrany pověřeny** (dále jen pověřená osoba).⁹⁶ Ve výčtu jednotlivých aktérů sociálně-právní ochrany dětí by neměl být opomenut tzv. **poradní sbor**⁹⁷.

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí dává možnost, aby i nestátní subjekty (nejčastěji nestátní neziskové organizace) na základě rozhodnutí o pověření k výkonu sociálně-právní ochrany vydaného příslušným krajským úřadem poskytovaly sociálně-právní ochranu dětí.⁹⁸ **Pověřené osoby** však mohou v sociálně-právní ochraně dětí realizovat pouze činnosti taxativně vymezené v § 48 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Mohou tedy **vykonávat pouze takové činnosti**, ke kterým byly **pověřeny**.⁹⁹

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí ukládá nejvíce povinností v ochraně dětí a pomoci rodičům především **obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a obecním úřadům**¹⁰⁰, protože mají možnost bezprostředně sledovat ochranu práv dítěte a včas činit potřebná opatření se znalostí problému a místních podmínek.¹⁰¹

⁹⁶ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2

⁹⁷ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 38a, § 38b

⁹⁸ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 48-50

⁹⁹ pozn. zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 48 - výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami - viz příloha č. 1

¹⁰⁰ pozn. zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰¹ *Legislativa a systém sociálně-právní ochrany*. [online]. 2013 [cit. 1. 9. 2014]. MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/14304> (dále jen „MPSV. *Legislativa a systém sociálně-právní ochrany*.“), s. 5

3.5 Základní principy sociálně-právní ochrany dětí

Činnost jednotlivých aktérů sociálně-právní ochrany dětí vychází z **hlavních principů sociálně-právní ochrany dětí**, kterými jsou¹⁰²:

- **Nejlepší zájem, prospěch a blaho dětí**, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči je **předním hlediskem** poskytování sociálně-právní ochrany dětí. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte.
- Sociálně-právní ochrana se **poskytuje všem dětem** bez rozdílu, jakýkoliv projev diskriminace je nepřipustný.
- Sociálně-právní ochrana je poskytována **bezplatně**.
- Sociálně-právní ochrana se zaměřuje na **nezletilé děti mladší 18 let**, pokud zletilosti nenabýly dříve.
- **Stát je odpovědný za ochranu dětí** před tělesným nebo duševním násilím, za ochranu jejich zdravého vývoje. Stát však nenahrazuje plnění povinností a odpovědnost rodičů, ani nezasahuje do jejich postavení jako nositelů rodičovské zodpovědnosti, nejsou-li práva nebo vývoj dítěte ohroženy.
- Orgány s obecnou působností na úseku ochrany dítěte jsou **soudy a orgány určené zákonem o sociálně-právní ochraně dětí**.
- Zásadním pravidlem pro činnost orgánů sociálně právní ochrany je princip **preventivního působení** na rodinné vztahy, pokud jsou zasaženy tak, že přichází v úvahu působení veřejné moci. **Opatření sociálně-právní ochrany jsou hierarchicky uspořádána** v provázaný celek umožňující volbu nástrojů podle konkrétní situace dítěte a podle intenzity jeho ohrožení.
- Ochrana dětí před **sociálně patologickými jevy**.
- Děti dočasně nebo trvale umístěné mimo svou rodinu nebo děti, které nemohou být ponechány ve svém rodinném prostředí, mají právo na zvláštní ochranu a pomoc poskytovanou státem v podobě **péče v náhradním rodinném prostředí**.
- Při výběru vhodného řešení situace dítěte je brán ohled na žádoucí **kontinuitu ve výchově dítěte**, dále na jeho etnický, náboženský, kulturní a jazykový původ.

¹⁰² MPSV. *Legislativa a systém sociálně-právní ochrany.*, s. 2-3

- **V případě osvojení dítěte do ciziny** je nezbytné respektovat **princip subsidiarity**.
- Orgánům sociálně-právní ochrany dětí se ukládá **povinnost sledovat výkon ústavní nebo ochranné výchovy**. Cílem sledování je dodržování práv dětí, rozvoj jejich duševních a fyzických schopností, zda trvají důvody pro pobyt dítěte v zařízení a jak se vyvíjejí vztahy mezi rodiči a dětmi.
- **Sanace rodin** je jedním z cílů sociálně-právní ochrany dětí.
- Na výkonu sociálně-právní ochrany dětí v zákonem vymezených činnostech se mohou podílet i fyzické nebo právnické osoby, které však k takovému působení musí mít **pověření**. Konkrétní činnosti, které představují zásadní zásah do postavení dítěte nebo osob za ně odpovědných jsou však vyhrazené státním orgánům nebo orgánům veřejné správy v přenesené působnosti.

3.6 Činnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí

Jak vyplývá ze zákona o sociálně-právní ochraně dětí, je **obecní úřad obce s rozšířenou působností** orgánem sociálně-právní ochrany dětí, který vede evidenci ohrožených dětí, jejich spisovou dokumentaci a podílí se na řešení jejich sociální situace. V této podkapitole se zaměřím na velmi stručný popis činností orgánu sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností, které korelují s cílem této práce.

Zaměstnanci v orgánech sociálně-právní ochrany dětí jsou **oprávněni** v souvislosti s plněním úkolů dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí **navštěvovat dítě a jeho rodinu** v obydlí a zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve škole, u lékaře, v zaměstnání nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, jak rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jaké má dítě chování. Jsou oprávněni poříditi obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy dítěte a prostředí, v němž se dítě zdržuje.¹⁰³

Zásadní součástí sociálně-právní ochrany dětí je **preventivní a poradenská činnost**¹⁰⁴, v rámci těchto činností orgán sociálně-právní ochrany dětí vyhledává

¹⁰³ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 52

¹⁰⁴ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 10-11

děti, k nimž rodiče neplní nebo zneužívají povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti, působí na rodiče, aby tyto povinnosti plnili, projednává s rodiči a dětmi nedostatky v jejich výchově a chování, poučuje dítě i rodiče o jejich právech a povinnostech, jakož i o následcích jejich chování, doporučuje či nařizuje návštěvu **odborného poradenského zařízení**¹⁰⁵. Primárním cílem orgánů sociálně-právní ochrany dětí je **obnovení narušených funkcí rodiny** především právě prostřednictvím **poradenské a preventivní činnosti** tak, aby v rodině nedocházelo k vyhocení problémů či nedostatků v péči o dítě do té míry, která by vyžadovala přijetí zásadnějšího opatření orgánu sociálně-právní ochrany dětí, příp. i soudu¹⁰⁶. Cílem **sociálního poradenství** je prostřednictvím poskytování informací, rad a další pomoci poskytnout rodině podporu při řešení její tíživé sociální situace. Poradenství je zacíleno na efektivní řešení situace ohrožené rodiny, asistenci při tomto řešení, dále poskytování informací o právech, povinnostech a oprávněných zájmech dítěte i ostatních členů rodiny, tj. zejména rodičů. Orgány sociálně-právní ochrany dětí jsou povinny nabídnout rodině možnosti řešení její životní situace a pomoci jí tyto možnosti realizovat. Snahou orgánů sociálně-právní ochrany dětí je pomoci rodině, aby byla schopna vlastními silami řešit svou situaci, aniž by docházelo k výraznějším zásahům do její integrity. Pokud se nepodaří obnovit narušené funkce rodiny poradenskou činností orgánu sociálně-právní ochrany dětí, příp. opakovaným prováděním návštěv rodiny, dále není-li možné dosáhnout nápravy v rodině, či přímo v chování dítěte aktivním působením na rodinu a vzhledem k těmto skutečnostem došlo případně i k **přijetí výchovného opatření**¹⁰⁷, je nutné sociální práci s rodinou posílit. Pokud orgán sociálně-právní ochrany dětí není schopen sám zajistit požadovaný rozsah či odbornost působení k odstranění dysfunkce rodiny, využije pomoci **odborných poradenských zařízení**¹⁰⁸, či **nestátních organizací**. Pokud výše uvedené prostředky k nápravě nebyly účinné a míra narušených funkcí rodiny ohrožuje zdravý vývoj dítěte v míře, která vyžaduje okamžitou změnu výchovného prostředí, je nezbytné přistoupit k nejzávažnějšímu zásahu do rodiny

¹⁰⁵ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 12

¹⁰⁶ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 13, § 13a (výchovná opatření), zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 1 (opatření na ochranu dítěte)

¹⁰⁷ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 13

¹⁰⁸ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 12

dítěte, tj. **odnětí dítěte z péče rodičů**¹⁰⁹ a jeho umístění mimo rodinu¹¹⁰. Povinností orgánu sociálně-právní ochrany dětí je v těchto případech poskytnout rodině nejvyšší možnou sociální péči za účelem obnovení jejích základních funkcí s využitím metod sociální práce zaměřených na sanaci rodiny a navrácení dítěte do péče rodičů¹¹¹. Orgán sociálně-právní ochrany dětí sleduje dodržování práv dítěte v zařízeních pro ústavní výchovu, dále zda trvají důvody pro pobyt dítěte v ústavním zařízení. Za tím účelem navštěvuje nejméně jednou za 3 měsíce dítě, s kterým je oprávněn mluvit bez přítomnosti dalších osob a nahlížet do jeho spisové dokumentace. Nejméně jednou za 3 měsíce navštěvuje též rodiče dítěte¹¹². I po návratu dítěte zpět do rodiny je orgán sociálně-právní ochrany dětí povinen po určitou dobu s rodinou intenzivně pracovat tak, aby nedošlo k opětovnému selhání jejích funkcí.¹¹³

Další činností obecního úřadu obce s rozšířenou působností je vykonávání **funkce opatrovníka** (např. kolizní opatrovník, opatrovník pro správu jmění, opatrovník ad hoc) a **poručníka**. Dále činí neodkladné úkony v zájmu dítěte a v jeho zastoupení v době, kdy není dítěti ustanoven poručník nebo dokud se ustanovený poručník své funkce neujme.¹¹⁴ Vykonává stanovený **dohled** nad nezletilými, provádí jej za součinnosti školy, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte.¹¹⁵

Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 začlenila do praktického výkonu sociálně-právní ochrany dětí nové metody sociální práce – **vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny** a zpracování **individuálního plánu ochrany dítěte** (dále jen „IPOD“).

¹⁰⁹ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 16

¹¹⁰ pozn. K odnětí dítěte z péče rodičů a jeho umístění mimo rodinu nemá kompetence orgán sociálně-právní ochrany dětí, ale výhradně soud, který v této věci může rozhodnout i bez návrhu orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

¹¹¹ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 2, § 29

¹¹² zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 29

¹¹³ pokud není uvedeno jinak:

MOTEJL, O. a kol. *Rodina a dítě. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv.* [online]. 2007 [cit. 5. 9. 2014] Brno: Kancelář veřejného ochránce práv. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Rodina_a_dite.pdf, s. 24-26

¹¹⁴ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 17

¹¹⁵ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1

Od 1. 1. 2013 vznikla povinnost orgánům sociálně-právní ochrany **pravidelně vyhodnocovat situaci dítěte a jeho rodiny**. Vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny je rámcově upraveno v § 10 odst. 3 písm. c) zákona o sociálně-právní ochraně dětí, kde je upravena povinnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností „*pravidelně vyhodnocovat situaci dítěte a jeho rodiny, a to zejména z hlediska posouzení, zda se jedná o dítě uvedené v § 6, podle druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte, a poskytovat pomoc rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte*“.¹¹⁶ Zaměření a rozsah vyhodnocování jsou upraveny § 1 vyhlášky a metodickými pokyny MPSV. **Vyhodnocování** situace dítěte a jeho rodiny **je zaměřeno na tři oblasti**¹¹⁷ - vývojové potřeby dítěte, rodičovská kapacita, rodina a prostředí.¹¹⁸ Rozlišujeme jednotlivé **fáze procesu vyhodnocování**: „*přípravná fáze, sběr a záznam informací, třídění informací, vymezení rizik a ochranných faktorů, vymezení potřeb dítěte, zjištění přání dítěte a rodičů, analýza situace dítěte a rodiny, sestavení a realizace IPOD, aktualizace vyhodnocení*“.¹¹⁹ V praxi dále rozlišujeme dva typy vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny – **úvodní a podrobné**¹²⁰. Pokud je závěrem úvodního vyhodnocení fakt, že se jedná o ohrožené dítě (přesněji o dítě uvedené v § 6 zákona o sociálně-právní ochraně dětí), musí se vždy přistoupit k **podrobnému vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny** s cílem vytvoření IPOD.¹²¹ Vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny je aktivním procesem, mělo být **aktualizováno pravidelně** s ohledem na měnící se situaci dítěte a jeho rodiny.

¹¹⁶ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 3 písm. c)

¹¹⁷ pozn. Vyhodnocovací rámec – viz příloha č. 2

¹¹⁸ RACEK, J., SOLAŘOVÁ, H., SVOBODOVÁ, A. *Vyhodnocování potřeb dětí. Praktický průvodce. Metodika vyhodnocování*. [online]. 2014 [cit. 19. 8. 2014]. 1.vyd. Praha: Lumos Foudation. ISBN 978-80-260-5521-1. Dostupné z: <http://wearelumos.org/sites/default/files/metodika%20vyhodnocovani%20-%20guide.pdf>. (dále jen „RACEK, J., SOLAŘOVÁ, H., SVOBODOVÁ, A. *Vyhodnocování potřeb dětí. Praktický průvodce. Metodika vyhodnocování*. 1.vyd. Praha: Lumos Foudation, 2014.“), s. 11

¹¹⁹ *Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí*. [online]. 2014 [cit. 11. 9. 2014]. MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/18887/manual.pdf>. (dále jen „MPSV. *Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí*.“), s. 11

¹²⁰ pozn. Úvodní vyhodnocení situace dítěte a rodiny - vzor - viz příloha č. 3 a Podrobné vyhodnocení situace dítěte a rodiny - vzor - viz příloha č. 4

¹²¹ MPSV. *Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí*., s. 30

Aktualizace se může týkat celkové situace dítěte nebo pouze některé z oblastí jeho života.¹²²

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí v § 10 odst. 3 písm. d) vymezuje **povinnost** obecního úřadu obce s rozšířenou působností „*zpracovat na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny podle písmene c) individuální plán ochrany dítěte, který vymezuje příčiny ohrožení dítěte, stanoví opatření k zajištění ochrany dítěte, k poskytnutí pomoci rodině ohroženého dítěte a k posílení funkcí rodiny a stanoví časový plán pro provádění těchto opatření, a to ve spolupráci s rodiči nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dítětem a odborníky, kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny*“.¹²³ Legislativní rámec je dále dán ustanovením § 10 odst. 5 zákona o sociálně-právní ochraně dětí a obsah IPOD je stanoven v § 2 vyhlášky. Také při realizaci IPOD se vychází z metodických materiálů vydaných MPSV.

IPOD¹²⁴ je základním výstupem podrobného vyhodnocování potřeb dítěte a jeho rodiny, je sestaven v kooperaci pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí, rodičů, dítěte a dalších osob spolupracujících na řešení situace rodiny. Je konkrétním nástrojem pro naplnění zjištěných potřeb dítěte a cíleně směřuje ke stavu, kdy dítě již není ohroženo.¹²⁵ Stručně lze vyjádřit, že IPOD je plánem práce s dítětem a jeho rodinou. Na základě poznatků zjištěných vyhodnocováním jsou stanoveny hlavní cíle práce s dítětem a rodinou. V IPOD je popsán postup, kterým je možné daného cíle dosáhnout (opatření, intervence, zprostředkování služeb, poradenství apod.), optimální IPOD počítá i s alternativními řešeními. Jedná se o **aktivní dokument, který se mění s ohledem na aktuální vývoj situace dítěte. Je také současně **nástrojem koordinace všech aktérů práce s rodinou a dítětem.**¹²⁶ Koordinovaná práce s rodinou vylučuje existenci více plánů práce, pokud další plány existují, musí být**

¹²² MPSV. *Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí.*, s. 11, 27

¹²³ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 3 písm. d)

¹²⁴ pozn. individuální plán ochrany dítěte - vzor - viz příloha č. 5

¹²⁵ RACEK, J., SOLAŘOVÁ, H., SVOBODOVÁ, A. *Vyhodnocování potřeb dětí. Praktický průvodce. Metodika vyhodnocování.* 1.vyd. Praha: Lumos Foudation, 2014., s. 11

¹²⁶ MPSV. *Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí.*, s. 83

vždy v souladu s IPOD.¹²⁷ Již při sestavení IPOD je stanoveno datum jeho **přehodnocení**, které však může být změněno dle aktuálního vývoje situace.¹²⁸

S ohledem na svou vlastní praxi při výkonu činností sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí mohu potvrdit, že skutečně **IPOD je hlavním dokumentem při práci s ohroženou rodinou** a v rámci koordinované práce s ohroženou rodinou **může být právě IPOD individuálním plánem sanace rodiny**. Kvalita IPOD je vždy přímo závislá na kvalitě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny.

Dle § 10 odst. 3 zákona o sociálně-právní ochraně dětí je obecní úřad obce s rozšířenou působností **povinen pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin**, a to ve spolupráci s rodiči a jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dalšími přizvanými osobami (např. zástupci škol, zařízení poskytovatelů sociálních služeb a pověřených osob, orgánů policie, zařízení poskytovatelů zdravotních služeb atd.). Dle ustanovení § 14 odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí je orgán sociálně-právní ochrany dětí povinen uspořádat případovou konferenci vždy před podáním návrhu soudu na některé z opatření¹²⁹, kterým se zasahuje do rodičovské zodpovědnosti rodičů nebo kterým se dítě svěřuje do náhradní péče, s výjimkou případů, kdy je uspořádání případové konference fakticky nemožné nebo zjevně bezúčelné. Uspořádání případové konference pak bude přicházet v úvahu ještě v průběhu soudního řízení o svěření dítěte do náhradní péče.

Orgán sociálně-právní ochrany dětí (obecní úřad obce s rozšířenou působností) má dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí při poskytování sociálně-právní ochrany dětí především **roli**¹³⁰:

- **vyhledávací** (viz § 10 odst. 1 písm. a),

¹²⁷ MPSV. *Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí.*, s. 84

¹²⁸ RACEK, J., SOLAŘOVÁ, H., SVOBODOVÁ, A. *Vyhodnocování potřeb dětí. Praktický průvodce. Metodika vyhodnocování.* 1.vyd. Praha: Lumos Foudation, 2014., s. 11

¹²⁹ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 1

¹³⁰ NOVOTNÁ, V. *Sociálně-právní ochrana dětí v praxi – výkon opatrovnictví a poručenství. Textový materiál vzdělávacího semináře – Olomouc, dne 26. 2. 2015.* [online]. 2015 [cit. 28. 2. 2015]. Dostupné z: pracoviště oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí.

- **poradenskou** (zejména viz § 10 odst. 1 písm. f), § 11),
- **vyjednávací** (zejména viz § 10 odst. 1 písm. c), d),
- **sanační** (zejména viz § 12, § 29),
- **rozhodovací** (zejména viz § 12, §13, § 53 odst. 5, § 55 odst. 6 písm. b),
- **roli navrhovatele** (viz § 14, §16),
- **roli kontrolní** (zejména viz § 10 odst. 1 písm. e), § 13),
- **roli opatrovníka a poručníka** (viz § 17).

Jak jsem již uváděla v úvodu této bakalářské práce, pracuji jako sociální pracovník na oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí (obecní úřad obce s rozšířenou působností). V souladu s cílem této bakalářské práce bude pro účely jejího empirického šetření konkrétním aktérem sanace rodiny oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí (dále jen „**OSPOD Ústí nad Orlicí**“).

V této kapitole jsem definovala systém sociálně-právní ochrany dětí v České republice. Představila jsem **sociálně-právní ochranu dětí jako centrálně garantovanou, ale lokálně provozovanou**. Ochrana dětí je garantována státem, její konkrétní výkon však probíhá na místní úrovni, se znalostí rodiny, s možností pravidelného a intenzivního kontaktu s rodinou a návaznými sociálními službami.¹³¹ V rámci kapitoly jsem objasnila pojem sociálně-právní ochrana dětí, poskytla přehled jejího legislativního rámce. Vymezila jsem objekty a subjekty sociálně-právní ochrany dětí. Také jsem charakterizovala základní principy sociálně-právní ochrany dětí, uvedla některé z činností orgánu sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností. V souladu s cílem práce jsem pro účely empirického šetření vymezila konkrétního aktéra sanace rodiny - **OSPOD Ústí nad Orlicí**.

V následující kapitole se zaměřím na sociální službu, v jejímž rámci je obvykle sanace rodiny poskytována - **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**. V rámci kapitoly podrobněji představím v souladu s cílem práce dalšího aktéra sanace rodiny - **organizaci poskytující sanaci rodiny**.

¹³¹ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 27

4 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Tuto kapitolu zaměřím na sociální službu, v jejímž rámci je obvykle sanace rodiny poskytována - **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**. Vymeším charakteristiku a legislativní rámec této služby, podrobněji se budu věnovat jejím základním činnostem včetně konkrétních úkonů. Vymeším **terénní sociální práci s rodinou** jako hlavní formu činnosti sanačních pracovníků při poskytování sanace rodiny. Následně představím v souladu s cílem práce jednu z organizací, která je poskytovatelem této služby - Fond ohrožených dětí.

4.1 Charakteristika a legislativní rámec sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi

Jak jsem již uváděla ve druhé kapitole této bakalářské práce, je téma sanace rodiny legislativně upraveno v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí a v **zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „zákon o sociálních službách“). V téže kapitole jsem také uvedla, že sanace rodiny většinou bývá realizována prostřednictvím **terénní sociální práce s rodinou**, jinak také **sociální** nebo **terénní asistence**.¹³² V typologii sociálních služeb zákona o sociálních službách lze terénní sociální práci v rodinách s dětmi vztáhnout zejména k **sociálně aktivizačním službám pro rodiny s dětmi** (dále jen „SAS“).¹³³

Sociální službou se dle zákona o sociálních službách rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.¹³⁴ Sociální služby jsou poskytovány jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.¹³⁵ Zákon o sociálních službách

¹³² NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 143

¹³³ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 149

¹³⁴ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 3

¹³⁵ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 33

rozlišuje tři základní druhy sociálních služeb: sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.¹³⁶ SAS náleží mezi služby sociální prevence.¹³⁷

„Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.“¹³⁸

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou konkrétně vymezeny v **§ 65 zákona o sociálních službách** jako terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, jehož vývoj je ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. Služba zahrnuje tyto **základní činnosti**: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.¹³⁹ V § 30 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí **některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „prováděcí vyhláška“) jsou stanoveny k jednotlivým základním činnostem konkrétní úkony.

Jak bylo uvedeno výše, patří SAS mezi služby terénní. Jedná se tedy o službu, která je poskytována rodině převážně v jejím přirozeném sociálním prostředí.¹⁴⁰ Zákon o sociálních službách vymezuje přirozené sociální prostředí jako rodinu a sociální vazby k osobám blízkým, domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost, a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity.¹⁴¹ SAS je poskytována bez úhrady.¹⁴² Tuto službu lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních

¹³⁶ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 32

¹³⁷ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 65

¹³⁸ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 53

¹³⁹ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 65

¹⁴⁰ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 33

¹⁴¹ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 3

¹⁴² zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 72

služeb, toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci.¹⁴³ Registr poskytovatelů sociálních služeb vede příslušný krajský úřad.¹⁴⁴ Poskytovateli sociálních služeb jsou např. územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby a ministerstvo a jím zřízené organizační složky státu.¹⁴⁵ O poskytnutí sociální služby uzavírá osoba smlouvu s poskytovatelem sociálních služeb, v případě SAS je smlouva uzavřena v písemné formě, jen pokud to navrhne při jednání o uzavření smlouvy jedna ze smluvních stran.¹⁴⁶

Uživatel je osobou, která využívá sociální službu, protože se ocitla v nepříznivé sociální situaci a ve vztahu k danému typu sociální služby naplňuje kritéria pro její poskytování. Uživatelem je osoba ve vztahu k poskytovateli sociální služby, ve vztahu ke konkrétnímu pracovníkovi organizace, která sociální službu poskytuje, je **klientem**.¹⁴⁷

Zákon o sociálních službách také specifikuje povinnosti poskytovatelů sociálních služeb. Jednou z vymezených povinností je dodržovat standardy kvality sociálních služeb.¹⁴⁸ Obsahem přílohy č. 2 prováděcí vyhlášky je znění kritérií těchto standardů.

4.2 Základní činnosti sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi

Jednotlivé úkony, v jejichž rozsahu se základní činnosti při poskytování SAS zajišťují, podrobněji upravuje § 30 prováděcí vyhlášky¹⁴⁹:

Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, kam náleží zejména:

- pracovně výchovná činnost s dětmi,

¹⁴³ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 78

¹⁴⁴ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 85

¹⁴⁵ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 6

¹⁴⁶ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 91

¹⁴⁷ NEDELNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 30

¹⁴⁸ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 88

¹⁴⁹ vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 30

- pracovně výchovná činnost s dospělými, například podpora a nácvik rodičovského chování, včetně vedení hospodaření a udržování domácnosti, podpora a nácvik sociálních kompetencí v jednání na úřadech, školách, školských zařízeních,
- nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností dítěte,
- zajištění podmínek a poskytnutí podpory pro přiměřené vzdělávání dětí,
- zajištění podmínek pro společensky přijatelné volnočasové aktivity.

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, kam lze zařadit doprovázení dětí do školy, školského zařízení, k lékaři, na zájmové aktivity a doprovázení zpět.

Patří sem především činnosti, které podporují navazování dalších sociálních kontaktů.¹⁵⁰

Sociálně terapeutické činnosti, které zahrnují zejména socioterapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob.

Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, což zahrnuje především:

- pomoc při vyřizování běžných záležitostí,
- pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou,
- pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob.

Výše uvedené činnosti jsou vykonávány především při terénní sociální práci v rodinách s dětmi pracovníky organizace, která je poskytovatelem SAS. Jak jsem již uváděla ve druhé kapitole této bakalářské práce, jedná se o **organizaci poskytující sanaci rodiny**, pracovníky této organizace jsem označila za jedny z aktérů sanace rodiny - **sanační pracovníky**. Jednotlivé úkony základních činností SAS jsou sanačními pracovníky uplatňovány při naplňování cílů této sociální služby.

¹⁵⁰ HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014., s. 43

Primárním **cílem SAS** je v souladu s cílem sanace rodiny zachování nebo obnovení funkcí rodiny v jejím přirozeném prostředí a udržení dítěte v podmínkách funkční rodiny, nejlépe biologické. **Cílovou skupinou SAS** jsou **ohrožené rodiny s dětmi**. Uživateli SAS jsou **rodiny** označované jako **dysfunkční**.¹⁵¹

4.3 Terénní sociální práce s rodinou

Jak již bylo uvedeno, sanace rodiny bývá realizována prostřednictvím **terénní sociální práce s rodinou**, kdy podstatou terénní sociální práce je její realizace v přirozeném prostředí rodiny. Spočívá zejména v návštěvách sanačních pracovníků v domácnostech spolupracujících rodin. Je založena na dobrovolnosti, nedirektivním přístupu sanačního pracovníka, má charakter doprovázení.¹⁵² Základem úspěšné práce sanačního pracovníka s rodinou je respektování autonomie rodiny a její samostatnosti. **Smyslem terénní sociální práce** je posílit kompetence rodiny řešit vlastní potíže, pomoci rodině směřovat ke stavu, kdy bude schopna sama, autonomně nalézat řešení a využívat a nalézat zdroje protektivních faktorů, které přispívají k řešení těžkých životních situací rodiny. Jedná se např. o využitelné vlastnosti osob z rodiny, materiální vybavení rodiny, podpůrné služby pro rodinu apod.¹⁵³

Mezi **nejčastější problémy rodin s dětmi**, při jejichž řešení je sanačními pracovníky využívána terénní sociální práce, se řadí¹⁵⁴: sociokulturní znevýhodnění rodiny a jeho projevy, zdravotní znevýhodnění některého člena rodiny, ohrožení chudobou a/nebo sociální vyloučením, nedostatek schopností, dovedností, příp. motivace, zejména v oblasti uplatňování rodičovských kompetencí a vztahové problémy v rodině, výchovné a výukové problémy dětí

¹⁵¹ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 143

¹⁵² NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 143

¹⁵³ HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014., s. 11-13

¹⁵⁴ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 148-149

s nebo bez zjevné vazby k okolnostem uvedeným výše, odebrání dítěte z rodiny do ústavního zařízení a podpora rodičů v dosažení návratu dítěte zpět do rodiny.

K základním principům terénní sociální práce s rodinou náleží¹⁵⁵: dodržování práv uživatelů, zplnomocňování uživatelů, práce v přirozeném prostředí klientů, kontinuita a návaznost služeb, nízkoprahovost.

Terénní sociální práce s rodinou je strukturována do jednotlivých navazujících fází, kterými jsou¹⁵⁶: navázání kontaktu, mapování situace, formulace zakázky, plánování služeb, realizace zakázky, ukončení spolupráce a vyhodnocení výsledků společně s uživatelem.

Podstatným **znakem sociálních služeb poskytovaných ohroženým rodinám** je, že **podléhají zákonu o sociálně-právní ochraně dětí** a poskytovatelé těchto služeb musejí mít k jejich výkonu **pověření**.¹⁵⁷ Jak jsem již uváděla ve třetí kapitole této bakalářské práce, je jedním z předních hledisek sociálně-právní ochrany dětí zájem a blaho dítěte.¹⁵⁸ Při terénní sociální práci s rodinou je třeba brát v úvahu nejen zájem a přání uživatele služby, ale i zájem dítěte, přičemž tyto zájmy nemusí být vždy ve shodě. Při poskytování sociálních služeb je blaho dítěte nadřazeno nad všemi ostatními zájmy (např. zájmy rodičů, rodiny) a zájem dítěte musí být vždy předním hlediskem při všech činnostech týkajících se dětí.¹⁵⁹

Terénní sociální práci v rodinách s dětmi lze vztáhnout nejen k **SAS**, ale také k poskytování **poradenství** a k poskytování služby **terénní programy**¹⁶⁰.

Dle § 37 zákona o sociálních službách sociální **poradenství** zahrnuje: **základní sociální poradenství** a **odborné sociální poradenství**. Každý poskytovatel sociální služby je vždy povinen zajistit základní sociální poradenství, které

¹⁵⁵ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 14

¹⁵⁶ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 30

¹⁵⁷ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 48-50

¹⁵⁸ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 5

¹⁵⁹ NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky* 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008., s. 146

¹⁶⁰ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 69

poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace.¹⁶¹ Dle Matouška je cílem poradenství „pomáhat lidem předjímat budoucí problémy, naučit je, jak rozpoznat známky nadcházející krize a získat nad ní kontrolu při samém nástupu“.¹⁶²

4.4 Fond ohrožených dětí jako poskytovatel sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi

Fond ohrožených dětí je občanské sdružení¹⁶³ na pomoc týraným, zanedbávaným, zneužívaným, opuštěným nebo jinak sociálně ohroženým dětem, s působností na celém území České republiky. Fond ohrožených dětí má pověření MPSV ČR k výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Stanovy Fondu ohrožených dětí obsahují jeho poslání a hlavní činnosti. Za **ohrožené dítě** považuje Fond ohrožených dětí v souladu s mezinárodními i českými právními normami takové dítě, jež je ohroženo týráním, zneužíváním či zanedbáváním. **Mezi hlavní činnosti Fondu ohrožených dětí patří:** pomoc dětem týraným i jinak sociálně ohroženým, se zaměřením na **terénní sociální práci a sanaci rodin**, provoz krizové linky pro matky, které tají těhotenství a porod, vyhledávání náhradních rodin pro obtížně „umístitelné“ děti, provoz zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek, provoz azylových domů pro rodiny s dětmi a mládež bez domova, poradenská a hmotná pomoc náhradním i potřebným vlastním rodinám, osvěta a snaha o zlepšení legislativy a praxe na úseku ochrany dětí.¹⁶⁴

V souladu s cílem této bakalářské práce jsem ve třetí kapitole vymezila konkrétního aktéra sanace rodiny pro účely empirického šetření této bakalářské práce – **OSPOD Ústí nad Orlicí**. Dalším konkrétním aktérem sanace rodiny pro účely empirického šetření této bakalářské práce je pobočka Fondu ohrožených dětí, o.s.¹⁶⁵ v Pardubicích (dále jen „**FOD**“), která spolupracovala v roce 2013 s OSPOD Ústí nad Orlicí v oblasti sanace rodiny. OSPOD Ústí nad Orlicí spolupracoval v roce 2013 v oblasti sanace rodiny i s dalšími organizacemi, které

¹⁶¹ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 37

¹⁶² MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 88

¹⁶³ pozn. od 1. 1. 2014 zapsaný spolek (z.s.) v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 214-302

¹⁶⁴ FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ. *O FOD*. [online]. 2010 [cit. 5. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.fod.cz/>

¹⁶⁵ pozn. od 1. 1. 2014 z.s.

poskytují SAS¹⁶⁶. Důvod, proč jsem zvolila právě FOD jako jednoho z konkrétních aktérů sanace rodiny pro empirické šetření této bakalářské práce, uvedu v části empirické (kapitola 6.4).

Činnost FOD je zaměřena na poskytování sanace rodiny formou terénní sociální práce. **Cílem FOD jako poskytovatele SAS** je zachovat nebo obnovit funkce rodiny v jejím přirozeném prostředí. Dále předcházet, zmírnit nebo eliminovat příčiny ohrožení dítěte a poskytnout rodičům i dítěti pomoc a podporu k zachování rodiny, nebo pomoci vytvořit rodině takové podmínky, do kterých se děti umístěné mimo rodinu mohou vrátit. Jedná se o pomoc při zvyšování schopností a dovedností rodičů při výchově a péči o dítě a domácnost, včetně nabídky přijatelných volnočasových aktivit pro děti i rodiče. Poskytovaná služba dojde k naplnění ve chvíli, kdy je rodič schopný samostatně a řádně pečovat o své dítě. **Služba je určena** rodinám s dětmi, které nedokáží bez pomoci překonat svou nepříznivou sociální situaci.¹⁶⁷

FOD se jako poskytovatel SAS¹⁶⁸ řídí nejen standardy kvality sociálních služeb, ale také vlastním systémem závazných vnitřních pravidel, metodik či manuálů, který koresponduje s jeho podmínkami a cíli.

Tato kapitola byla orientována na vymezení sociální služby SAS, v jejímž rámci je obvykle sanace rodiny poskytována formou terénní sociální práce s rodinou. Uvedla jsem charakteristiku a legislativní rámec této služby, zaměřila jsem se na její základní činnosti včetně konkrétních úkonů. Vymezila jsem terénní sociální práci s rodinou jako hlavní formu činnosti sanačních pracovníků při poskytování sanace rodiny. Představila jsem organizaci **FOD**, která je poskytovatelem SAS, jako dalšího konkrétního aktéra sanace rodiny pro účely empirického šetření této bakalářské práce.

V souladu s cílem této bakalářské práce se budu v nadcházející závěrečné kapitole teoretické části věnovat **spolupráci jednotlivých aktérů v procesu sanace rodiny**.

¹⁶⁶ pozn. Amalthea, o.s., Oblastní charita Ústí nad Orlicí, SKP-CENTRUM, o.p.s.

¹⁶⁷ FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ. *Metodika práce pobočky Fondu ohrožených dětí – Pardubice*. [online]. 2012 [cit. 12. 5. 2013]. Dostupné z: pracoviště pobočky Fond ohrožených dětí Pardubice

¹⁶⁸ pozn. jednotlivé úkony k základním činnostem SAS dle metodiky FOD příloha č. 7-10

5 Spolupráce v procesu sanace rodiny

V závěrečné kapitole teoretické části této bakalářské práce se budu věnovat multidisciplinární spolupráci v procesu sanace rodiny, podrobněji vymezím dva z nástrojů sanace rodiny – metodu case managementu a případovou konferenci. Část kapitoly bude zaměřena na spolupráci pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanačního pracovníka v procesu sanace rodiny. V závěru kapitoly stručně shrnu teoretickou část bakalářské práce.

5.1 Multidisciplinární spolupráce

Jak jsem již uváděla ve druhé kapitole této bakalářské práce, jedním ze základních principů, na kterém je sanace rodiny založena, je **multidisciplinární spolupráce**. Dále jsem uvedla, že jedním z aktérů sanace rodiny je **multidisciplinární tým**, který jsem již částečně vymezila v kapitole 2.3.

Sanace je složitým a komplexním procesem, kdy účinně sanovat rodinu nemůže žádná instituce sama.¹⁶⁹ **Sanace rodiny je realizována multidisciplinárním týmem** odborníků různého zaměření a různých profesních zkušeností spolupracujících s dítětem a jeho rodinou, kteří se podílejí na řešení situace rodiny - vždy je v týmu sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanační pracovník. Členové tohoto týmu vnímají rodiče i dítě jako partnery při řešení problémů v rodině. Činnost týmu je průběžně koordinována, vyhodnocována a plánována dle aktuálních potřeb dítěte a jeho rodiny. Kompetence a povinnosti jednotlivých členů týmu jsou srozumitelně a transparentně rozděleny. **Koordinátorem** týmu je zpravidla příslušný pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Kvalita sanace rodiny (kvalitativní měřitelné změny v naplňování potřeb dítěte v rodině) závisí na kvalitě práce celého multidisciplinárního týmu. Multidisciplinární spolupráce v rámci procesu sanace klade nároky nejen na odbornost a schopnost týmové spolupráce, ale i na osobnostní předpoklady

¹⁶⁹ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 25-26

jednotlivých členů týmu. **Nástrojem** multidisciplinární spolupráce jsou pravidelné **případové konference**.¹⁷⁰

Kvalitní **multidisciplinární spolupráce** v rámci procesu sanace je **založena** na **partnerském přístupu** mezi členy týmu, na vzájemném **respektu**, **dodržování** dohodnutých **pravidel**, **akceptaci**, **autenticitě** a **přijetí principu sanace** rodiny všemi členy tohoto týmu – podpora dítěte prostřednictvím pomoci jeho rodině.¹⁷¹

Prostřednictvím multidisciplinárního přístupu k procesu sanace konkrétní rodiny se zvyšuje **objektivita a nezávislost** komplexního zhodnocení významu problémů a rozšiřuje se koncept možných způsobů řešení.¹⁷²

Pokud nejsou dobře nastavena pravidla spolupráce multidisciplinárního týmu v rámci procesu sanace rodiny, může se stát, že se tato skutečnost odrazí na **kvalitě sanačního plánu rodiny**. Rodina je pak neúměrně zatížena nereálným očekáváním jednotlivých členů multidisciplinárního týmu. Snaha rodiny vyhovět požadavkům týmu pak může vést k selhání některého z členů rodiny v procesu sanace.¹⁷³

Současná praxe v oblasti sociálně-právní ochrany dětí však často odhaluje skutečnost, že v procesu sanace rodiny není práce v multidisciplinárním týmu ještě obvyklá. Sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanující pracovník sice spolupracují s dalšími odborníky, ale této spolupráci často chybí koordinovanost, vzájemná informovanost o postupu sanace a často i angažovanost těchto odborníků na úspěšnosti procesu sanace.¹⁷⁴

5.2 Case management

Ve druhé kapitole této bakalářské práce, jsem již uvedla, že jedním z nástrojů sanace rodiny je **case management**. Dále bylo uvedeno, že činnost

¹⁷⁰ BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012., s. 12-13

¹⁷¹ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 24-26

¹⁷² BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 31

¹⁷³ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 13

¹⁷⁴ THELENOVÁ K., *Rodina v kontextu sociální práce* (KLIMENTOVÁ E., kapitola 8 *Sanace rodiny*). 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013., s. 78

multidisciplinárního týmu v procesu sanace předpokládá vedení **case managerem** – jedná se o příslušného sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí, který působí jako **koordinátor** týmu.¹⁷⁵ Ten řídí a monitoruje přímou práci s dítětem a jeho rodinou a také se subjekty zapojenými do spolupráce.¹⁷⁶

V rámci procesu sanace rodiny je metoda **case managementu** systémem **koordinované spolupráce mezi odborníky a poskytovateli sociálních služeb** pracujícími s ohroženou rodinou. Smyslem je nastavení jednotného postupu spolupráce odborníků tak, aby v maximálně možné míře byla využita efektivita služeb, ale zároveň nedošlo k jejich dublování či přetížení rodiny a veškeré aktivity směřovaly k ochraně dítěte, k naplnění jeho potřeb a k podpoře stabilního a funkčního prostředí rodiny. Hlavním cílem je stabilizace sociální situace rodiny, aktivizace rodiny a její zplnomocnění k řešení vlastní životní situace.¹⁷⁷

V procesu sanace rodiny **metoda case managementu** přináší efektivnější řešení situace rodiny, které **spočívá** v¹⁷⁸:

- minimalizaci chybných rozhodnutí,
- kvalitněji poskytované službě,
- časové a finanční úspoře,
- aktivizaci klienta.

Case manager¹⁷⁹:

- klíčovou osobou v oblasti péče o ohrožené děti a rodiny je příslušný pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí, který vede spisovou dokumentaci dítěte,
- je odpovědný za koordinaci služeb a dalších odborných subjektů využívaných k řešení situace dítěte a jeho rodiny,

¹⁷⁵ HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014., s. 35

¹⁷⁶ MPSV. *Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí.*, s. 6

¹⁷⁷ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012., s. 40

¹⁷⁸ SVOBODA, D., ČERNÁ, R., ŠŤASTNÁ, M. *Case management v programech Amalthea o.s.* [online]. 2010 [cit. 19. 8. 2014]. Dostupné z: http://amalthea.pardubice.cz/projekty/ostatni/comred/publikace/PU9_rev01.pdf., s. 3-4

¹⁷⁹ HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014., s. 33-34

- pravidelně monitoruje, vyhodnocuje situaci dítěte a jeho rodiny,
- vytváří a pravidelně aktualizuje IPOD, je odpovědný za jeho naplňování a zhodnocování s využitím multidisciplinárního týmu,
- zvažuje a rozhoduje o zapojení odborných služeb do systému koordinované péče a současně reflektuje návrhy dotčených subjektů,
- svolává případové konference,
- zvažuje a určuje složení týmu případové konference,
- komunikuje s dítětem, jeho rodinou, komunitou či okolím dítěte,
- komunikuje s multidisciplinárním týmem (skupinově či individuálně), jehož složení odpovídá individuálním potřebám dítěte a jeho rodiny,
- je kontaktní osobou pro komunikaci všech zainteresovaných osob v procesu sanace, má tak k dispozici informace od jednotlivých subjektů zapojených do procesu sanace rodiny, které kompletuje a vyhodnocuje,
- svolává informační schůzky vybraných nebo všech členů týmu,
- dbá na to, aby maximálně zohlednil potřeby dítěte a rodiny a jejich představy řešení situace.

Case manager musí velmi dobře znát síť dostupných služeb, které lze využít pro řešení situace dítěte a jeho rodiny. Zprostředkování vhodné a potřebné služby je jedním z nejvýznamnějších úkolů case managementu.¹⁸⁰

5.3 Případová konference

O případové konferenci jsem ve druhé kapitole této bakalářské práce uvedla, že je **nástrojem sanace rodiny**. Je významnou **aktivitou multidisciplinárního týmu** a jejím výstupem je obvykle **individuální plán sanace rodiny**. Dále jsem ve čtvrté kapitole pojednávající o systému sociálně-právní ochrany dětí vymezila legislativní rámec, kdy orgánu sociálně-právní ochrany dětí vzniká dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí povinnost pořádat případové konference.

Bechyňová definuje případovou konferenci jako „...*plánované, koordinované a pevně strukturované pracovní setkání rodičů, dítěte a odborníků, kteří pracují, pracovali nebo budou pracovat s ohroženým dítětem, jeho rodiči, popř. i s členy*

¹⁸⁰ MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 68

*širší rodiny... Smyslem případové konference je aktivní spolupráce rodičů, dítěte a odborníků komplexně vyhodnotit situaci dítěte a jeho rodiny, pojmenovat cíl pomoci a vytvořit plán činností, jež dítěti a rodině pomohou cíle dosáhnout“.*¹⁸¹

Případová konference je metodou sociální práce při **řešení případu ohroženého dítěte a jeho rodiny**. Je **nástrojem multidisciplinární spolupráce**. Lze ji využít jako **preventivní nástroj v práci s rodinou**, dále také v případě, kdy je třeba s rodinou navázat užší a intenzivnější spolupráci a nalézt impuls a motivaci pro společný cíl.¹⁸²

Svolavatelem případové konference v rámci procesu sanace rodiny je sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí – **case manager**. Cílem případové konference je najít řešení, které eliminuje, zmírní či odstraní rizika ohrožení dítěte a posílí kompetence rodiny. **Cíl setkání** je definován **v souladu se závěry vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny**, které orgán sociálně-právní ochrany zpracoval. Pokud to situace umožňuje, je cíl definován ve spolupráci s rodinou.¹⁸³

Bechyňová definuje **strukturu případové konference** následovně: „*příprava, úvod, sdělení svolavatele k aktuální situaci, věcná či řízená diskuse, komplexní vyhodnocování, plánování (plán jako výstup), ověření či revize plánu, seznámení a podněty k motivaci rodičů i dětí ke spolupráci na výstupech, závěr“.*¹⁸⁴

O **případovou konferenci** se jedná, pokud se setkání zúčastní **odborníci** alespoň **ze dvou různých institucí**, proběhne **celý strukturovaný proces** a dojde k **vytvoření individuálního plánu rodiny**¹⁸⁵. Nutná je **přítomnost rodičů** či jiných osob odpovědných za výchovu dítěte, možná je i přítomnost dítěte. Rodina je motivována a podporována ke spolupráci na vytváření individuálního plánu, dále na jeho pochopení, přijmutí a naplňování. Všichni účastníci případové konference musí vytvořenému plánu rozumět, chápat jeho smysl a považovat

¹⁸¹ BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012., s. 14-15

¹⁸² *Manuál k případovým konferencím*. [online]. 2011 [cit. 11. 9. 2014]. MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí. ISBN 978-80-7421-038-9. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/13087/manual.pdf>, s. 12

¹⁸³ BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012., s. 15

¹⁸⁴ BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012., s. 63

¹⁸⁵ pozn. Zápis z případové konference, individuální plán péče - vzory - viz příloha č. 6

ho za splnitelný ve stanoveném časovém horizontu. Případová konference je nástrojem multidisciplinární pomoci dítěti a podpory jeho rodiny.¹⁸⁶ Kvalitu a efektivitu případové konference je možné posoudit porovnáním poměru naplánovaných a naplněných kroků.¹⁸⁷

Matoušek z pohledu typologie dělí případové konference na dva druhy, tzv. **úvodní** a **následnou případovou konferenci**.¹⁸⁸ Úvodní případová konference zpravidla vyhodnotí situaci dítěte a jeho rodiny a navrhne řešení formou **individuálního plánu rodiny**. Následné případové konference již **hodnotí naplňování tohoto plánu**, případně jej **revidují** a **přehodnocují dle aktuální situace** dítěte a jeho rodiny.¹⁸⁹

5.4 Spolupráce sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanačního pracovníka

Postavení sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí se liší od postavení pracovníka, který rodinu přímo sanuje. Sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí je dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí svými aktivitami povinen chránit zájmy nezletilých dětí a právní normy mu k tomu poskytují rozsáhlé pravomoci - viz kapitola 3.6 (např. § 52 zákona o sociálně-právní ochraně dětí). Tyto rozsáhlé pravomoci však mohou negativně ovlivňovat vztah mezi rodinou a sociálním pracovníkem orgánu sociálně-právní ochrany dětí. V těchto případech, kdy dochází k selhání postupů sociální práce s rodinou v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, se jeví jako vhodné nabídnout rodině právě sanaci rodiny jako partnerskou pomáhající alternativu.¹⁹⁰

Pracovník, který přímo rodinu sanuje (sanační pracovník), je **kontaktním pracovníkem** pro rodinu, orgán sociálně-právní ochrany dětí i další subjekty

¹⁸⁶ BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012., s. 15-16

¹⁸⁷ BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012., s. 16

¹⁸⁸ MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003., s. 170

¹⁸⁹ HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014., s. 45-46

¹⁹⁰ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 25-26, THELENOVÁ K., *Rodina v kontextu sociální práce (KLIMENTOVÁ E., kapitola 8 Sanace rodiny)*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013., s. 77

spolupracující na řešení situace rodiny, vede také spisovou dokumentaci rodiny. **Komunikuje o práci v rodině** s příslušným pracovníkem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně i dalšími subjekty, pokud k tomu rodič dítěte dal souhlas.¹⁹¹ V procesu sanace rodiny je základem úspěšné dlouhodobé práce v rodině **vytvoření profesionálního vztahu** mezi rodinou a sanačním pracovníkem. Jedná se o vztah založený na důvěře, ochotě a schopnosti rodiny sdělovat sanačnímu pracovníkovi důležité informace týkající se její situace, také se do jisté míry svěřit se svými pocity, problémy, emocemi atd.¹⁹²

Kvalita spolupráce mezi sanačním pracovníkem a sociálním pracovníkem orgánu sociálně-právní ochrany dětí v rámci procesu sanace rodiny rozhoduje o **úspěšnosti a užitečnosti sanace** konkrétní rodiny. Činnost sanačního pracovníka v rámci sanace rodiny doplňuje činnost a odpovědnost sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí při řešení situace ohroženého dítěte a jeho rodiny. **Odpovědnost za průběh sanace rodiny** zůstává sociálnímu pracovníkovi orgánu sociálně-právní ochrany dětí.¹⁹³

Kvalitní spolupráce orgánu sociálně-právní ochrany dětí a organizace poskytující sanaci rodiny v rámci procesu sanace konkrétní rodiny **by měla naplňovat tyto zásady**¹⁹⁴:

- spolupráce je založená na partnerském přístupu, vzájemné podpoře a výměně informací,
- ve vztahu k rodině je zachováván partnerský a kooperující přístup,
- společná shoda na vhodnosti sanace rodiny a dohoda o primárních cílech práce v rodině,
- propojení podpůrných intervencí ze strany sanačního pracovníka s kontrolními či restriktivními přístupy sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí vyplývajících z jeho pravomocí,
- předcházení všem situacím, které by diskreditovaly kompetence a autoritu obou subjektů včetně nepodporování snah rodiny o vytváření koalic s kterýmkoliv z obou subjektů.

¹⁹¹ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 29

¹⁹² BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 33

¹⁹³ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 36

¹⁹⁴ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 11

Stěžejní podmínkou kvalitní spolupráce v procesu sanace mezi orgánem sociálně-právní ochrany dětí a organizací poskytující sanaci rodiny je **průběžná výměna informací** mezi těmito subjekty. **Výměna informací** o práci s rodinou a dalších důležitých okolnostech probíhá **formou dvoustranné komunikace** mezi těmito subjekty. Tato komunikace spojená s výměnou důležitých informací mívá nejčastěji podobu **dvoustranné informační schůzky**, případně může také probíhat **telefonicky** či **e-mailem**. Informační schůzky se mohou konat v pravidelných předem dohodnutých intervalech nebo je možné jejich konání iniciovat dle aktuální potřeby jednotlivých aktérů sanace. Telefonická komunikace či komunikace formou e-mailu se odehrává vždy dle aktuální situace a potřeby. Informační schůzka nemá přesně stanovenou strukturu a obsah a záleží pouze na zúčastněných subjektech a aktuální situaci, jak bude probíhat, má **primárně funkci výměny informací**.¹⁹⁵

V rámci těchto **informačních schůzek** dochází průběžně ke vzájemné výměně informací o situaci dítěte a jeho rodiny. Sanační pracovník poskytuje informace o průběhu práce v rodině příslušnému pracovníkovi orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Sanačnímu pracovníkovi jsou předávány informace o případných postupech a intervencích ze strany orgánu sociálně-právní ochrany dětí, které reagují na závažné události a situace v rodině dítěte a mohou ovlivnit celkový průběh sanace rodiny.¹⁹⁶ Společně jsou dojednávány frekvence kontaktů s rodinou (návštěvy v domácnosti, doprovázení) ze strany sanačního pracovníka a sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí i možnost jejich úpravy na základě aktuálních potřeb rodiny.¹⁹⁷ V rámci těchto informačních schůzek je opakovaně na základě předávaných informací vyhodnocována potřeba společného setkání s rodinou či s dalšími subjekty spolupracujícími na řešení situace dítěte (nejčastěji formou případové konference, ale také formou pracovní schůzky či jednání s dalšími subjekty ve prospěch rodiny apod.).

Jak jsem již uváděla ve třetí kapitole této práce, novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 začlenila do praktického výkonu sociálně-právní ochrany dětí nové metody sociální práce – **vyhodnocování situace dítěte**

¹⁹⁵ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 37

¹⁹⁶ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 37

¹⁹⁷ BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011., s. 108

a jeho rodiny a zpracování **IPOD**. Odpovědnost za pravidelné vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a následné zpracování (příp. revizi) IPOD je zákonem o sociálně-právní ochraně dětí uložena pracovníkovi sociálně-právní ochrany dětí. Obě tyto metody jsou založeny na multidisciplinární spolupráci. S ohledem na svou vlastní praxi v oblasti výkonu sociálně-právní ochrany dětí mohu potvrdit, že v rámci procesu sanace konkrétní rodiny má ohledně realizace obou z výše uvedených metod sociální práce své významné a nezastupitelné místo **spolupráce příslušného pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a pracovníka, který rodinu přímo sanuje**. Sanační pracovník je nepostradatelným partnerem pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí při celém procesu vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a následném zpracování IPOD, neboť jeho znalosti rodiny a jejího fungování, které získává při terénní práci s rodinou, jsou pro realizaci obou těchto metod sociální práce zásadní.

Závěrem této kapitoly bych chtěla zdůraznit svůj souhlas s názorem Bechyňové, že pro samotný proces sanace ohrožené rodiny je nutné, aby se **případové konference** staly základním pracovním nástrojem pracovníků sociálně-právní ochrany dětí. Případovou konferenci je možné využívat i pro realizaci dalších metod sociální práce s rodinou, které jsou založeny na multidisciplinární spolupráci – **vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a následné zpracování IPOD**. Při řešení situace ohrožené rodiny se přirozeným vývojem praxe pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí postupně stává koordinátorem intervence či podpory rodiny ohroženého dítěte v síti dalších spolupracujících institucí, není již „osamělým řešitelem“ problémů rodiny, na jejichž rizika pro dítě rodina mnohdy nenahlíží.¹⁹⁸

V této kapitole jsem se zaměřila na vymezení **multidisciplinární spolupráce** v procesu sanace rodiny. Zdůraznila jsem, že kvalita sanace rodiny je závislá na kvalitě práce multidisciplinárního týmu, kdy činnost tohoto týmu vyžaduje vedení **case managerem**. Podrobněji jsem se věnovala **případové konferenci**. Rovněž jsem důkladněji vymezila **spolupráci** sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanačního pracovníkem v rámci procesu sanace rodiny.

¹⁹⁸ BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012., s. 13

Teoretickou část této bakalářské práce jsem v souladu s jejím cílem, kterým je **popsat spolupráci orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny**, zaměřila na terminologické, teoretické a legislativní ukotvení tématu práce. Charakterizovala jsem sanaci rodiny, uvedla jsem její hlavní aktéry. Úvodní kapitola byla věnována rodině, kdy jsem s ohledem na cíl této práce za jednoho z hlavních aktérů sanace rodiny vymezila **dysfunkční rodinu** (resp. ohroženou rodinu). Další z kapitol práce byla zaměřena na charakteristiku systému sociálně-právní ochrany dětí v České republice, kdy jsem představila **orgán sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností** jako dalšího aktéra sanace rodiny. V rámci této kapitoly jsem pro účely empirického šetření této práce vymezila konkrétního aktéra sanace rodiny - **OSPOD Ústí nad Orlicí**. V následující kapitole jsem se zaměřila na sociální službu, v jejímž rámci je obvykle sanace rodiny poskytována - **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**. V rámci kapitoly jsem představila dalšího aktéra sanace rodiny - **organizaci poskytující sanaci rodiny**. Vymezila jsem organizaci **FOD**, která je poskytovatelem sanace, jako dalšího konkrétního aktéra sanace rodiny pro účely empirického šetření. Poslední kapitolu jsem zaměřila na **multidisciplinární spolupráci** v procesu sanace rodiny. Definovala jsem spolupráci sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanačního pracovníka v procesu sanace rodiny, jejíž kvalita je určující pro úspěšnost a užitečnost sanace konkrétní rodiny.

Empirická část této bakalářské práce bude v souladu s jejím hlavním cílem zaměřena na zjištění údajů, na základě nichž bude možné uskutečnit **popis spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny** a to s ohledem na konkrétní praxi výkonu jejich činností v rámci procesu sanace rodiny. Popis spolupráce bude vycházet především z jednotlivých realizovaných úkonů a intervencí spojených s výkonem činností OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v rodinách, kde v roce 2013 probíhala mezi oběma aktéry spolupráce v procesu sanace těchto rodin. S ohledem na tuto skutečnost bude předmětem zkoumání **spisová dokumentace týkající se nezletilých dětí vedená OSPOD Ústí nad Orlicí a vedená FOD**, kde v roce 2013 mezi těmito aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny.

6 Empirická část

Jednotlivé kapitoly teoretické části této bakalářské práce vymezily teoretický rámec, který je podstatný pro následné empirické šetření. Empirické šetření zaměřím na zjištění příslušných údajů, na základě nichž bude možné popsat spolupráci orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny. V teoretické části této bakalářské práce jsem vymezila konkrétní aktéry sanace rodiny pro účely empirického šetření - oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí (**OSPOD Ústí nad Orlicí**) a pobočka Fondu ohrožených dětí v Pardubicích (**FOD**).

6.1 Výzkumný cíl

V praxi sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačního pracovníka FOD schází přehledné informace o jejich spolupráci v oblasti sanace rodiny, kdy empirické šetření této bakalářské práce by mělo souhrn těchto informací poskytnout. **Spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny** bude popsána na základě konkrétní praxe výkonu činností obou aktérů v rámci procesu sanace rodiny. Popis spolupráce bude vycházet z jednotlivých realizovaných úkonů a intervencí spojených s výkonem činností OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v rodinách, kde v roce 2013 probíhala mezi oběma aktéry spolupráce v procesu sanace těchto rodin. S ohledem na tuto skutečnost bude předmětem zkoumání **spisová dokumentace týkající se nezletilých dětí vedená OSPOD Ústí nad Orlicí a vedená FOD**, kde v roce 2013 mezi těmito aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny.

Empirické šetření bude zaměřeno na samotnou **práci s rodinou** ze strany OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v rámci procesu sanace rodiny, na **spolupráci** obou aktérů sanace rodiny **s dalšími subjekty** v okolí rodiny a dále na vymezení přímé **spolupráce mezi oběma aktéry** v procesu sanace. Každá z těchto uvedených oblastí má vypovídající hodnotu o spolupráci obou aktérů v procesu sanace rodiny. Dále bude empirické šetření zaměřeno na zjištění **dalších skutečností** souvisejících s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny, které budou vymezeny v souladu s hlavním cílem šetření.

Výše uvedené okruhy, na které bude empirické šetření této práce zaměřeno, jsem zvolila s ohledem na vlastní praxi sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD Ústí nad Orlicí), který spolupracuje při řešení situace rodiny s organizací poskytující sanaci rodiny (Fond ohrožených dětí). Ke stanovení těchto oblastí jsem též dospěla na základě poznatků uvedených v teoretické části této práce.

Hlavním cílem empirického šetření této bakalářské práce je popsat spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny.

Dílčími cíli jsou:

- souhrnný popis oblasti práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny,
- souhrnný popis oblasti spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny,
- souhrnný popis oblasti přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny.

Práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny

V rámci empirického šetření namířeného na oblast individuální práce obou aktérů (OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD) s rodinou v procesu její sanace vyhodnotím, zda sanace rodiny byla realizována především formou terénní sociální práce s rodinou (nástroj sanace rodiny), jejíž podstatou je její realizace v přirozeném prostředí rodiny. Zaměřím se na skutečnost, zda individuální práce s rodinou v procesu sanace probíhala ze strany obou aktérů v přirozeném prostředí rodiny nebo zda byla situace rodiny s jejími členy řešena aktéry mimo její domácnost. Porovnáám četnost návštěv v rodině ze strany sociálních pracovníků OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačních pracovníků FOD v rámci procesu sanace rodiny (práce s rodinou v jejím přirozeném prostředí). Dále se budu orientovat na práci s rodinou mimo její přirozené prostředí, kdy budu zjišťovat množství uskutečněných jednání (schůzek) mezi oběma aktéry a rodinou mimo její domácnost (např. v prostorách OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD apod.). Vyhodnotím, jak často ze strany sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačního pracovníka FOD docházelo při práci s rodinou k doprovodu členů

rodiny na jednání například na úřadech, ve škole, u soudu, u lékaře, u psychologa apod. Tento typ činnosti probíhá mimo přirozené prostředí rodiny a převážně za účasti dalších subjektů. Jak jsem již uváděla v kapitole 2.4 této práce, je doprovod (asistovaná pomoc) jedním ze sociálně-terapeutických nástrojů, jimiž je realizována aktivizace rodin v rámci procesu sanace. Doprovod slouží k podpoře jednotlivých členů sanované rodiny, navýšení jejich kompetencí a dovedností, umožňuje následnou reflexi situací, podporu vhodných postupů a nápravu nevhodných postupů, také nácvik scházejících dovedností.¹⁹⁹ Zaměřím se také na zjištění, zda v procesu sanace rodiny docházelo mezi rodinou a sociálním pracovníkem OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačním pracovníkem FOD i k dalším kontaktům, které souvisely s řešením situace rodiny a jaká byla četnost a forma (e-mail, telefonní a písemný kontakt) těchto případných kontaktů.

Spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny

V rámci empirického šetření zaměřeného na oblast spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny s dalšími subjekty, které se podílely na řešení situace rodiny, vyhodnotím, zda u obou aktérů ke spolupráci s dalšími subjekty docházelo a případně v jaké formě probíhala. V této oblasti bude hodnocena spolupráce obou aktérů s dalšími subjekty mimo využití nástroje sanace rodiny – případové konference (případové konferenci je věnována oblast přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD, také další sledované skutečnosti související s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny, které jsou v závěru této podkapitoly vymezeny). Spolupráce mezi oběma aktéry a dalšími subjekty podílejícími se na řešení situace rodiny může mít také formu jednání (schůzky), telefonního kontaktu či e-mailu, písemné zprávy podané aktéry dalším subjektům či písemné zprávy přijaté aktéry od dalších subjektů. Spolupráce sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí s dalšími subjekty v okolí rodiny v rámci procesu její sanace vyplývá z jeho pozice case managera. V kapitole 5.2 této práce jsem uvedla, že v rámci procesu sanace rodiny je metoda case managementu (nástroj sanace rodiny) systémem koordinované spolupráce

¹⁹⁹ BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. 2009., s. 35

mezi odborníky a poskytovateli sociálních služeb pracujícími s ohroženou rodinou. Je to právě sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí, který v procesu sanace rodiny z pozice case managera mimo jiné řídí a monitoruje přímou práci s dítětem a jeho rodinou a také se subjekty zapojenými do spolupráce. Je kontaktní osobou pro komunikaci všech zainteresovaných osob v procesu sanace, má tak k dispozici informace od jednotlivých subjektů zapojených do procesu sanace rodiny, které kompletuje a vyhodnocuje. V kapitole 2.4 této práce bylo uvedeno, že jedním ze sociálně-terapeutických nástrojů, jimiž je realizována aktivizace rodin v rámci procesu sanace, je jednání ve prospěch rodiny (jednání se třetími subjekty v zájmu a ve prospěch rodiny bez účasti rodiny, rodina je o jednání informována). Dále jsem v kapitole 5.4 této práce uvedla, že sanační pracovník komunikuje o práci v rodině nejen s příslušným sociálním pracovníkem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, ale případně i s dalšími subjekty, pokud k tomu má od rodiny souhlas. V rámci této oblasti vyhodnotím u obou aktérů četnost úkonů týkajících se spolupráce s dalšími subjekty v rámci procesu sanace rodiny. Zjistím tak, zda u obou aktérů docházelo ke spolupráci s dalšími subjekty v rámci procesu sanace rodiny, a která forma této spolupráce převažovala (mimo případovou konferenci) .

Přímá spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny

V rámci empirického šetření orientovaného na oblast přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny vyhodnotím, zda docházelo k výměně informací o práci s rodinou mezi oběma aktéry a případně jaký způsob výměny informací byl nejvíce aktéry využíván. Způsob výměny informací mezi oběma aktéry může mít podobu informační schůzky, telefonního kontaktu či e-mailu, též formu písemné zprávy. Dále zaznamenám, zda docházelo mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny ke vzájemné spolupráci při aplikaci metod sociální práce, které novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 začlenila do praktického výkonu sociálně-právní ochrany dětí – pořádání případových konferencí, vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny, realizace IPOD (viz kapitola 3.6 a kapitola 5.4). Vymeším četnost společné účasti obou aktérů na případových

konferencích ohledně řešení situace rodiny, dále četnost vzájemné spolupráce při vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny, příp. jeho aktualizaci a četnost vzájemné spolupráce při realizaci IPOD, příp. jeho přehodnocení a aktualizaci. Na základě zjištěných skutečností bude možné vyhodnotit, zda v případě řešení situace rodiny byl využíván nástroj sanace rodiny - případová konference.

Další sledované skutečnosti související s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny

V souladu s hlavním cílem empirického šetření se rovněž budu orientovat na iniciátora spolupráce rodiny s FOD ohledně řešení její situace. Dále se zaměřím na délku období (počet kalendářních měsíců) v roce 2013, ve kterém probíhala spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny. V této souvislosti zaznamenám, zda tato spolupráce byla zahájena před rokem 2013 nebo v průběhu roku 2013 a zda k ukončení spolupráce došlo v průběhu roku 2013 včetně důvodu jejího ukončení. Dále také vyhodnotím, kdo byl svolavatelem realizovaných případových konferencí ohledně řešení situace sanované rodiny. Také se zaměřím na skutečnost, zda mimo sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačního pracovníka FOD byli na případových konferencích přítomni i další odborníci různých profesních zaměření, kteří dříve či v současnosti se sanovanou rodinou pracovali nebo spolupracovali s rodinou ohledně její situace plánovali.

6.2 Výzkumná technika

S ohledem na cíl této bakalářské práce jsem pro empirické šetření zvolila techniku sběru dat - **kvantitativní obsahovou analýzu dokumentů**.

Kvantitativní obsahová analýza dokumentů je jednou z technik sběru dat **kvantitativního výzkumu**, která je založená na nepřímém pozorování.²⁰⁰

Kvantitativní výzkum pracuje s číselnými údaji, zjišťuje množství, rozsah nebo frekvenci výskytu jevů, resp. jejich míru. Číselné údaje se dají matematicky zpracovat, je možné je sčítat, vypočítat jejich průměr nebo je vyjádřit v procentech nebo použít další metody matematické statistiky. Výhodou

²⁰⁰ KUBÁTOVÁ, H. *Sociologický výzkum*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1518-6., s. 36

kvantitativního výzkumu je možnost precizního a jednoznačného vyjádření výzkumných údajů prostřednictvím čísel.²⁰¹

Kvantitativní obsahová analýza dokumentů je dotazovací technikou, kdy se neptáme respondentů, ale dokumentů. Je nástrojem, který umožňuje převod psaných textů do měřitelných proměnných. Obsahové analýze je možné podrobit jakýkoliv dokument. Při kvantitativní obsahové analýze dokumentů se vyhneme zkreslení, které může pocházet od respondenta nebo od tazatele. V případě kvantitativní obsahové analýzy dokumentů je rizikovým faktorem možného zkreslení samotný výzkumník.²⁰² U kvantitativní obsahové analýzy je obsah textu převeden na kvantitativní míru.²⁰³ Jedná se o časově náročnou metodu.²⁰⁴

6.3 Výzkumný soubor

Předmětem zkoumání v empirické části této bakalářské práce bude **spisová dokumentace týkající se nezletilých dětí vedená OSPOD Ústí nad Orlicí a vedená FOD**, kde v roce 2013 mezi těmito aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny.

Jak jsem již uvedla v úvodu této práce, rozhodným obdobím pro empirické šetření jsem zvolila rok 2013, neboť zákon o sociálně-právní ochraně dětí zaznamenal zásadní změny po své novelizaci s účinností od 1. 1. 2013. Některé z těchto podstatných změn jsem vymezila v teoretické části této práce (viz kapitola 3.6).

Při sběru dat budu vycházet ze **spisové dokumentace Om** (zkratka ze slov „Ochrana mládeže“), která je spisovou dokumentací nezletilého dítěte a je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí. Vedení této spisové dokumentace je upraveno zákonem o sociálně-právní ochraně dětí²⁰⁵ a prováděcím předpisem k tomuto zákonu – Instrukce MPSV č. j. 21-12242/2000 ze dne 15. března 2000, kterou se stanoví

²⁰¹ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6., s. 31

²⁰² KUBÁTOVÁ, H. *Sociologický výzkum*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1518-6., s. 36-37

²⁰³ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6., s. 118

²⁰⁴ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6., s. 121

²⁰⁵ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 54-57

rozsah evidence dětí a obsah dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a obsah spisové dokumentace o žadatelích o osvojení a o svěřením dítěte do pěstounské péče²⁰⁶. Tato spisová dokumentace obsahuje především osobní údaje dětí a jejich rodičů, informace o výchovných poměrech těchto dětí, záznamy o šetřeních v rodině, záznamy o jednání s rodiči nebo jinými osobami, kopie podání soudům a jiným orgánům, písemná rozhodnutí soudů a dalších orgánů.²⁰⁷ Spisová dokumentace může obsahovat i záznamy na technických nosičích dat, fotografie apod.²⁰⁸ Při empirickém šetření však hodlám vycházet pouze z písemné podoby dokumentů obsažených ve spisové dokumentaci Om.

Dále budu při sběru dat vycházet ze **spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS**, která je vedena FOD. Jedná se o spisovou dokumentaci rodiny nezletilého dítěte, které byla nebo dosud je poskytována SAS. Veškeré náležitosti ohledně vedení této spisové dokumentace sanačními pracovníky FOD jsou upraveny v rámci příslušných standardů kvality sociálních služeb – konkrétně standard č. 6: Dokumentace o poskytování sociální služby. Tato spisová dokumentace obsahuje především základní osobní údaje dětí a jejich rodičů, záznamy z osobních setkání či z telefonických rozhovorů s rodinou případně s jinými osobami, smlouvu o poskytnutí služby, písemné zprávy týkající se případu, kopie soudních rozhodnutí či jiných důležitých dokumentů dokládajících sociální situaci klienta apod.²⁰⁹

²⁰⁶ pozn. od 1. 1. 2014 nabyla účinnosti Směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče

Zrušují se:

1. Instrukce MPSV č. j. 21-12242/2000 ze dne 15. března 2000, kterou se stanoví rozsah evidence dětí a obsah dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a obsah spisové dokumentace o žadatelích o osvojení a o svěřením dítěte do pěstounské péče

2. Směrnice MPSV č. j. 21-42246/2002 ze dne 29. října 2002, kterou se mění Instrukce MPSV č. j. 21-12242/2000 ze dne 15. března 2000

²⁰⁷ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 55 odst. 2

²⁰⁸ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 55 odst. 3

²⁰⁹ FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ. *Standardy kvality sociálních služeb. Standard č. 6: Dokumentace o poskytování sociální služby*. [online]. 2012 [cit. 12. 5. 2013]. Dostupné z: pracoviště pobočka Fond ohrožených dětí Pardubice.

6.4 Způsob získávání dat

Empirické šetření jsem uskutečnila v prostorách OSPOD Ústí nad Orlicí a v prostorách FOD v prosinci 2014. Šetření jsem zahájila na OSPOD Ústí nad Orlicí, kde jsem vyhotovila seznam nezletilých dětí, u kterých OSPOD Ústí nad Orlicí v roce 2013 spolupracoval při řešení jejich situace s FOD v rámci procesu sanace rodiny.

Tyto informace jsem získala prostřednictvím rejstříku, který byl vytvořen pracovníky OSPOD Ústí nad Orlicí v roce 2010 za účelem dosažení základního přehledu o spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí a organizací poskytujících SAS. Jedná se o **rejstřík dětí, u kterých OSPOD Ústí nad Orlicí spolupracuje při řešení jejich situace s organizací poskytující SAS**²¹⁰ (dále jen „rejstřík“). Pomocí tohoto rejstříku je možné zjistit, u kterých nezletilých dětí dochází či docházelo při řešení jejich situace ke spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí s organizací poskytující SAS, o kterou konkrétní organizaci poskytující SAS se jedná, kdy bylo zahájeno poskytování SAS rodině nezletilého dítěte (současně tedy i datum zahájení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny) či případně poskytování této služby ukončeno (současně tedy i datum ukončení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny). U každého z nezletilých dětí je v tomto rejstříku uvedena příslušná spisová značka Om, která umožňuje vyhledání příslušné spisové dokumentace tohoto dítěte v registru spisové dokumentace Om na OSPOD Ústí nad Orlicí – **spis Om**. Pomocí tohoto rejstříku jsem byla schopna zjistit všechny nezletilé děti, u kterých v roce 2013 spolupracoval OSPOD Ústí nad Orlicí při řešení jejich situace s organizací poskytující sanaci rodiny – tato spolupráce v roce 2013 pokračovala z předchozích let nebo v roce 2013 byla zahájena či případně v průběhu roku 2013 byla ukončena.

Z výše uvedeného rejstříku jsem zjistila, že OSPOD Ústí nad Orlicí spolupracoval v roce 2013 v oblasti sanace rodiny s těmito organizacemi, které poskytují SAS: Amalthea, o. s., Oblastní charita Ústí nad Orlicí, SKP-CENTRUM, o.p.s. a FOD.

²¹⁰ pozn. Rejstřík dětí, u kterých obecní úřad obce s rozšířenou působností spolupracuje při řešení jejich situace s organizací poskytující sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – viz příloha č. 11

Prostřednictvím výše uvedeného rejstříku a vyhledáním příslušné spisové dokumentace nezletilého dítěte v registru spisové dokumentace Om na OSPOD Ústí nad Orlicí jsem zjistila následující údaje týkající se spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a uvedených organizací poskytujících SAS.

Spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a organizace Amalthea, o. s. v oblasti sanace rodiny zahrnovala v průběhu roku 2013 **tři nezletilé děti ve dvou rodinách** (v rámci činnosti OSPOD Ústí nad Orlicí vedeny **dva spisy Om**). U jedné rodiny trvala tato spolupráce v průběhu roku 2013 šest měsíců, u druhé rodiny čtyři měsíce.

Spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí s Oblastní charitou Ústí nad Orlicí se v roce 2013 v oblasti sanace rodiny vztahovala k **jedné rodině s jedním nezletilým dítětem**, kdy tato spolupráce trvala v průběhu roku 2013 tři měsíce (v rámci činnosti OSPOD Ústí nad Orlicí veden **jeden spis Om**).

Také **spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí s SKP-CENTRUM, o.p.s** se v roce 2013 v oblasti sanace rodiny týkala pouze **jedné rodiny s jedním nezletilým dítětem**, kdy tato spolupráce v průběhu roku 2013 trvala dva měsíce (v rámci činnosti OSPOD Ústí nad Orlicí veden **jeden spis Om**).

Spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v roce 2013 se v oblasti sanace rodiny týkala **19 nezletilých dětí v 11 rodinách** (v rámci činnosti OSPOD Ústí nad Orlicí vedeno **12 spisů Om**).

Zejména na základě výše uvedených údajů a také s ohledem na vlastní praxi výkonu činností sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí mohu uvést, že spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí s jinou organizací poskytující SAS než s FOD lze označit za nahodilou a krátkodobou, kdy sociálními pracovníky OSPOD Ústí nad Orlicí je pro spolupráci v oblasti sanace rodiny přednostně vyhledávána a volena organizace FOD. Vzhledem k těmto uvedeným skutečnostem jsem pro účely této bakalářské práce zvolila z výše uvedených organizací poskytujících SAS a v roce 2013 spolupracujících s OSPOD Ústí nad Orlicí v oblasti sanace rodiny právě organizaci FOD. Jak také vyplývá z uvedených údajů, pokud bych své empirické šetření zaměřila na zjištění údajů o spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí s některou z dalších organizací poskytující

SAS a v roce 2013 spolupracující s OSPOD Ústí nad Orlicí v oblasti sanace rodiny (Amalthea, o. s., Oblastní charita Ústí nad Orlicí, SKP-CENTRUM, o.p.s.), neměla bych pro své empirické šetření dostatečný rozsah výzkumného souboru.

Jak již bylo uvedeno, tato empirická část bakalářské práce je zaměřena na obsahovou analýzu dokumentů, kdy předmětem zkoumání je spisová dokumentace týkající se nezletilých dětí vedená OSPOD Ústí nad Orlicí a vedená FOD, kde v roce 2013 mezi těmito aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny.

Prostřednictvím rejstříku jsem získala informaci o tom, že v roce 2013 se spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny týkala 19 nezletilých dětí. U každého z těchto nezletilých dětí je v daném rejstříku uvedena příslušná spisová značka Om. Tato informace mi umožnila vyhledání příslušné spisové dokumentace 19 nezletilých dětí v registru spisové dokumentace Om na OSPOD Ústí nad Orlicí - v rámci činnosti OSPOD Ústí nad Orlicí bylo vedeno **12 spisů Om** týkajících se těchto 19 nezletilých dětí. Prostřednictvím uvedeného rejstříku a vyhledáním příslušné spisové dokumentace Om jsem zjistila, že těchto 19 dětí žije v 11 rodinách, kdy u jedné z těchto rodin jsou v rámci činnosti OSPOD Ústí nad Orlicí vedeny dva spisy Om.

Na základě vyhotoveného seznamu 19 nezletilých dětí, u kterých OSPOD Ústí nad Orlicí v roce 2013 spolupracoval při řešení jejich situace s FOD v rámci procesu sanace rodiny, mi v prostorách FOD byla sanačními pracovníky vyhledána v jejich registru spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS příslušná spisová dokumentace týkající se uvedených 19 nezletilých dětí žijících v 11 rodinách. Celkem se jednalo o **11 spisů** spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD. Pro každou rodinu nezletilého dítěte, které byla nebo dosud je organizací FOD poskytována SAS, je veden samostatný spis.

V rámci realizace empirického šetření jsem dále pracovala s jednotlivými spisy Om vedenými OSPOD Ústí nad Orlicí a jednotlivými spisy spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD. Nejdříve jsem zpracovala stručný výpis obsahu každého jednotlivého spisu Om za konkrétní období

v roce 2013, ve kterém docházelo ke spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny nezletilého dítěte. Uvedla jsem jednotlivé **úkony, intervence** včetně přesného data jejich realizace zaznamenané ve spisové dokumentaci Om v daném období. U dvou spisů Om, které se týkaly dvou nezletilých dětí z jedné rodiny, jsem provedla společný výpis obsahu obou těchto spisů Om. Tímto jsem získala celkem **11 výpisů obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí**, která se týkala 19 nezletilých dětí žijících v 11 rodinách, kde v roce 2013 probíhala mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD spolupráce v oblasti sanace rodiny. Dále jsem vyhotovila stručný výpis obsahu každého jednotlivého spisu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS za konkrétní období v roce 2013, ve kterém docházelo ke spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny nezletilého dítěte. Opět jsem uvedla jednotlivé **úkony, intervence** včetně přesného data jejich realizace zaznamenané ve spisové dokumentaci o poskytování sociální služby SAS v daném období. Tímto jsem získala celkem **11 výpisů obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD**, která se týkala 19 nezletilých dětí žijících v 11 rodinách, kde v roce 2013 probíhala mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD spolupráce v oblasti sanace rodiny.

Do výše uvedených výpisů obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisů obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD jsem zaznamenala z jednotlivých spisů Om vedenými OSPOD Ústí nad Orlicí a z jednotlivých spisů spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD v souladu s hlavním cílem empirického šetření i **další sledované skutečnosti**, které souvisejí s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny: iniciátora spolupráce rodiny s FOD ohledně řešení její situace, datum, kdy bylo zahájeno poskytování SAS rodině nezletilého dítěte (současně tedy i datum zahájení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny), datum ukončení poskytování SAS rodině nezletilého dítěte, pokud k ukončení došlo v průběhu roku 2013 (současně tedy i datum ukončení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny), důvod ukončení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny, svolavatele realizovaných

případových konferencí ohledně řešení situace sanované rodiny, přítomnost dalších odborníků různých profesních zaměření mimo sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačního pracovníka FOD na případových konferencích.

Následně jsem zkompletovala výpisy obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisy obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD dle jednotlivých rodin s nezletilými dětmi, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace. U všech 11 rodin s nezletilými dětmi, kde v roce 2013 probíhala mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD spolupráce v oblasti sanace rodiny, jsem vytvořila **výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD** pro každou jednotlivou rodinu²¹¹ a to v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Tímto způsobem jsem chronologicky zaznamenala v přesném časovém sledu jednotlivé realizované **úkony a intervence** spojené s výkonem činností OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v rámci procesu sanace jednotlivých rodin, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny. Zároveň jsem uvedla v souladu s hlavním cílem empirického šetření i **další sledované skutečnosti**, které souvisejí s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny. Prostřednictvím těchto jednotlivých výpisů obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisů obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD jsem zaznamenala údaje, na základě nichž bude možné popsat spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny s ohledem na konkrétní praxi výkonu činností obou aktérů v rámci procesu sanace rodiny.

U každé rodiny (rodina č. 1–11), kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, jsem v souladu s hlavním cílem

²¹¹ pozn. Výpisy obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisy obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD dle jednotlivých rodin s nezletilými dětmi (rodina č. 1–11) - viz příloha č. 13-23

empirického šetření této bakalářské práce a s ohledem na vytýčené dílčí cíle šetření sledovala prostřednictvím daného výpisu obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisu obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD níže uvedené úkony a intervence spojené s výkonem činností OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v rámci spolupráce v procesu sanace rodiny.

Práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny

V rámci této oblasti jsem u každé sanované rodiny (rodina č. 1–11) sledovala odděleně úkony a intervence vycházející z konkrétní praxe výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí (čerpala jsem z výpisu obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí) a úkony a intervence vycházející z konkrétní praxe výkonu činností FOD (čerpala jsem z výpisu obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby vedené FOD) v rámci spolupráce v procesu sanace této rodiny:

- počet návštěv v rodině,
- počet jednání (schůzek) s rodinou mimo její přirozené prostředí,
- počet kontaktů s rodinou dle jejich formy (e-mail, telefonní a písemný kontakt),
- počet doprovodů jednotlivých členů rodiny.

Spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny

Také v rámci této oblasti jsem u každé sanované rodiny (rodina č. 1–11) sledovala odděleně úkony a intervence vycházející z konkrétní praxe výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí (čerpala jsem z výpisu obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí) a úkony a intervence vycházející z konkrétní praxe výkonu činností FOD (čerpala jsem z výpisu obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby vedené FOD) v rámci spolupráce v procesu sanace této rodiny:

- počet jednání (schůzek) s dalšími subjekty,
- počet kontaktů s dalšími subjekty dle jejich formy (e-mail, telefonní kontakt, písemná zpráva podané aktérem dalším subjektům, písemná zpráva přijatá aktérem od dalších subjektů).

Přímá spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny

V oblasti přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD jsem u každé sanované rodiny (rodina č. 1–11) sledovala společně realizované úkony obou aktérů (čerpala jsem z výpisu obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a z výpisu obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby vedené FOD) v rámci spolupráce v procesu sanace této rodiny:

- počet výměny informací mezi oběma aktéry dle jejich podoby (informační schůzka, e-mail, telefonní kontaktu, písemná zpráva – zpráva OSPOD Ústí nad Orlicí pro FOD, zpráva FOD pro OSPOD Ústí nad Orlicí),
- počet případových konferencí ohledně řešení situace rodiny pořádaných v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí s účastí FOD/bez účasti FOD,
- počet realizací vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, příp. jeho aktualizace v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí ve spolupráci s FOD/ bez spolupráce s FOD,
- počet realizací IPOD, příp. jeho přehodnocení a aktualizace v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí ve spolupráci s FOD/ bez spolupráce s FOD.

Další sledované skutečnosti související s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny

U každé rodiny (rodina č. 1–11), kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, jsem v souladu s hlavním cílem empirického šetření této bakalářské práce sledovala prostřednictvím daného výpisu obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisu obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD níže uvedené **další skutečnosti**, které souvisejí s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny:

- iniciátor navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace,
- datum zahájení poskytování SAS rodině nezletilého dítěte - datum zahájení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny,

- datum ukončení poskytování SAS rodině nezletilého dítěte - datum ukončení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny (pokud k ukončení spolupráce došlo v průběhu roku 2013),
- důvod ukončení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny (pokud k ukončení spolupráce došlo v průběhu roku 2013),
- počet kalendářních měsíců v roce 2013, kdy docházelo mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD ke spolupráci v oblasti sanace rodiny,
- konkrétní svolavatel každé z realizované případové konference ohledně řešení situace rodiny,
- účast dalších odborníků různých profesních zaměření mimo sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačního pracovníka FOD na některé z realizované případové konference ohledně řešení situace rodiny.

Pro empirické šetření této bakalářské práce jsem vytvořila **záznamový arch**²¹², kde jsem na podkladě příslušného výpisu obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisu obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD u každé rodiny (rodina č. 1–11), kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, vyznačila čárkovací metodou výše uvedené jednotlivé **úkony a intervence realizované OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v rámci spolupráce v procesu sanace rodiny**. Tyto jednotlivé úkony a intervence byly realizovány oběma aktéry procesu sanace rodiny s ohledem na povahu každého případu, míru naléhavosti řešit situaci rodiny a především míru ohrožení dítěte. Z jednotlivých záznamových archů konkrétních rodin jsem následně jednotlivé sledované úkony a intervence spočítala.

Do výše uvedeného záznamového archu jsem na podkladě příslušného výpisu obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisu obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD u každé rodiny (rodina č. 1–11), kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, zaznamenala v souladu s hlavním cílem empirického šetření této bakalářské práce výše uvedené **další sledované skutečnosti**, které souvisejí s realizací popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí

²¹² pozn. Záznamový arch pro empirické šetření – viz příloha č. 12

a FOD v oblasti sanace rodiny. Z jednotlivých záznamových archů konkrétních rodin jsem následně jednotlivé sledované skutečnosti vyhodnotila.

6.5 Výsledky empirického šetření

Některé ze získaných výsledků empirického šetření jsem z důvodu lepší přehlednosti zadávala do jednotlivých tabulek, kdy každá z těchto tabulek se vztahuje k jednotlivým sledovaným okruhům (dílčí cíle), na které bylo empirické šetření v souladu s hlavním cílem této práce zaměřeno:

- práce OSPOD Ústí nad Orlicí (v tabulkách uvedeno jen „OSPOD“) a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny,
- spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny,
- přímá spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny.

Na základě výsledků empirického šetření a výpisů obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisů obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD²¹³ lze provést souhrnný popis oblasti práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny, dále souhrnný popis oblasti spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny a souhrnný popis oblasti přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny.

²¹³ pozn. Výpisy obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisy obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD dle jednotlivých rodin s nezletilými dětmi (rodina č. 1–11) - viz příloha č. 13-23

Souhrnný popis oblastí práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny

Tabulka č. 1: Shrnutí - práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny (rodina č. 1–11)

Práce s rodinou								
	OSPOD a FOD				OSPOD		FOD	
	úkonů	četnost %	OSPOD %	FOD %	úkonů	četnost %	úkonů	četnost %
návštěva v rodině	248	47	26	74	64	39	184	51
jednání s rodinou mimo její přirozené prostředí	49	9	100	0	49	30	0	0
písemný kontakt s rodinou	0	0	0	0	0	0	0	0
telefonní kontakt s rodinou	212	40	24	76	50	30	162	45
kontakt s rodinou – e-mail	2	0	0	100	0	0	2	1
doprovod	14	3	14	86	2	1	12	3
úkonů celkem	525	100			165	100	360	100

Z výsledků realizovaného empirického šetření vyplývá, že práce obou aktérů (OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD) s jednotlivými rodinami v procesu jejich sanace probíhala především v přirozeném prostředí těchto rodin. Ve všech rodinách, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace, byla četnost návštěv sanačních pracovníků FOD vyšší než četnost návštěv sociálních pracovníků OSPOD Ústí nad Orlicí. Oběma aktéry procesu sanace bylo uskutečněno celkem 248 návštěv rodin v jejich přirozeném prostředí. OSPOD Ústí nad Orlicí z tohoto celkového počtu uskutečnil 64 návštěv rodin (26 %), FOD vykonal celkem 184 návštěv v rodinách (74 %). Výkon činností FOD v procesu sanace jednotlivých rodin byl téměř výhradně založen na práci s rodinou v jejím přirozeném prostředí. Sanačními pracovníky FOD nebyla situace ani jedné z rodin řešena společně s jejími členy mimo přirozené prostředí rodiny (kromě doprovodu). Také výkon činností OSPOD Ústí nad Orlicí v rámci procesu sanace jednotlivých rodin byl založen na práci s rodinou v jejím přirozeném prostředí. Ze strany sociálních pracovníků OSPOD Ústí nad Orlicí však byla práce

s některými rodinami (rodiny č. 1, č. 2, č. 3, č. 4, č. 5, č. 6, č. 8) v jejich přirozeném prostředí opakovaně doplňována také prací s těmito rodinami mimo jejich přirozené prostředí. Mezi sociálními pracovníky OSPOD Ústí nad Orlicí a členy jednotlivých sanovaných rodin bylo celkem realizováno 49 jednání (schůzek) v prostorách OSPOD Ústí nad Orlicí za účelem řešení situace rodin. Relativně překvapující zjištění nabízí prezentované výsledky týkající se doprovodu členů sanovaných rodin. Přestože doprovod by měl být standardním sociálně-terapeutickým nástrojem při realizaci aktivizace rodin v procesu jejich sanace, byl tento typ činnosti využíván v rodinách, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace, jen výjimečně. Ze strany sociálních pracovníků OSPOD Ústí nad Orlicí došlo pouze v rámci jedné rodiny (rodina č. 6) ke dvěma doprovodům členů této rodiny. Ze strany sanačních pracovníků FOD došlo v rámci pěti rodin (rodiny č. 1, č. 3, č. 4, č. 5, č. 6) k celkem 12 doprovodům jejich členů, kdy v jedné z těchto rodin (rodina č. 6) bylo vykonáno 7 doprovodů jednotlivých členů této sanované rodiny. Z provedeného empirického šetření vyplývá, že sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byla především realizována formou terénní sociální práce s rodinami. Výsledky empirického šetření poukazují též na fakt, že v procesu sanace rodin docházelo mezi oběma aktéry a rodinami i k dalším kontaktům, které souvisely s řešením situace jednotlivých rodin. Využívána byla především forma telefonních kontaktů, ojediněle byla využita forma kontaktu e-mailem, ani jednou nedošlo mezi aktéry a rodinami k písemnému kontaktu. Telefonní kontakty mezi FOD a sanovanými rodinami byly četnější než telefonní kontakty mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a těmito rodinami. K telefonním kontaktům došlo mezi FOD a všemi rodinami, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny. Mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a třemi rodinami nedošlo v procesu jejich sanace k žádnému telefonnímu kontaktu (rodiny č. 4, č. 7, č. 11). Z celkového počtu 212 telefonních kontaktů mezi oběma aktéry a sanovanými rodinami bylo 162 telefonních kontaktů uskutečněno mezi FOD a rodinami (76 %) a 50 telefonních kontaktů mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a rodinami (24 %). Pouze při výkonu činností FOD došlo u dvou sanovaných rodin vždy k jednomu kontaktu formou e-mailu (rodiny č. 8, č. 10).

Souhrnný popis oblasti spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny

Tabulka č. 2: Shrnutí - spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny (rodina č. 1–11)

Spolupráce s dalšími subjekty								
	OSPOD a FOD				OSPOD		FOD	
	úkonů	četnost %	OSPOD %	FOD %	úkonů	četnost %	úkonů	četnost %
jednání (schůzka)	48	26	44	56	21	17	27	44
kontakt – e-mail	13	7	85	15	11	9	2	3
telefonní kontakt	69	37	64	36	44	35	25	41
písemná zpráva podaná subjektu	33	18	79	21	26	20	7	11
písemná zpráva přijatá od subjektu	25	13	100	0	25	19	0	0
úkonů celkem	188	100			127	100	61	100

Z uvedených výsledků empirického šetření vyplývá, že v rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo u obou aktérů ke spolupráci s dalšími subjekty v okolí sanovaných rodin. U osmi sanovaných rodin došlo ke spolupráci obou aktérů se subjekty, které se podílely na řešení situace rodin. Pouze u třech sanovaných rodin (rodiny č. 1, č. 10, č. 11) spolupracoval s dalšími subjekty v okolí rodin pouze jeden z obou aktérů. U dvou rodin (rodiny č. 1, č. 11) spolupracoval v rámci procesu sanace s dalšími subjekty pouze OSPOD Ústí nad Orlicí, toliko u jedné sanované rodiny (rodina č. 10) to byl FOD, kdo spolupracoval s dalšími subjekty podílejícími se na řešení situace rodiny. V rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byla u devíti sanovaných rodin spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí s dalšími subjekty, které se podílely na řešení situace rodin, čtenější (intenzivnější) než spolupráce FOD s těmito subjekty. U třech sanovaných rodin (rodiny č. 4, č. 9, č. 10) byla čtenější (intenzivnější) spolupráce FOD s dalšími subjekty než spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí s těmito subjekty. V rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí

a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo ze strany OSPOD Ústí nad Orlicí ke spolupráci s dalšími subjekty, které se podílely na řešení situace rodin, nejčastěji formou telefonního kontaktu (35 %), dále formou spolupráce v podobě písemné zprávy podané dalším subjektům (20 %), písemné zprávy přijaté od dalších subjektů (19 %), následovala spolupráce ve formě osobního jednání (schůzky) se subjekty (17 %) a spolupráce ve formě kontaktu e-mailem (9 %). Mezi sociálními pracovníky OSPOD Ústí nad Orlicí a spolupracujícími subjekty bylo uskutečněno 44 telefonních kontaktů, spolupracujícím subjektům bylo podáno celkem 26 písemných zpráv, OSPOD Ústí nad Orlicí přijal 25 písemných zpráv od dalších subjektů, které se podílely na řešení situace rodiny, mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a spolupracujícími subjekty proběhlo 21 jednání (schůzek) a mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a spolupracujícími subjekty bylo uskutečněno 11 kontaktů ve formě e-mailu. V rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo ze strany FOD ke spolupráci s dalšími subjekty, které se podílely na řešení situace rodin, nejčastěji formou osobního jednání (schůzky) se subjekty (44 %), dále formou telefonního kontaktu (41 %), následovala spolupráce v podobě písemné zprávy podané dalším subjektům (12 %) a spolupráce se subjekty formou kontaktu e-mailem (3 %). Ani jednou nedošlo ke spolupráci FOD s dalšími subjekty formou písemné zprávy přijaté sanačními pracovníky FOD od spolupracujících subjektů. Mezi sanačními pracovníky FOD a spolupracujícími subjekty proběhlo 27 jednání (schůzek), dále bylo uskutečněno 25 telefonních kontaktů, spolupracujícím subjektům bylo sanačními pracovníky FOD podáno celkem sedm písemných zpráv a mezi FOD a spolupracujícími subjekty byly uskutečněny dva kontakty ve formě e-mailu.

Souhrnný popis oblastí přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny

Tabulka č. 3: Shrnutí - přímá spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny (rodina č. 1–11)

Spolupráce mezi OSPOD a FOD				
Způsob výměny informací mezi OSPOD a FOD		úkonů	četnost %	
informační schůzka		69	41	
kontakt – e-mail		22	13	
telefonní kontakt		73	43	
písemná zpráva OSPOD pro FOD		0	0	
písemná zpráva FOD pro OSPOD		6	4	
úkonů celkem		170	100	
Metody sociální práce spojené s výkonem činností OSPOD	ve spolupráci s FOD		bez spolupráce s FOD	
	úkonů	četnost %	úkonů	četnost %
pořádání případové konference	27	100	0	0
realizace vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, příp. jeho aktualizace	38	100	0	0
zpracování IPOD, příp. jeho přehodnocení a aktualizace	45	100	0	0
úkonů celkem	110		0	

Z výše prezentovaných výsledků empirického šetření vyplývá, že v rámci procesu sanace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo mezi oběma aktéry k výměně informací o práci s jednotlivými rodinami a dalších důležitých okolnostech týkajících se situace sanovaných rodin. V rámci výměny informací proběhlo mezi oběma aktéry celkem 73 telefonních kontaktů, uskutečnilo se 69 informačních schůzek obou aktérů, došlo k 22 kontaktům aktérů formou e-mailu a k šesti výměnám informací formou písemné zprávy (pouze písemná zpráva od FOD pro OSPOD). Nejčastěji tedy byly informace mezi oběma aktéry předávány formou telefonních kontaktů (43 %), dále formou dvoustranné informační schůzky (41 %), formou e-mailu (13 %) a spíše ojediněle formou

písemné zprávy (4 %). K výměně informací mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD formou dvoustranné informační schůzky došlo ohledně všech rodin, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace. K výměně informací formou telefonního kontaktu nedošlo mezi oběma aktéry pouze ohledně jedné ze sanovaných rodin (rodina č. 11), k výměně informací mezi aktéry formou e-mailu nedošlo rovněž ohledně jedné rodiny (rodina č. 5). K výměně informací formou písemné zprávy docházelo mezi aktéry ojediněle a vždy se jednalo o písemnou zprávu podanou sanačními pracovníky FOD sociálním pracovníkům OSPOD Ústí nad Orlicí. Sanační pracovníci FOD podali sociálním pracovníkům OSPOD Ústí nad Orlicí celkem šest písemných zpráv ohledně práce s pěti sanovanými rodinami (rodiny č. 2, č. 6, č. 7, č. 9, č. 11). Ohledně jedné rodiny (rodina č. 6) byly sanačními pracovníky FOD podány dvě písemné zprávy. V procesu sanace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byl OSPOD Ústí nad Orlicí v souvislosti s aplikací metod sociální práce, které novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 začlenila do praktického výkonu sociálně-právní ochrany dětí, svolavatelem 27 případových konferencí ohledně řešení situace jednotlivých sanovaných rodin. Na každé z těchto případových konferencí byl účasten i pracovník FOD, který rodinu přímo sanoval. Z provedeného empirického šetření vyplývá, že k řešení situace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byl využíván nástroj sanace rodiny – případová konference. Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 dále začlenila do praktického výkonu sociálně-právní ochrany dětí i další metody sociální práce založené na multidisciplinární spolupráci – vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a IPOD. Odpovědnost za pravidelné vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a následné zpracování IPOD je zákonem o sociálně-právní ochraně dětí uložena pracovníkovi sociálně-právní ochrany dětí. OSPOD Ústí nad Orlicí v souladu s výkonem svých činností realizoval v rámci procesu sanace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, 38krát úkon vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, příp. jeho aktualizaci a 45krát úkon zpracování IPOD, příp. jeho přehodnocení a aktualizaci. Úkony spojené

s pravidelným vyhodnocováním situace dítěte a jeho rodiny a následným zpracováním IPOD byly učiněny OSPOD Ústí nad Orlicí u všech sanovaných rodin a tyto veškeré úkony byly učiněny ve spolupráci s FOD.

Na základě výsledků empirického šetření, uvedeného souhrnného popisu oblasti práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny, souhrnného popisu oblasti spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny, souhrnného popisu oblasti přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny a výpisů obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisů obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD²¹⁴ lze realizovat popis spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny.

Popis spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny

Mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala v roce 2013 spolupráce v oblasti sanace rodiny, kdy tato spolupráce se týkala celkem **19 nezletilých dětí žijících v 11 rodinách**. U šesti rodin (rodiny č. 1, č. 2, č. 6, č. 8, č. 9, č. 11) byla **spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu jejich sanace zahájena již před rokem 2013**. U pěti rodin (rodiny č. 3, č. 4, č. 5, č. 7, č. 10) byla **spolupráce** obou aktérů v procesu jejich sanace **zahájena až v průběhu roku 2013**. **Iniciátorem navázání spolupráce** všech těchto rodin s organizací FOD ohledně řešení jejich situace byl vždy **OSPOD Ústí nad Orlicí**. Období, ve kterém v těchto rodinách v roce 2013 probíhala spolupráce obou aktérů v procesu jejich sanace, nebylo u každé z těchto rodin shodné. V roce 2013 docházelo ke spolupráci mezi oběma aktéry v oblasti sanace rodiny **po celý kalendářní rok** (po dobu 12 kalendářních měsíců) u čtyř rodin s nezletilými dětmi (rodiny č. 1, č. 2, č. 4, č. 8), po dobu **11 kalendářních měsíců** u jedné rodiny (rodina č. 9), po dobu **deseti kalendářních měsíců** u jedné rodiny (rodina č. 5), po dobu **devíti kalendářních měsíců** u jedné rodiny (rodině č. 11), po dobu

²¹⁴ pozn. Výpisy obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisy obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD dle jednotlivých rodin s nezletilými dětmi (rodina č. 1–11) - viz příloha č. 13-23

osmi kalendářních měsíců u jedné rodiny (rodina č. 10), po dobu **sedmi kalendářních měsíců** u jedné rodiny (rodina č. 6) a po dobu **třech kalendářních měsíců** u dvou rodin (rodiny č. 3, č. 7). V průběhu roku 2013 byla u třech rodin (rodiny č. 6, č. 9, č. 11) spolupráce mezi oběma aktéry v procesu jejich **sanace ukončena**. Důvodem pro ukončení této spolupráce bylo u dvou rodin (rodiny č. 9, č. 11) **naplnění individuálních cílů rodiny a IPOD**. U jedné rodiny (rodina č. 6) bylo důvodem ukončení spolupráce obou aktérů v procesu její sanace **odmítnutí rodiny nadále pokračovat ve spolupráci s FOD** ohledně řešení její situace.

V procesu sanace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byl využíván k řešení situace těchto rodin nástroj sanace – **případová konference**. **Svolavatelem** všech realizovaných případových konferencí byl vždy **OSPOD Ústí nad Orlicí** a to v souladu s novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013, kdy obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin. Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 dále začlenila do praktického výkonu sociálně-právní ochrany dětí i další metody sociální práce – vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a IPOD. Odpovědnost za pravidelné vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a následné zpracování IPOD je zákonem o sociálně-právní ochraně dětí uložena obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (tedy pracovníkovi sociálně-právní ochrany dětí). U rodin, kde byla spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu jejich sanace zahájena již před rokem 2013, byly v průběhu měsíce ledna 2013 pořádány případové konference, jejichž obsahem bylo **podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a navržení řešení konkrétní situace rodiny formou IPOD**. V kapitole 3.6 jsem již uváděla, že IPOD je hlavním dokumentem při práci s ohroženou rodinou a v rámci koordinované práce s ohroženou rodinou může být právě IPOD individuálním plánem sanace rodiny. Na následných případových konferencích docházelo na základě aktualizace vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny k přehodnocení a aktualizaci IPOD. Na každé z uvedených případových konferencí byl účasten i pracovník organizace FOD, který rodinu přímo sanoval. U rodin, kde byla spolupráce obou aktérů v procesu jejich sanace zahájena

až v průběhu roku 2013, došlo před úvodní případovou konferencí pořádanou za účelem řešení situace rodiny ke zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny pracovníkem OSPOD Ústí nad Orlicí. Následně na úvodní případové konferenci byla rodině nabídnuta spolupráce s organizací FOD ohledně řešení její situace. Z tohoto důvodu byl již na této úvodní případové konferenci účasten i pracovník organizace FOD, který by případně rodinu přímo sanoval. Pokud rodina souhlasila s tím, že na řešení své situace bude spolupracovat s FOD, došlo k zahájení spolupráce mezi oběma aktéry (OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD) v procesu sanace rodiny. V rámci úvodní případové konference došlo k navržení optimálního řešení konkrétní situace rodiny formou IPOD, kdy při zpracování IPOD již byla zohledněna spolupráce obou aktérů v procesu sanace rodiny. Na následných případových konferencích docházelo na základě aktualizace vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny k přehodnocení a aktualizaci IPOD. Na každé z těchto případových konferencí byl účasten i pracovník organizace FOD, který rodinu přímo sanoval. **OSPOD Ústí nad Orlicí** tedy v souladu s výkonem svých činností realizoval v rámci procesu sanace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, **pravidelné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, příp. jeho aktualizaci a zpracování IPOD, příp. jeho přehodnocení a aktualizaci.** Tyto veškeré úkony byly učiněny ve spolupráci s FOD.

Pokud se v okolí rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, nacházeli další odborníci různého zaměření a různých profesních zkušeností (např. zástupci škol, psychologové apod.), kteří dříve či v současnosti s rodinou pracovali nebo spolupráci s rodinou ohledně řešení její situace plánovali, byli přizýváni do **multidisciplinárního týmu**, v němž sociální pracovník OSPOD Ústí nad Orlicí působil jako **koordinátor (case manager)**. Významnou aktivitou tohoto multidisciplinárního týmu byla především **případová konference**. Na tomto plánovaném, koordinovaném a strukturovaném pracovním setkání rodiny, sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí, sanačního pracovníka FOD a případně dalších odborníků docházelo ke společnému hledání a navrhování optimálního řešení konkrétní situace rodiny na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny. Výstupem

těchto případových konferencí bylo vždy **zpracování IPOD**, příp. jeho přehodnocení a aktualizace. U šesti rodin (rodiny č. 2, č. 4, č. 5, č. 6, č. 7, č. 9) byli účastni na případových konferencích mimo sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačního pracovníka FOD i **další odborníci různých profesních zaměření**.

V rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo u obou aktérů i mimo případové konference k další spolupráci s ostatními odborníky v okolí sanovaných rodin. V rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byla u většiny sanovaných rodin **spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí s dalšími subjekty, které se podílely na řešení situace rodin**, čtenější (intenzivnější) než spolupráce FOD s těmito subjekty. U všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, bylo učiněno mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a ostatními odborníky v okolí sanovaných rodin celkem 127 úkonů zaměřených na spolupráci (mimo případové konference). U všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, bylo učiněno mezi FOD a ostatními odborníky v okolí sanovaných rodin celkem 61 úkonů zaměřených na spolupráci (mimo případové konference). Spolupráce sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí s dalšími subjekty v okolí sanovaných rodin vyplývala z jeho pozice **case managera**. Sociální pracovník OSPOD Ústí nad Orlicí v procesu sanace jednotlivých rodin z pozice case managera mimo jiné řídil a monitoroval přímou práci s dítětem a jeho rodinou a také se subjekty zapojenými do spolupráce. Pouze u jedné ze sanovaných rodin (rodina č. 10) nespolupracoval OSPOD Ústí nad Orlicí s dalšími subjekty podílejícími se na řešení situace rodiny. V rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo ze strany OSPOD Ústí nad Orlicí i mimo případové konference ke spolupráci s dalšími subjekty v okolí rodiny, které se podílely na řešení situace rodin, a to nejčastěji formou telefonního kontaktu (35 %), dále formou spolupráce v podobě písemné zprávy podané dalším subjektům (20 %), písemné zprávy přijaté od dalších

subjektů (19 %), následovala spolupráce ve formě osobního jednání (schůzky) se spolupracujícími subjekty (17 %) a spolupráce ve formě kontaktu e-mailem (9 %).

Jak jsem již uváděla výše, byla v rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, u většiny sanovaných rodin **spolupráce FOD s dalšími subjekty, které se podílely na řešení situace rodin**, méně čtenější (intenzivnější) než spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí s těmito subjekty. Pokud sanační pracovník FOD komunikoval s dalšími spolupracujícími subjekty o práci v rodině, musel mít k tomuto jednání od rodiny souhlas. Informovanost rodiny byla též vyžadována ohledně jednání sanačního pracovníka FOD ve prospěch rodiny (jednání se třetími subjekty v zájmu a ve prospěch rodiny bez účasti rodiny), které je jedním ze sociálně-terapeutických nástrojů, jimiž je realizována aktivizace rodin v rámci procesu sanace. U dvou ze sanovaných rodin (rodiny č. 1, č. 11) nespolupracoval FOD s dalšími subjekty podílejícími se na řešení situace rodiny. V rámci procesu sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo ze strany FOD i mimo případové konference ke spolupráci s dalšími subjekty, které se podílely na řešení situace rodin, nejčastěji formou osobního jednání (schůzky) se subjekty (44 %), dále formou telefonního kontaktu (41 %), následovala spolupráce v podobě písemné zprávy podané dalším subjektům (12 %) a spolupráce se subjekty formou kontaktu e-mailem (3 %). Ani jednou nedošlo ke spolupráci FOD s dalšími subjekty formou písemné zprávy přijaté sanačními pracovníky FOD od spolupracujících subjektů.

V rámci procesu sanace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, docházelo mezi oběma aktéry (OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD) **k výměně informací o práci s jednotlivými rodinami a dalších důležitých okolnostech týkajících se situace sanovaných rodin** i mimo případové konference. Výměna informací probíhala formou dvoustranné komunikace mezi oběma aktéry. Tato komunikace spojená s výměnou důležitých informací probíhala nejčastěji telefonicky (43 %), dále v podobě dvoustranné informační schůzky (41 %), případně také e-mailem

(13 %) či formou písemné zprávy (4 %). V rámci výměny informací proběhlo mezi oběma aktéry celkem 73 telefonních kontaktů, uskutečnilo se 69 informačních schůzek obou aktérů, došlo k 22 kontaktům aktérů formou e-mailu a k šesti výměnám informací formou písemné zprávy (pouze písemná zpráva od FOD pro OSPOD). K výměně informací formou dvoustranné informační schůzky došlo mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD ohledně všech rodin, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace. Výměna informací mezi oběma aktéry formou telefonního kontaktu a formou e-mailu nebyla využita u všech sanovaných rodin. Pouze ojediněle docházelo mezi aktéry k výměně informací o práci s jednotlivými rodinami a dalších důležitých okolnostech týkajících se situace sanovaných rodin formou písemné zprávy. Pokud došlo k výměně informací touto formou, vždy se jednalo pouze o písemnou zprávu podanou sanačními pracovníky FOD sociálním pracovníkům OSPOD Ústí nad Orlicí.

Práce ze strany obou aktérů (OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD) s jednotlivými rodinami v procesu jejich sanace probíhala především v **přírozeném prostředí** těchto **rodin**. Ve všech rodinách, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace, byla četnost návštěv sanačních pracovníků FOD vyšší než četnost návštěv sociálních pracovníků OSPOD Ústí nad Orlicí. Oběma aktéry procesu sanace bylo uskutečněno celkem 248 návštěv rodin v jejich přírozeném prostředí. OSPOD Ústí nad Orlicí z tohoto celkového počtu uskutečnil 64 návštěv rodin (26 %), FOD vykonal celkem 184 návštěv v rodinách (74 %). Činnost sanačních pracovníků FOD v procesu sanace jednotlivých rodin byla téměř výhradně založena na práci s rodinou v jejím přírozeném prostředí. Během návštěv v domácnostech spolupracujících rodin tak mohlo docházet k využití některého ze sociálně-terapeutických nástrojů, jimiž je realizována aktivizace rodin v rámci procesu sanace (např. poradenství, nácvik dovedností). Situace sanovaných rodin nebyla sanačními pracovníky FOD řešena s jejími členy mimo přírozené prostředí rodiny (až na doprovod). Také činnost sociálních pracovníků OSPOD Ústí nad Orlicí v rámci procesu sanace jednotlivých rodin byla založena na práci se sanovanou rodinou v jejím přírozeném prostředí, která však byla u některých rodin opakovaně doplňována také činností sociálních

pracovníků OSPOD Ústí nad Orlicí s těmito rodinami **mimo** jejich **přirozené prostředí**. Situace jednotlivých sanovaných rodin tak byla řešena sociálními pracovníky OSPOD Ústí nad Orlicí s jejich členy formou jednání (schůzek) v prostorách OSPOD Ústí nad Orlicí. Doprovod (asistovaná pomoc) jako jeden ze sociálně-terapeutických nástrojů, jimiž je realizována aktivizace rodin v rámci procesu sanace, byl využíván v rodinách, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace, ze strany obou aktérů jen výjimečně.

Výsledky empirického šetření poukazují též na skutečnost, že v procesu sanace rodin docházelo mezi oběma aktéry a sanovanými rodinami i k **dalším kontaktům** (mimo přímé osobní kontakty), které souvisely s řešením situace jednotlivých rodin. K četným kontaktům obou aktérů se sanovanými rodinami docházelo především formou telefonních kontaktů. V podstatě ve všech rodinách, kde v roce 2013 mezi oběma aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace, byla četnost telefonních kontaktů mezi sanačními pracovníky FOD a rodinami vyšší než četnost telefonních kontaktů mezi sociálními pracovníky OSPOD Ústí nad Orlicí a těmito rodinami. Pouze ze strany sanačních pracovníků FOD byl využit ojediněle kontakt s rodinou formou e-mailu. K písemným kontaktům mezi oběma aktéry a sanovanými rodinami nedocházelo.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti, lze konstatovat, že v roce 2013 v rámci spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny byly využívány tyto nástroje sanace rodiny:

- **terénní sociální práce s rodinou,**
- **případová konference,**
- **plán sanace rodiny,**
- **case management.**

Sanace rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byla především realizována formou **terénní sociální práce s rodinou**, kdy podstatou terénní sociální práce je její realizace v přirozeném prostředí rodiny.

Sanace jednotlivých rodin byla realizována **multidisciplinárním týmem** odborníků různého zaměření a různých profesních zkušeností spolupracujících

s dítětem a jeho rodinou, kteří se podíleli na řešení situace rodiny. Příslušný sociální pracovník OSPOD Ústí nad Orlicí byl **koordinátorem** multidisciplinárního týmu (**case manager**). Komunikačním a koordinačním nástrojem mezioborové spolupráce byly pravidelné **případové konference**.

Na těchto plánovaných, koordinovaných a strukturovaných pracovních setkáních rodiny, sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí, sanačního pracovníka FOD a případně dalších odborníků z okolí rodiny docházelo ke společnému hledání a navrhování optimálního řešení konkrétní situace rodiny na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny. Výstupem těchto případových konferencí bylo vždy zpracování **individuálního plánu sanace rodiny (IPOD)**.

Sociální pracovník OSPOD Ústí nad Orlicí ze své pozice **case managera** byl odpovědný za koordinaci služeb a dalších odborných subjektů využívaných k řešení situace dítěte a jeho rodiny, pravidelně vyhodnocoval situaci dítěte a jeho rodiny, vytvářel a pravidelně aktualizoval IPOD, byl odpovědný za jeho naplňování a zhodnocování s využitím multidisciplinárního týmu, svolával případové konference, komunikoval s dítětem a jeho rodinou, komunikoval s multidisciplinárním týmem, byl kontaktní osobou pro komunikaci všech zainteresovaných osob v procesu sanace, zprostředkovával vhodné a potřebné služby atd.

Jak jsem již opakovaně uváděla v této bakalářské práci, novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 začlenila do praktického výkonu sociálně-právní ochrany dětí nové metody sociální práce založené na multidisciplinární spolupráci – **vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a IPOD**. Odpovědnost za pravidelné vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a následné zpracování (příp. revizi) IPOD je zákonem o sociálně-právní ochraně dětí uložena pracovníkovi sociálně-právní ochrany dětí. V rámci procesu sanace všech rodin, kde v roce 2013 mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD probíhala spolupráce v oblasti sanace, byl sanační pracovník FOD nepostradatelným partnerem příslušného sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí při procesu vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a následném zpracování IPOD. Znalosti sanačního pracovníka FOD o rodině a jejím fungování, které získal

při terénní práci s rodinou, se pro realizaci výše uvedených metod sociální práce ukázaly jako zásadní.

V rámci spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny byly **činnosti a odpovědnosti sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí**, který je dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí svými aktivitami povinen chránit zájmy nezletilých dětí a právní normy mu k tomu poskytují rozsáhlé pravomoci, **doplňovány činnostmi sanačního pracovníka FOD**. Odpovědnost za průběh sanace rodiny zůstávala po celou dobu spolupráce obou aktérů v procesu sanace rodiny sociálnímu pracovníkovi OSPOD Ústí nad Orlicí.

S ohledem na **popis spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny** lze konstatovat, že týmová spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny probíhala v roce 2013 nejen v souladu s platnou legislativou, ale i s metodickými doporučeními a odbornou literaturou, které se vztahují k dané problematice sanace rodiny a na jejichž základě byla zformována teoretická část této bakalářské práce.

Empirická část práce obsahuje popis výzkumného cíle, charakterizuje zvolenou výzkumnou techniku, vystihuje zvolený výzkumný soubor. Dále poskytuje popis způsobu získávání dat pro dané empirického šetření. Její poslední část nabízí prezentaci získaných výsledků včetně popisu spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny.

Závěr

Svou bakalářskou práci jsem věnovala specifické strategii práce s rodinou, která je zaměřena na podporu fungování a zachování rodiny a jež se nazývá **sanace rodiny**. Již v úvodu této bakalářské práce jsem uváděla, že účinně sanovat rodinu nemůže žádná instituce sama a proto je nutné, aby jednotliví aktéři sanace rodiny (sociální pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanační pracovník) týmově spolupracovali. Kvalita jejich spolupráce pak rozhoduje o úspěšnosti a užitečnosti celého procesu sanace rodiny. Multidisciplinární spolupráce je jedním ze základních principů, na kterém je sanace rodiny založena. **Cílem této bakalářské práce bylo popsat spolupráci orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny.**

Teoretickou část bakalářské práce jsem v souladu s jejím cílem zaměřila na terminologické, teoretické a legislativní ukotvení tématu práce, prezentovala jsem zde pohledy několika autorů na řešenou problematiku. Podrobně jsem charakterizovala sanaci rodiny, zaměřila jsem se na vymezení jejích hlavních aktérů. Jednotlivým aktérům sanace rodiny jsem věnovala vždy jednu z kapitol práce. Úvodní kapitola byla orientována na rodinu, kdy jsem s ohledem na cíl této bakalářské práce za jednoho z hlavních aktérů sanace rodiny vymezila **dysfunkční rodinu** (resp. ohroženou rodinu). Dále jsem se zaměřila na popis systému sociálně-právní ochrany dětí v České republice, kdy jsem představila **orgán sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností** jako dalšího aktéra sanace rodiny. V rámci této kapitoly jsem **pro účely empirického šetření vymezila konkrétního aktéra sanace rodiny** - oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí (**OSPOD Ústí nad Orlicí**). V následující kapitole jsem charakterizovala sociální službu, v jejímž rámci je obvykle sanace rodiny poskytována - **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**. Současně jsem představila i dalšího aktéra sanace rodiny - **organizaci poskytující sanaci rodiny**. Vymezila jsem organizaci Fond ohrožených dětí – konkrétně pobočku Fondu ohrožených dětí v Pardubicích (**FOD**), která je poskytovatelem sanace, jako **dalšího konkrétního aktéra sanace rodiny pro účely empirického šetření** této bakalářské práce. Poslední kapitolu teoretické části práce jsem zaměřila na **multidisciplinární**

spolupráci v procesu sanace rodiny. Podrobněji jsem v rámci této kapitoly definovala **spolupráci sociálního pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sanačního pracovníka v procesu sanace rodiny**.

Empirické šetření jsem v souladu s jeho hlavním cílem, kterým bylo **popsat spolupráci OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny**, zaměřila na zjištění údajů, na základě nichž bylo možné uskutečnit popis spolupráce obou aktérů sanace rodiny a to s ohledem na konkrétní praxi výkonu jejich činností v rámci procesu sanace rodiny. Popis spolupráce vycházel z **jednotlivých realizovaných úkonů a intervencí** spojených s výkonem činností OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v rodinách, kde v roce 2013 probíhala mezi oběma aktéry spolupráce v procesu sanace těchto rodin, dále z **dalších sledovaných skutečností** souvisejících s realizací popisu spolupráce obou aktérů v oblasti sanace rodiny. Pro empirické šetření jsem zvolila techniku sběru dat – **kvantitativní obsahovou analýzu dokumentů**. Předmětem zkoumání byla **spisová dokumentace týkající se nezletilých dětí vedená OSPOD Ústí nad Orlicí a vedená FOD**, kde v roce 2013 mezi těmito aktéry probíhala spolupráce v oblasti sanace rodiny. **Splnění hlavního cíle** této práce, předcházelo **splnění třech dílčích cílů** (souhrnný popis oblasti práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny, souhrnný popis oblasti spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny, souhrnný popis oblasti přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny), jež byly vytýčeny pro snazší dosažení cíle hlavního a **vyhodnocení dalších sledovaných skutečností** vymezených v souladu s hlavním cílem šetření. V závěru kapitoly 6.5 této bakalářské práce jsem v souladu s jejím hlavním cílem uvedla **popis spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny**. Z popisu mimo jiné vyplývá, že v roce 2013 v rámci spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny byly využívány tyto nástroje sanace rodiny: **terénní sociální práce s rodinou, případová konference, plán sanace rodiny a case management**. Sanace rodin byla realizována **multidisciplinárním týmem** odborníků různého zaměření a různých profesních zkušeností spolupracujících s dítětem a jeho rodinou, kteří se podíleli na řešení situace rodiny. Příslušný sociální pracovník

OSPOD Ústí nad Orlicí byl **koordinátorem** multidisciplinárního týmu (**case manager**). Komunikačním a koordinačním nástrojem mezioborové spolupráce byly pravidelné **případové konference**. Jejich výstupem bylo vždy zpracování **IPOD**. V rámci spolupráce obou aktérů v oblasti sanace rodiny byly **činnosti a odpovědnosti sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí**, který je dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí svými aktivitami povinen chránit zájmy nezletilých dětí a právní normy mu k tomu poskytují rozsáhlé pravomoci, **doplňovány činnostmi sanačního pracovníka FOD**. Odpovědnost za průběh sanace rodiny zůstávala po celou dobu spolupráce obou aktérů v procesu sanace rodiny sociálnímu pracovníkovi OSPOD Ústí nad Orlicí.

S ohledem na **popis spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny**, jenž byl realizován na základě výsledků empirického šetření, uvedeného souhrnného popisu oblasti práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny, souhrnného popisu oblasti spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny, souhrnného popisu oblasti přímé spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny a výpisů obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisů obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD²¹⁵ lze konstatovat, že týmová spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny probíhala v roce 2013 v souladu s platnou legislativou, metodickými doporučeními a odbornou literaturou, které se vztahují k dané problematice sanace rodiny a na jejichž základě byla zformována teoretická část této bakalářské práce.

Předpokládám, že tato bakalářská práce a zejména výsledky jejího empirického šetření budou využity sociálními pracovníky oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí a sanačními pracovníky Fondu ohrožených dětí pro účely jejich další spolupráce v oblasti sanace rodiny. Zejména za účelem udržení kvality stávající spolupráce, která je, jak již bylo opakovaně uvedeno, rozhodující z hlediska úspěšnosti a užitečnosti celého procesu sanace rodiny.

²¹⁵ pozn. Výpisy obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpisy obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD dle jednotlivých rodin s nezletilými dětmi (rodina č. 1–11) - viz příloha č. 13-23

Použitá literatura

BECHYŇOVÁ, V. *Případové konference. Praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0181-6.

BECHYŇOVÁ, V., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0031-4.

DUNOVSKÝ, J. a kol. *Sociální pediatrie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-254-9.

DUNOVSKÝ, J., DYTRYCH, Z., MATĚJČEK, Z. a kol. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1995. ISBN 80-7169-192-5.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6.

HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-569-1.

JANDOUREK, J. *Slovník sociologických pojmů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3679-2.

KUBÁTOVÁ, H. *Sociologický výzkum*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1518-6.

MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0.

MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-548-2.

MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-739-8.

PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4317-2.

THELENOVÁ K., *Rodina v kontextu sociální práce (KLIMENTO VÁ E., kapitola 8 Sanace rodiny)*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3524-4.

TOMEŠ, I. a kol. *Sociální správa*. 2. vyd. Praha: Portál. 2009, ISBN 978-80-7367-483-0.

Legislativní a další zdroje

BITTNER, P. *Metodika služby sanace rodiny*. [online]. 2009 [cit. 23. 8. 2014]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/prevence-kriminality>.

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ. *Metodika práce pobočky Fondu ohrožených dětí – Pardubice*. [online]. 2012 [cit. 12. 5. 2013]. Dostupné z: pracoviště pobočka Fond ohrožených dětí Pardubice.

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ. *Standardy kvality sociálních služeb. Standard č. 6: Dokumentace o poskytování sociální služby*. [online]. 2012 [cit. 12. 5. 2013]. Dostupné z: pracoviště pobočka Fond ohrožených dětí Pardubice.

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ. *O FOD*. [online]. 2010 [cit. 12. 5. 2013]. Dostupné z: <http://www.fod.cz/>.

HRUBEŠ, J. *Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách – Metodika*. [online]. 2014 [cit. 9. 11. 2014]. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování. ISBN 978-80-7440-093-3. Dostupné z: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/metodiky-a-manualy-dobrych-praxi-asz-2014>.

Legislativa a systém sociálně-právní ochrany. [online]. 2013 [cit. 1. 9. 2014]. MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/14304>.

Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany dětí. [online]. 2014 [cit. 11. 9. 2014]. MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/18887/manual.pdf>.

Manuál k případovým konferencím. [online]. 2011 [cit. 11. 9. 2014]. MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí. ISBN 978-80-7421-038-9. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/13087/manual.pdf>.

MOTEJL, O. a kol. *Rodina a dítě. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv.* [online]. 2007 [cit. 5. 9. 2014] Brno: Kancelář veřejného ochránce práv. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Rodina_a_dite.pdf.

Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011. [online]. 2009 [cit. 19. 8. 2014]. MPSV : Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7440/NAP.pdf>.

NEDĚLNÍKOVÁ, D. (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce. Profesionální dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky.* [online]. 2008 [cit. 19. 8. 2014]. [editorky sborníku Klára Janoušková, Dana Nedělníková]. 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě. ISBN 978-80-7368-504-1. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/4031/Metodicka_prirucka_TSP.pdf.

NOVOTNÁ, V. *Sociálně-právní ochrana dětí v praxi – výkon opatrovnictví a poručenství. Textový materiál vzdělávacího semináře – Olomouc, dne 26. 2. 2015.* [online]. 2015 [cit. 28. 2. 2015]. Dostupné z: pracoviště oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí.

RACEK, J., SOLAŘOVÁ, H., SVOBODOVÁ, A. *Vyhodnocování potřeb dětí. Praktický průvodce. Metodika vyhodnocování.* [online]. 2014 [cit. 19. 8. 2014]. 1.vyd. Praha: Lumos Foudation. ISBN 978-80-260-5521-1. Dostupné z: <http://wearelumos.org/sites/default/files/metodika%20vyhodnocovani%20-%20guide.pdf>.

SVOBODA, D., ČERNÁ, R., ŠŤASTNÁ, M. *Case management v programech Amalthea o.s.* [online]. 2010 [cit. 19. 8. 2014]. Dostupné z: http://amalthea.pardubice.cz/projekty/ostatni/comred/publikace/PU9_rev01.pdf.

č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky

č. 104/1991 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí, ÚMLUVA o právech dítěte

zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, platnost do 31. 12. 2013

zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, platnost do 31. 12. 2013

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

vyhláška č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Instrukce MPSV č. j. 21-12242/2000 ze dne 15. března 2000, kterou se stanoví rozsah evidence dětí a obsah dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a obsah spisové dokumentace o žadatelích o osvojení a o svěřením dítěte do pěstounské péče

Směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče

Přílohy

1. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 48 - výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami
2. Vyhodnocovací rámec
3. Úvodní vyhodnocení situace dítěte a rodiny - vzor
4. Podrobné vyhodnocení situace dítěte a rodiny - vzor
5. Individuální plán ochrany dítěte - vzor
6. Zápis z případové konference, individuální plán péče - vzory
7. Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti - metodika FOD
8. Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím - metodika FOD
9. Sociálně terapeutické činnosti - metodika FOD
10. Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí - metodika FOD
11. Rejstřík dětí, u kterých obecní úřad obce s rozšířenou působností spolupracuje při řešení jejich situace s organizací poskytující sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
12. Záznamový arch pro empirické šetření bakalářské práce
13. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 1
14. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 2
15. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS

vedené FOD - rodina č. 3

16. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 4

17. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 5

18. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 6

19. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 7

20. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 8

21. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 9

22. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 10

23. Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD - rodina č. 11

24. Seznam tabulek

Příloha č. 1

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY POVĚŘENÝMI OSOBAMI

§ 48

Výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

(1) Pověřené osoby poskytují sociálně-právní ochranu na základě rozhodnutí o pověření k výkonu takové činnosti.

(2) Pověřené osoby mohou v sociálně-právní ochraně

- a) vykonávat činnost podle § 10 odst. 1 písm. a) a § 11 odst. 1 písm. a) až c),
- b) vykonávat činnost zaměřenou na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku podle § 31 a 32,
- c) zřizovat zařízení sociálně-právní ochrany uvedená v § 39,
- d) uzavírat dohody o výkonu pěstounské péče podle § 47b,
- e) převzít zajišťování přípravy žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče k přijetí dítěte do rodiny [§ 19a odst. 1 písm. c)], kterou jinak zajišťuje krajský úřad (§ 11 odst. 2), provádět přípravy žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče a poskytovat odborné poradenství a pomoc těmto žadatelům a poskytovat fyzickým osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny a osvojitelům nebo pěstounům poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče,
- f) poskytovat osobě pečující, s níž uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče (§ 47b), výchovnou a poradenskou péči při výkonu pěstounské péče a sledovat výkon pěstounské péče; pokud osoba pečující o tuto službu požádá, je pověřená osoba povinna výchovnou a poradenskou péči poskytnout,
- g) vyhledávat fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny a oznamovat

je obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,

h) vyhledávat děti uvedené v § 2 odst. 2, kterým je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení, a oznamovat je obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Pověřené osoby nejsou oprávněny vykonávat sociálně-právní ochranu v jiném rozsahu, než je uveden v odstavci 2.

(4) Osoby, které se podílejí na výkonu činností uvedených v odstavci 2 písm. e), jsou povinny splnit požadavky odborné způsobilosti podle § 49a odst. 2 písm. a) a b). V případě, že osoby nesplní podmínky uvedené ve větě první, jsou povinny prokázat praxi v oblasti náhradní rodinné péče v trvání nejméně 2 roky a absolvovat akreditované vzdělávací kurzy pro sociální pracovníky podle zákona o sociálních službách v rozsahu nejméně 200 hodin.

Příloha č. 2

VYHODNOCOVACÍ RÁMEC

Příloha č. 3

Úvodní vyhodnocení situace dítěte a rodiny - vzor

Základní údaje	
Identifikační údaje	
Přidělené identifikační číslo případu:	
Jméno:	
Datum narození:	Pohlaví:
Občanství/st. příslušnost: Případně status pobytu	
Adresa:	
Telefon:	E-mail:
Jiné důležité informace o dítěti: Veden spis, umístění v ÚV, místo pobytu, apod.	
Soudní rozhodnutí, která se týkají dítěte:	
Komunikace: Speciální potřeby ohledně komunikace (cizí jazyk, nonverbální komunikace, spec. komunikační nástroje)	
Rodiče	
Jméno - matky:	
Adresa:	
Telefon:	E-mail:
Jméno - otce:	
Adresa: Pokud je totožná jako u matky, neuvádějte.	
Telefon:	E-mail:
Rodičovská odpovědnost:	
Jiné důležité informace ohledně rodičů:	
Sourozenci – sourodí, nesourodí	
Počet sourozenců:	
Jména:	
Věk:	
Jiné důležité informace ohledně sourozenců: Veden spis, umístění v ÚV, místo pobytu, apod.	
Jiná důležitá osoba v okolí dítěte	
Jméno:	
Vztah k dítěti:	
Adresa:	
Telefon:	E-mail:

Zahájení úvodního vyhodnocování potřeb
Datum zahájení:
Důvod vyhodnocování: Popis situace

Zdroje informací

Osobní setkání s rodinou		
Datum	Místo setkání	Kdo byl přítomen?

Instituce konzultované/zapojené do hodnocení			
Datum	Instituce	Osoba	Kontakt

Vývojové potřeby dítěte
Zdraví:
Učení se:
Emoční vývoj a chování:
Rodinné a sociální vztahy:
Identita:
Sociální prezentace:
Samostatnost a sebeobsluha:

Rodičovská kapacita
Základní péče:
Zajištění bezpečí a ochrany:
Citová vřelost:
Stimulace a podněty:
Vedení a hranice:
Stabilita:

Rodina a prostředí
Rodinná historie a fungování rodiny:
Širší rodina:
Bydlení:
Zaměstnání:
Finanční situace:
Sociální začlenění rodiny:
Komunitní zdroje:

Ukončení úvodního vyhodnocení
Shrnutí vývojových potřeb dítěte nebo mladistvé/ho, schopnost rodičů/pečovatelů přiměřeně reagovat na potřeby dítěte a jakékoli faktory v rodině či okolním prostředí, které dítě/rodinu ovlivňují:
Datum ukončení:
Důvod ukončení vyhodnocování: Popis situace(nenaplněné potřeby dítěte, podpůrné faktory, rizika v konu rodičovských dovedností)

Další opatření	
Návrh potřebných služeb	
Zahájení podrobného vyhodnocení	
Další jiná opatření	

Podpis pracovníka OSPOD	
Jméno:	Podpis:
Adresa:	Email: Telefon:

Jméno

Podpis

Příloha č. 4

Podrobné vyhodnocení situace dítěte a rodiny - vzor

Základní údaje	
Identifikační údaje	
Identifikační číslo případu:	
Jméno:	
Datum narození:	Pohlaví:
Občanství/st. příslušnost: Případně status pobytu	
Adresa:	
Telefon:	E-mail:
Komunikace: Speciální potřeby ohledně komunikace (cizí jazyk, nonverbální komunikace, spec. komunikační nástroje)	
Soudní rozhodnutí, která se týkají dítěte:	
Rodiče	
Jméno - matky:	
Adresa:	
Telefon:	E-mail:
Jméno - otce:	
Adresa: Pokud je totožná jako u matky, neuvádějte.	
Telefon:	E-mail:
Rodičovská odpovědnost:	
Jiné důležité informace ohledně rodičů:	

Sourozenci (oba rodiče mají společné)	
Počet sourozenců:	
Jméno:	
Datum narození:	
Jméno:	
Datum narození:	
Jiné důležité informace ohledně sourozenců: Veden spis, umístění v ÚV, místo pobytu, apod.	

Sourozenci, kteří mají jednoho rodiče (partnera) společného	
Počet sourozenců:	
Jméno:	
Datum narození:	
Jméno:	
Datum narození:	
Jiné důležité informace ohledně sourozenců: Veden spis, umístění v ÚV, místo pobytu, apod.	

Jiná důležitá osoba v okolí dítěte	
Jméno:	
Vztah k dítěti:	
Adresa:	
Telefon:	E-mail:
Jiné důležité informace :	

Zahájení vyhodnocování potřeb	
Datum zahájení:	
Důvod vyhodnocování: Popis situace	
Datum ukončení:	
Důvod ukončení vyhodnocování: Popis situace	

Zdroje informací

Osobní setkání s rodinou		
Datum	Místo setkání	Kdo byl přítomen?

Instituce konzultované/zapojené do hodnocení			
Datum	Instituce	Osoba	Kontakt

Dotazníky, škály nebo jiné nástroje použité při hodnocení	
Datum použití	Dotazník/škála/nástroj

Odborná hodnocení/posudky		
Datum dokončení hodnocení	Instituce/osoba, která hodnocení/posudek vypracovala	Účel hodnocení/posudku

Shrnutí vyhodnocování
Každé z oblastí věnujte pozornost v rozsahu, který odpovídá skutečným podmínkám. Svůj komentář nemusíte uvádět u všech oblastí. V maximální možné míře vycházejte ve svém komentáři z přímých důkazů (uvedte odkaz na použité nástroje), nikoli jen z názoru či dojmu, a tyto důkazy popište. Jestliže se však budou názory výrazně lišit, zaznamenejte i tyto rozdíly.

Vývojové potřeby dítěte
Zdraví:
Učení se:
Emoční vývoj a chování:
Rodinné a sociální vztahy:
Identita:
Sociální prezentace:
Samostatnost a sebeobsluha:

Rodičovská kapacita
Základní péče:
Zajištění bezpečí a ochrany:
Citová vřelost:
Stimulace a podněty:
Vedení a hranice:
Stabilita:

Rodina a prostředí
Širší rodina:
Bydlení:
Zaměstnání:
Finanční situace:
Sociální začlenění rodiny:
Komunitní zdroje:

Analyza situace a potřeb dítěte

Shrnutí nenaplněných potřeb dítěte:

Shrnutí rodičovských kompetencí a rodinné situace:

Přání dítěte:

Přání rodičů dítěte:

Ochranné faktory v situaci dítěte a rodiny:

Rizikové faktory v situaci dítěte a rodiny:

Příloha č. 5

Individuální plán ochrany dítěte - vzor

Individuální plán ochrany dítěte - IPOD			
1	Cíl:		
Kroky k naplnění:		Odpovědné osoby	Termín
2	Cíl:		
Kroky k naplnění:		Odpovědné osoby	Termín
3	Cíl:		
Kroky k naplnění:		Odpovědné osoby	Termín
4	Cíl:		
Kroky k naplnění:		Odpovědné osoby	Termín
5	Cíl:		
Kroky k naplnění:		Odpovědné osoby	Termín
6	Cíl:		
Kroky k naplnění:		Odpovědné osoby	Termín

Termín stanovený pro přehodnocení plánu.

Vyjádření

Vyjádření dítěte k vyhodnocení a dohodnutým opatřením

Vyjádření rodiče nebo poručníka k vyhodnocení a dohodnutým opatřením

Formální náležitosti**Prohlášení o souhlasu se sdílením informací:**

Rozumím informacím, které jsou zaznamenány v tomto formuláři, a jsem srozuměn (a) s tím, že budou uchovány a používány pro účely poskytování služeb:

mně	Ano/Ne
tomuto dítěti, jehož jsem rodičem	Ano/Ne
tomuto dítěti, kterého jsem poručníkem	Ano/Ne
zařízení, ve kterém dítě žije	Ano/Ne
spolupracujícím organizacím – konkrétně uveďte:	Ano/Ne

Jméno – dítěte

Podpis

Datum

Jméno – rodiče

Podpis

Datum

Jméno – rodiče

Podpis

Datum

Podpis pracovníka OSPOD

Jméno:

Podpis:

Adresa:

Email:
Telefon:

Revize individuálního plánu dítěte - IPOD

1	Revize:		
	Nový cíl:		
	Kroky k naplnění:	Odpovědné osoby	Termín

2	Revize:		
	Nový cíl:		
	Kroky k naplnění:	Odpovědné osoby	Termín

3	Revize:		
	Nový cíl:		
	Kroky k naplnění:	Odpovědné osoby	Termín

4	Revize:		
	Nový cíl:		
	Kroky k naplnění:	Odpovědné osoby	Termín

5	Revize:		
	Nový cíl:		
	Kroky k naplnění:	Odpovědné osoby	Termín

Termín stanovený pro přehodnocení plánu.

--

Příloha č. 6

Zápis z případové konference, individuální plán péče – vzory

Zápis z případové konference

Datum:

Místo konání:

Seznam účastníků: (viz Individuální plán péče)

Průběh jednání:

Vyjádření jednotlivých subjektů, stanoviska, návrhy:

Doplňující údaje:

Datum a místo:

Zapsal:

Individuální plán péče

A. Základní informace o klientovi:

Jméno klienta		
Trvalé bydliště		
Přechodné bydliště		
Jméno zákonného zástupce		
Jméno opatrovníka		
Kontaktní informace		
Poznámka		

B. Seznam zainteresovaných osob

Jméno	Funkce/role	Kontakt	Poznámka

C. Popis aktuální situace:

D. Posouzení naplňování potřeb dítěte:

Potřeba	Způsob a míra naplnění (je-li relevantní)
Místa	
Výživy a péče	
Ochrany	
Podpory	
Limitů	

E. Vyznačení priorit: (co chceme změnit)

F. Stanovení cílů:

- » Konečný cíl
- » Krátkodobé cíle
- » Střednědobé cíle

G. Plán postupu, termíny splnění, rozdělení odpovědnosti za jednotlivé kroky:

Úkol/úkon	Termín	Zodpovídá

H. Přehled rizik, náhradní plán:

Riziko	Náhradní řešení (včetně termínu a zodpovědnosti)

I. Zhodnocení (kdo, kdy, jak):

Způsob	Termín	Zodpovídá

Datum:

Zapsal:

Zainteresované osoby:

Jméno	Podpis

Příloha č. 7

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ NA POMOC OPUŠTĚNÝM, TÝRANÝM A ZANEDBÁVANÝM DĚTEM
Nerudova 880, 530 02 Pardubice, tel: 466 530 981, www.fod.cz, e-mail: fod.pardubice@fod.cz

METODIKA - VÝCHOVNÉ, VZDĚLÁVACÍ A AKTIVIZAČNÍ ČINNOSTI

Pracovník FOD po předchozím zjištění aktuální situace a na základě rozhovoru s ohledem na věkovou kategorii uživatele/zájemce o službu a jeho děti nabídne sociálně aktivizační služby - konkrétní nácvik a rozvoj dovedností. Jednotlivé sociální služby volíme s přihlédnutím k věkovým i individuálním zvláštnostem každého uživatele a jeho dětí.

Jedná se o:

- pracovně výchovná činnost s dětmi (domácí úkoly, stolní hry, slovní hry, rozvoj slovní zásoby, básničky) s cílem naučit tyto aktivity rodiče, nebo posílit samostatnost dětí
- pracovně výchovná činnost s dospělými (podpora a nácvik rodičovského chování, schopnost zorganizovat si domácí práce, udržování domácnosti, vedení hospodaření, nácvik sociálních kompetencí v jednání na úřadech, školských zařízeních apod.):
 - √ *podpora a nácvik rodičovského chování* (výchova příkladem, pozitivní komunikace s dítětem, láskyplné zacházení s dítětem, pozitivní přístup k dětem, reagování na iniciativy dítěte, rozdělování pozornosti mezi sourozence, oční kontakt, vzájemná kooperace rodiny)
 - √ *hygienické návyky* – rodičů a následně i dětí
 - √ *zdravotní péče*
 - √ *udržování domácnosti*

* péče o prádlo (třídění prádla k praní, praní – obsluha pračky, přepírání věcí, žehlení prádla, skládání a ukládání prádla do skříní, zašívání, přišívání knoflíků, příprava oblečení na další den nebo dle počasí)

* vaření (obsluha běžných zařízení a spotřebičů, příprava jednoduchých jídel, vhodný výběr potravin a jejich uskladnění, nácvik kultury stolování)

* úklid domácnosti

√ *vedení hospodaření* (sestavení rozpočtu domácnosti, sestavení seznamu a plánu pro nákup, rozpočty, posuzování ceny potravin při nákupu a při výběru, sestavení vhodného jídelníčku, dodržování zásad zdravé výživy s přihlédnutím k věku dítěte, sledování nákladů elektřiny, vody, plynu a ostatních výdajů domácnosti s ohledem na výši příjmů členů domácnosti, motivování klienta k hledání úspor, ke zvyšování příjmové stránky, plánování financí na volný čas dětí a školní výdaje apod.)

- nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností
- zajištění podmínek a poskytnutí podpory pro přiměřené vzdělávání dětí (může zahrnovat: mater. podporu ve formě školních pomůcek, hraček na psychomotorický rozvoj, knihy, přípravu prostředí pro domácí úkoly, pomoc s domácími úkoly, spolupráci s nadacemi a znalost programů podporujícími vzdělávání dětí)
- zajištění podmínek pro společensky přijatelné volnočasové aktivity (vyhledávání volnočasových aktivit, např. za pomoci katalogů soc. služeb, rozebírání možností trávení volného času, v případě grantu/dotace finanční podpora smysluplných aktivit, spolupráce s nadacemi a znalost programů podporující děti)
- nácvik schopnosti používat dopravní prostředky (cestování – objednání lístku, vyhledávání spojů)
- prevence nežádoucího chování u dětí i dospělých (záškoláctví, zadlužování, neřešení problémů atd.)

Příloha č. 8

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ NA POMOC OPUŠTĚNÝM, TÝRANÝM A ZANEDBÁVANÝM DĚTEM
Nerudova 880, 530 02 Pardubice, tel: 466 530 981, www.fod.cz, e-mail: fod.pardubice@fod.cz

METODIKA - ZPROSTŘEDKOVÁNÍ KONTAKTU SE SPOLEČENSKÝM PROSTŘEDÍM

Pracovník FOD po předchozím zjištění aktuální situace a na základě rozhovoru s ohledem na věkovou kategorii uživatele/zájemce o službu a jeho děti nabídne sociálně aktivizační služby - konkrétní nácvik a rozvoj dovedností. Jednotlivé úkony sociální služby volíme s přihlédnutím k věkovým i individuálním zvláštnostem každého uživatele a jeho dětí.

Jedná se o:

- doprovázení dětí do školy či jiného školského zařízení a zpět
- doprovázení dětí k lékaři a zpět
- doprovázení dětí na zájmové aktivity a zpět
- umožnění telefonátu na náklady FOD, odeslání pošty na náklady FOD
- doprovod dětí z rodin, kterým se věnujeme, do Klokánku, zajištění převozu

Při nabízení služby jsme limitováni kapacitou/vytížeností zaměstnanců FOD. V případě doprovodu dětí, jak ukládá zákon, nelze žádosti uživatelům služby vyhovět tehdy, jde-li o činnost nepřiměřeně časově náročnou - s ohledem např. na dojíždění do města, kde uživatel bydlí, a neumožňuje-li nám tyto úkony nedostatečná kapacita zaměstnanců pracoviště. Uživateli/zájemci o službu naopak může být vyhověno tehdy, jde-li o výjimečnou situaci, jednorázový doprovod apod. **Každá situace musí být řešena individuálně!!!**

Příloha č. 9

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ NA POMOC OPUŠTĚNÝM, TÝRANÝM A ZANEDBÁVANÝM DĚTEM
Nerudova 880, 530 02 Pardubice, tel: 466 530 981, www.fod.cz, e-mail: fod.pardubice@fod.cz

METODIKA SOCIÁLNĚ - TERAPEUTICKÉ ČINNOSTI

Pracovník FOD po předchozím zjištění aktuální situace a na základě rozhovoru s ohledem na věkovou kategorii uživatele/zájemce o službu a jeho děti nabídne sociálně aktivizační služby - konkrétní nácvik a rozvoj dovedností. Jednotlivé sociální služby volíme s přihlédnutím k věkovým i individuálním zvláštnostem každého uživatele a jeho dětí.

Jedná se o:

- sociálně terapeutické činnosti vedoucí k sociálnímu začleňování (ochrana před sociálním vyloučením, podpora sociálního začlenění osob)
- sociální poradenství (poskytovat informace o nárocích, službách a možnostech, které mohou vyřešit nebo zmírnit obtížnou situaci člověka; poskytované informace vyplývají ze systému sociální ochrany občana, k němuž patří pojištění, podpora, pomoc, nebo ze systému, který zajišťuje zaměstnanost.), dluhová problematika
- poskytnutí potravin a oblečení rodině
- řešení krize
- psychická podpora
- přijímání informací o změně situace, rozhodnutí soudu apod.
- orientace v situaci
- aktivní naslouchání
- hledání vnitřních a vnějších zdrojů pro řešení problémové situace
- předávání kompetencí rodičům, posílení jejich zodpovědnosti

Příloha č. 10

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ NA POMOC OPUŠTĚNÝM, TÝRANÝM A ZANEDBÁVANÝM DĚTEM
Nerudova 880, 530 02 Pardubice, tel: 466 530 981, www.fod.cz, e-mail: fod.pardubice@fod.cz

METODIKA – POMOC PŘI UPLATŇOVÁNÍ PRÁV, OPRÁVNĚNÝCH ZÁJMŮ A PŘI OBSTARÁVÁNÍ OSOBNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ

Pracovník FOD po předchozím zjištění aktuální situace a na základě rozhovoru s ohledem na věkovou kategorii uživatele/závěmce o službu a jeho děti nabídne sociálně aktivizační služby - konkrétní nácvik a rozvoj dovedností. Jednotlivé sociální služby volíme s přihlédnutím k věkovým i individuálním zvláštnostem každého uživatele a jeho dětí.

Jedná se o:

pomoc při vyřizování běžných záležitostí, doprovod klienta nebo jeho zastupování

- √ jednání na OSPOD či s jinými úřady
- √ jednání se školskými zařízeními
- √ písemné zprávy pro OSPOD, soud, PČR
- √ doprovod za účelem vyřízení dávek, dokladů

pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou

- √ posilování pozitivní komunikace se členy rodiny (vedení k pozitivní komunikaci mezi rodiči a dětmi, neuzívání agrese, násilí, vulgarismů)
- √ pomoc při obnovení kontaktu s rodičem, který nemá dítě svěřené do péče, asistence při styku s rodičem
- √ motivace blízké rodiny k zapojení do řešení

pomoc či podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob

- √ motivace k přátelským vztahům (zná a respektuje pravidla slušného chování, zná pravidla slušné komunikace, nepoužívání agrese či násilí při navazování kontaktu s ostatními, nepoužívání vulgarismů)

Příloha č. 12

Záznamový arch pro empirické šetření bakalářské práce

Pořadové číslo rodiny:

1 Práce s rodinou

OSPOD Ústí nad Orlicí:

Návštěva v rodině:

Jednání (schůzka) s rodinou mimo její přirozené prostředí:

Další formy kontaktu s rodinou:

Telefonní kontakt:

Písemný kontakt:

Kontakt – e-mail:

Doprovod členů rodiny:

FOD:

Návštěva v rodině:

Jednání (schůzka) s rodinou mimo její přirozené prostředí:

Další formy kontaktu s rodinou:

Telefonní kontakt:

Písemný kontakt:

Kontakt – e-mail:

Doprovod členů rodiny:

2 Spolupráce s dalším subjekty

OSPOD Ústí nad Orlicí:

Jednání (schůzka):

Další formy kontaktu se subjekty:

Telefonní kontakt:

Kontakt – e-mail:

Písemná zpráva podaná subjektu:

Písemná zpráva přijatá od subjektu:

FOD:

Jednání (schůzka):

Další formy kontaktu se subjekty:

Telefonní kontakt:

Kontakt – e-mail:

Písemná zpráva podaná subjektu:

Písemná zpráva přijatá od subjektu:

3 Přímá spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD

OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD:

Způsob výměny informací:

Informační schůzka:

Telefonní kontakt:

Kontakt – e-mail:

Písemná zpráva OSPOD Ústí nad Orlicí pro FOD:

Písemná zpráva FOD pro OSPOD Ústí nad Orlicí:

Spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD – metody sociální práce spojené s výkonem činností OSPOD Ústí nad Orlicí:

Případová konference ohledně řešení situace rodiny pořádaná v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí s účastí FOD:

Případová konference ohledně řešení situace rodiny pořádaná v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí bez účastí FOD:

Realizace vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, příp. jeho aktualizace v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí ve spolupráci s FOD:

Realizace vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, příp. jeho aktualizace v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí bez spolupráce s FOD:

Realizace IPOD, příp. jeho přehodnocení a aktualizace v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí ve spolupráci s FOD:

Realizace IPOD, příp. jeho přehodnocení a aktualizace v rámci výkonu činností OSPOD Ústí nad Orlicí bez spolupráci s FOD:

4 Další sledované skutečnosti v souladu s hlavním cílem empirického šetření

Iniciátor navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace:

Datum zahájení poskytování SAS rodině nezletilého dítěte - datum zahájení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny:

Datum ukončení poskytování SAS rodině nezletilého dítěte - datum ukončení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny (pokud k ukončení spolupráce došlo v průběhu roku 2013):

Důvod ukončení spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v oblasti sanace rodiny (pokud k ukončení spolupráce došlo v průběhu roku 2013):

Počet kalendářních měsíců v roce 2013, kdy docházelo mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD ke spolupráci v oblasti sanace rodiny:

Konkrétní svolavatel každé z výše vyznačené realizované případové konference ohledně řešení situace rodiny:

Účast dalších odborníků různých profesních zaměření mimo sociálního pracovníka OSPOD Ústí nad Orlicí a sanačního pracovníka FOD na některé z výše vyznačené realizované případové konference ohledně řešení situace rodiny:
ANO/NE (nehodící škrtnout)

Příloha č. 13

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 1

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Filip, Tereza) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od dubna 2004.

leden 2013:

- 4. návštěva v rodině
- 7. jednání s matkou a babičkou na OSPOD Ústí nad Orlicí (dále jen „OSPOD“)
- 14. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 17. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 18. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled)
- 18. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 18. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 23. případová konference (OSPOD, FOD, matka, babička), spolupráce s FOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Filip, Tereza)
- 31. návštěva v rodině

únor 2013:

- 12. písemná žádost pro základní školu (dále jen „ZŠ“) o zaslání písemné zprávy
- 20. písemná zpráva od ZŠ pro OSPOD
- 23. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

27. telefonní kontakt s babičkou

březen 2013:

4. písemná zpráva od OSPOD pro soud (prošetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

22. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

26. informační schůzka s FOD (výměna informací)

26. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)

26. návštěva v rodině

duben 2013:

2. návštěva v rodině

12. návštěva v rodině

19. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (prošetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

květen 2013:

15. písemná zpráva od OSPOD pro soud (prošetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

20. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

20. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

22. návštěva v rodině

23. případová konference (OSPOD, FOD, matka, babička), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Filip, Tereza)

30. telefonní kontakt s babičkou

červen 2013:

5. jednání na OSPOD s matkou

11. písemná zpráva od OSPOD pro úřad práce (dále jen „ÚP“) - dávky pomoci v hmotné nouzi

20. telefonní kontakt s matkou

červenec 2013:

19. návštěva v rodině

19. telefonní kontakt s babičkou

srpen 2013:

9. telefonní kontakt s matkou

září 2013:

23. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

23. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

25. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

30. případová konference (OSPOD, FOD, matka, babička), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Filip, Tereza)

říjen 2013:

8. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

8. písemná žádost pro ZŠ o zaslání písemné zprávy

17. písemná zpráva od ZŠ pro OSPOD

listopad 2013:

8. písemná zpráva od OSPOD pro soud (prošetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

9. návštěva v rodině

prosinec 2013:

4. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (prošetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od července 2010. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

leden 2013:

4. návštěva v rodině

8. návštěva v rodině

14. telefonní kontakt s babičkou

14. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

17. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

18. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

23. případová konference (OSPOD, FOD, matka, babička), spolupráce s OSPOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Filip, Tereza)

23. návštěva v rodině

25. telefonní kontakt s matkou

únor 2013:

- 12. telefonní kontakt s matkou
- 14. návštěva v rodině
- 20. návštěva v rodině
- 23. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 25. telefonní kontakt s babičkou
- 28. návštěva v rodině

březen 2013:

- 6. návštěva v rodině
- 21. návštěva v rodině
- 22. telefonní kontakt s babičkou
- 22. telefonní kontakt s matkou
- 22. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 26. návštěva v rodině
- 26. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 26. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

duben 2013:

- 4. telefonní kontakt s matkou
- 10. návštěva v rodině
- 17. návštěva v rodině
- 26. telefonní kontakt s babičkou
- 29. návštěva v rodině

květen 2013:

- 13. telefonní kontakt s matkou
- 14. doprovázení babičky na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 20. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
- 21. návštěva v rodině
- 23. případová konference (OSPOD, FOD, matka, babička), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Filip, Tereza)
- 27. telefonní kontakt s matkou
- 29. návštěva v rodině

červen 2013:

- 7. telefonní kontakt s matkou
- 14. návštěva v rodině
- 15. telefonní kontakt s matkou
- 19. telefonní kontakt s babičkou
- 24. telefonní kontakt s babičkou
- 26. telefonní kontakt s matkou

červenec 2013:

- 3. návštěva v rodině
- 9. telefonní kontakt s babičkou
- 12. návštěva v rodině
- 29. telefonní kontakt s matkou
- 31. telefonní kontakt s babičkou

srpen 2013:

- 8. návštěva v rodině
- 20. telefonní kontakt s matkou
- 26. telefonní kontakt s matkou
- 28. návštěva v rodině

září 2013:

- 6. návštěva v rodině
- 13. telefonní kontakt s babičkou
- 18. návštěva v rodině
- 23. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
- 26. telefonní kontakt s matkou
- 30. případová konference (OSPOD, FOD, matka, babička), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Filip, Tereza)

říjen 2013:

- 8. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 14. telefonní kontakt s matkou
- 15. návštěva v rodině

listopad 2013:

- 1. telefonní kontakt s babičkou

prosinec 2013:

- 10. telefonní kontakt s matkou
- 18. návštěva v rodině

Příloha č. 14

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 2

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Michal) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od ledna 2001.

leden 2013:

- 7. telefonní kontakt s matkou
- 9. písemná žádost pro ZŠ o zaslání písemné zprávy
- 10. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 14. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 14. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 14. telefonní kontakt se střediskem výchovné péče (dále jen „SVP“) - psycholog – pozvání na případovou konferenci
- 14. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci
- 14. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci
- 16. případová konference (OSPOD, FOD, otec, matka, přítel matky, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s FOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Michal)
- 21. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 22. jednání na OSPOD s otcem
- 23. jednání na OSPOD s matkou
- 24. písemná zpráva od ZŠ pro OSPOD

- 28. jednání na OSPOD s matkou
- 28. telefonní kontakt s ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 28. telefonní kontakt s Klubem volnočasových aktivit
- 29. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 30. jednání na OSPOD s matkou a chlapcem
- 30. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 30. telefonní kontakt s otcem

únor 2013:

- 4. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 4. jednání na OSPOD s otcem
- 5. návštěva v rodině
- 5. telefonní kontakt s matkou
- 5. telefonní kontakt s otcem
- 7. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 11. písemná zpráva od OSPOD pro ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)

březen 2013:

- 5. jednání na OSPOD s otcem
- 6. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 18. jednání na OSPOD s matkou
- 19. jednání na OSPOD s otcem
- 27. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 27. jednání v SVP (psycholog)

duben 2013:

- 10. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci
- 15. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 22. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 23. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
- 23. písemná zpráva od FOD pro OSPOD (výměna informací)
- 24. případová konference (OSPOD, FOD, matka, přítel matky, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Michal)
- 25. návštěva v rodině

květen 2013:

- 3. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 14. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 16. návštěva v rodině
- 20. jednání na OSPOD s matkou
- 20. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 24. informační schůzka s FOD (výměna informací)

červen 2013:

- 11. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 17. jednání na OSPOD s matkou
- 17. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 20. jednání na OSPOD s matkou
- 21. písemná žádost pro ZŠ o zaslání písemné zprávy
- 24. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
- 28. písemná zpráva od ZŠ pro OSPOD

červenec 2013:

- 2. návštěva v rodině
- 3. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
- 12. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 23. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 29. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

srpen 2013:

- 5. jednání na OSPOD s matkou
- 12. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 26. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 28. jednání na OSPOD s matkou

září 2013:

- 2. jednání na OSPOD s matkou
- 2. písemná zpráva od OSPOD pro bytovou komisi

- 4. jednání na OSPOD s matkou
- 4. jednání na OSPOD s otcem
- 4. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 4. telefonní kontakt s ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 5. návštěva v rodině
- 10. písemná žádost pro SVP o zaslání písemné zprávy
- 19. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

říjen 2013:

- 3. návštěva v rodině
- 4. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 8. jednání v ZŠ
- 8. kontakt s SVP (psycholog) – e-mail
- 9. jednání na OSPOD s matkou a chlapcem
- 9. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 9. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 9. písemná zpráva od SVP pro OSPOD
- 10. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 10. telefonní kontakt s ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 10. jednání na OSPOD s matkou a chlapcem
- 10. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 11. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 11. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

- 14. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 14. písemná zpráva od SVP pro OSPOD
- 14. návštěva v rodině
- 15. návštěva v rodině
- 15. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 15. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 17. jednání na OSPOD s matkou
- 17. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 21. jednání na OSPOD s matkou
- 21. jednání na OSPOD s otcem
- 21. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 23. jednání na OSPOD s matkou
- 24. písemná zpráva od OSPOD pro ZŠ
- 24. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 24. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 24. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci
- 24. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci
- 24. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci
- 25. případová konference (OSPOD, FOD, otec, matka, přítel matky, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Michal)
- 25. písemná zpráva od OSPOD pro ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 30. jednání na OSPOD s matkou

listopad – prosinec 2013: preventivně výchovný pobyt chlapce v SVP

listopad 2013:

1. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
4. jednání na OSPOD s matkou
4. telefonní kontakt s ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
5. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
6. jednání na OSPOD s matkou
7. písemná zpráva od OSPOD pro nadační fond
8. písemná zpráva od OSPOD pro soud (prošetření poměrů s ohledem na soudní dohled)
11. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
11. informační schůzka s FOD (výměna informací)
12. jednání na OSPOD s matkou
12. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
13. telefonní kontakt s ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
13. telefonní kontakt s matkou
13. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
13. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
15. informační schůzka s FOD (výměna informací)
20. jednání na OSPOD s matkou
20. jednání v SVP (psycholog)

prosinec 2013:

2. jednání na OSPOD s matkou a chlapcem

2. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
3. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
4. jednání na OSPOD s matkou
12. jednání v ZŠ
12. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
16. informační schůzka s FOD (výměna informací)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od prosince 2012. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

leden 2013:

10. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
14. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
16. případová konference (OSPOD, FOD, otec, matka, přítel matky, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s OSPOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Michal)

únor 2013:

4. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
7. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
7. návštěva v rodině
15. jednání v SVP (psycholog)
18. telefonní kontakt s SVP (psycholog)

20. návštěva v rodině

20. telefonní kontakt s matkou

26. telefonní kontakt s matkou

březen 2013:

4. návštěva v rodině

6. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

25. telefonní kontakt s matkou

25. návštěva v rodině

27. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

duben 2013:

5. návštěva v rodině

10. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

12. telefonní kontakt s přítelem matky

12. návštěva v rodině

15. telefonní kontakt s SVP (psycholog)

15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

16. telefonní kontakt s matkou

19. telefonní kontakt s SVP (psycholog)

19. návštěva v rodině

22. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

22. jednání v SVP (psycholog)

23. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

23. písemná zpráva FOD pro OSPOD (výměna informací)
24. případová konference (OSPOD, FOD, matka, přítel matky, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Michal)
25. jednání v SVP (psycholog)

květen 2013:

3. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
9. telefonní kontakt s matkou
10. návštěva v rodině
14. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
17. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
20. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
23. telefonní kontakt s matkou
24. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
28. telefonní kontakt s matkou
29. návštěva v rodině

červen 2013:

6. jednání v SVP (psycholog)
11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
14. návštěva v rodině
17. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
24. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

červenec 2013:

- 2. jednání v SVP (psycholog)
- 3. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)
- 12. návštěva v rodině
- 12. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 15. písemná zpráva od FOD pro bytovou komisi
- 23. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 29. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 30. návštěva v rodině

srpen 2013:

- 12. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 16. návštěva v rodině
- 19. telefonní kontakt s přítelem matky
- 21. telefonní kontakt s matkou
- 21. návštěva v rodině
- 23. jednání v SVP (psycholog)
- 26. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 27. telefonní kontakt s přítelem matky
- 29. návštěva v rodině

září 2013:

- 1. telefonní kontakt s přítelem matky
- 4. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

- 10. jednání v SVP (psycholog)
- 11. návštěva v rodině
- 23. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 27. návštěva v rodině
- 30. telefonní kontakt s Klubem volnočasových aktivit

říjen 2013:

- 1. telefonní kontakt s matkou
- 1. návštěva rodiny
- 4. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 9. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 10. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 11. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 14. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 14. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 14. návštěva v rodině
- 15. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 15. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 17. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 18. návštěva v rodině
- 21. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 23. jednání v SVP (psycholog)
- 24. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

25. případová konference (OSPOD, FOD, otec, matka, přítel matky, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Michal)

29. návštěva v rodině

listopad – prosinec 2013: preventivně výchovný pobyt chlapce v SVP

listopad 2013:

1. písemná zpráva FOD pro nadační fond
1. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)
1. telefonní kontakt s matkou
4. telefonní kontakt s matkou
5. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
5. návštěva v rodině
8. návštěva v rodině
11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
12. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
13. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
13. návštěva v rodině
14. návštěva v rodině
15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
21. jednání v SVP (psycholog)

prosinec 2013:

2. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
12. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

16. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

16. návštěva v rodině

Příloha č. 15

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 3

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Patrik, Josef) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od září 2013. Dne 30. 9. 2013 OSPOD Ústí nad Orlicí realizoval podrobné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny (Patrik, Josef).

říjen 2013:

- 16. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 16. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 24. případová konference (OSPOD, FOD, matka) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s FOD při sestavení IPOD (Patrik, Josef)

listopad 2013:

- 4. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 8. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 11. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 12. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 12. návštěva v rodině
- 13. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 14. kontakt s FOD – email (výměna informací)
- 14. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 14. jednání na Policii České republiky (dále jen „Policie ČR“)
- 15. informační schůzka s FOD (výměna informací)

- 15. telefonní kontakt s dětskou lékařkou
- 15. návštěva v rodině
- 18. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 21. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 21. telefonní kontakt s babičkou dětí (matka matky)
- 21. návštěva v rodině
- 21. písemná zpráva od Policie ČR pro OSPOD
- 22. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 22. kontakt s FOD – email (výměna informací)
- 22. návštěva v rodině
- 26. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 26. návštěva v rodině
- 27. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 27. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 28. kontakt s FOD – email (výměna informací)
- 29. telefonní kontakt s dětskou lékařkou
- 29. návštěva v rodině

prosinec 2013:

- 2. jednání na OSPOD s babičkou dětí (matka matky)
- 2. kontakt s FOD – email (výměna informací)
- 9. telefonní kontakt s babičkou dětí (matka matky)
- 10. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

- 10. telefonní kontakt s dětskou lékařkou
- 10. návštěva v rodině
- 10. kontakt s dětskou lékařkou – e-mail
- 11. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 13. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 13. telefonní kontakt s babičkou dětí (matka matky)
- 16. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 17. kontakt s FOD – email (výměna informací)
- 18. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 19. jednání s matkou na OSPOD
- 19. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 23. návštěva v rodině
- 23. telefonní kontakt s babičkou dětí (matka matky)
- 23. kontakt s FOD – email (výměna informací)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od října 2013. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

říjen 2013:

- 16. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

24. případová konference (OSPOD, FOD, matka) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s OSPOD při sestavení IPOD (Patrik, Josef)

25. návštěva v rodině

listopad 2013:

1. návštěva v rodině

4. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

5. telefonní kontakt s matkou

5. návštěva v rodině

7. telefonní kontakt s matkou

8. telefonní kontakt s matkou

8. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

8. telefonní kontakt s matkou

11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

12. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

13. telefonní kontakt s matkou

13. návštěva v rodině

13. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

14. návštěva v rodině

14. kontakt s OSPOD – email (výměna informací)

14. návštěva v rodině

14. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

- 18. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 21. telefonní kontakt s matkou
- 21. návštěva v rodině
- 21. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 22. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 22. kontakt s OSPOD – email (výměna informací)
- 26. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 27. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 27. návštěva v rodině
- 27. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 28. doprovázení matky na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 28. kontakt s OSPOD – email (výměna informací)

prosinec 2013:

- 2. kontakt s OSPOD – email (výměna informací)
- 4. telefonní kontakt s matkou
- 5. návštěva v rodině
- 10. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 11. telefonní kontakt s matkou
- 11. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 12. telefonní kontakt s matkou
- 13. návštěva v rodině
- 13. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

16. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

16. návštěva v rodině

17. telefonní kontakt s azylovým domem

17. kontakt s OSPOD – email (výměna informací)

18. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

18. doprovázení matky na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)

18. návštěva v rodině

19. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

23. kontakt s OSPOD – email (výměna informací)

Příloha č. 16

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 4

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Šimon, Matouš) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od října 2004. Dne 15. 1. 2013 OSPOD Ústí nad Orlicí realizoval podrobné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny (Šimon, Matouš).

leden 2013:

- 18. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 18. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci
- 18. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci
- 18. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 22. případová konference (OSPOD, FOD, otec, ZŠ) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s FOD při sestavení IPOD (Šimon, Matouš)

únor 2013:

- 18. návštěva v rodině
- 26. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)

březen 2013:

- 6. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 19. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 22. jednání v ZŠ
- 25. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

duben 2013:

- 10. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 15. případová konference (OSPOD, FOD, otec, psycholog SVP, ZŠ) – spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Šimon, Matouš)
- 22. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 24. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

květen 2013:

- 9. informační schůzka s FOD (výměna informací)

červen 2013:

- 11. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 19. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled)
- 20. návštěva v rodině
- 20. jednání v SVP (psycholog)
- 24. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci
- 24. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 24. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci
- 24. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci

24. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

27. případová konference (OSPOD, FOD, otec, matka, psycholog SVP, ZŠ) – spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Šimon, Matouš)

červenec 2013:

4. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)

9. návštěva v rodině

15. informační schůzka s FOD (výměna informací)

16. jednání na OSPOD s matkou

31. písemná zpráva od OSPOD pro soud (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

srpen 2013:

19. návštěva v rodině

září 2013:

20. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)

24. jednání v ZŠ

říjen 2013:

15. telefonní kontakt se ZŠ

25. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci

25. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

25. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci

25. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci

25. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

30. případová konference (OSPOD, FOD, otec, psycholog SVP, ZŠ) – spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Šimon, Matouš)

listopad 2013:

9. návštěva v rodině

9. telefonní kontakt s SVP (psycholog)

11. informační schůzka s FOD (výměna informací)

prosinec 2013:

3. kontakt se ZŠ – e-mail

4. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

18. informační schůzka s FOD (výměna informací)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od ledna 2013. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

leden 2013:

18. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

22. případová konference (OSPOD, FOD, otec, ZŠ) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s OSPOD při sestavení IPOD (Šimon, Matouš)

únor 2013:

7. návštěva v rodině

26. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

březen 2013:

6. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

15. návštěva v rodině

19. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

25. telefonní kontakt se ZŠ

25. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

26. telefonní kontakt s otcem

duben 2013:

3. telefonní kontakt s otcem

5. jednání v ZŠ

10. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

15. telefonní kontakt s otcem

15. případová konference (OSPOD, FOD, otec, psycholog SVP, ZŠ) – spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Šimon, Matouš)

18. telefonní kontakt s otcem

19. návštěva v rodině

22. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

22. jednání v SVP (psycholog)

24. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

25. doprovázení rodiny do SVP (psycholog)

29. telefonní kontakt s otcem

květen 2013:

- 2. návštěva v rodině
- 9. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 10. návštěva v rodině
- 13. telefonní kontakt s otcem
- 15. kontakt se ZŠ – e-mail
- 16. telefonní kontakt s otcem
- 17. telefonní kontakt s otcem
- 17. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 17. návštěva v rodině
- 23. jednání v ZŠ
- 29. návštěva v rodině

červen 2013:

- 6. jednání v SVP (psycholog)
- 11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 14. jednání v ZŠ
- 14. návštěva v rodině
- 19. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 20. jednání v ZŠ
- 21. telefonní kontakt s matkou
- 24. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
- 25. telefonní kontakt s matkou

26. telefonní kontakt se ZŠ

27. případová konference (OSPOD, FOD, otec, matka, psycholog SVP, ZŠ) – spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Šimon, Matouš)

červenec 2013:

4. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

11. telefonní kontakt s otcem

12. telefonní kontakt s matkou

12. návštěva v rodině

15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

srpen 2013:

29. návštěva v rodině

září 2013:

5. telefonní kontakt s otcem

6. telefonní kontakt s otcem

6. návštěva v rodině

18. telefonní kontakt s otcem

18. návštěva v rodině

20. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

30. telefonní kontakt s otcem

30. návštěva v rodině

říjen 2013:

14. telefonní kontakt s otcem

15. návštěva v rodině

25. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

30. telefonní kontakt s otcem

30. případová konference (OSPOD, FOD, otec, psycholog SVP, ZŠ) – spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Šimon, Matouš)

listopad 2013:

5. telefonní kontakt s otcem

5. návštěva v rodině

8. návštěva v rodině

11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

11. telefonní kontakt s SVP (psycholog)

11. telefonní kontakt se ZŠ

26. návštěva v rodině

prosinec 2013:

4. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

4. telefonní kontakt se ZŠ

10. návštěva v rodině

13. telefonní kontakt s otcem

13. jednání v ZŠ

16. návštěva v rodině

18. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

23. návštěva v rodině

Příloha č. 17

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 5

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Jakub) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od ledna 2003. Dne 1. 3. 2013 OSPOD Ústí nad Orlicí realizoval podrobné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny (Jakub).

březen 2013:

- 8. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 8. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 13. případová konference (OSPOD, FOD, matka) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s FOD při sestavení IPOD (Jakub)
- 20. jednání s matkou na OSPOD

duben 2013:

- 1. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 15. návštěva v rodině
- 15. jednání s matkou na OSPOD
- 15. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 17. jednání s otcem na OSPOD
- 26. jednání s matkou na OSPOD

květen 2013:

- 7. návštěva v rodině
- 13. jednání s matkou na OSPOD

- 13. telefonní kontakt s ÚP (dávky pomoci v hmotné nouze)
- 13. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 15. jednání s matkou na OSPOD
- 15. písemná zpráva od OSPOD pro ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 27. telefonní kontakt s matkou
- 31. jednání v ZŠ

červen 2013:

- 4. návštěva v rodině
- 4. písemné předvolání k soudnímu jednání ve věci zvýšení výživného na dítě
- 5. písemná zpráva od OSPOD pro ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 6. písemná žádost pro ZŠ o zaslání písemné zprávy
- 11. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 12. písemná zpráva od ZŠ pro OSPOD
- 12. soudní jednání ve věci zvýšení výživného na dítě
- 25. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 26. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

červenec 2013:

- 2. návštěva v rodině
- 3. návštěva v rodině
- 4. návštěva v rodině
- 4. písemné vyhotovení rozsudku soudu o zvýšení výživného na dítě
- 12. návštěva v rodině

15. informační schůzka s FOD (výměna informací)

19. návštěva v rodině

srpen 2013:

28. písemná zpráva od OSPOD pro nadační fond

28. návštěva v rodině

září 2013:

25. jednání v ZŠ

říjen 2013:

3. jednání s matkou na OSPOD

10. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

10. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci

16. případová konference (OSPOD, FOD, ZŠ, matka), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Jakub)

listopad 2013:

21. kontakt se ZŠ – e-mail

21. jednání v ZŠ

prosinec 2013:

5. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

9. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

11. jednání s matkou na OSPOD

13. informační schůzka s FOD (výměna informací)

18. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od března 2013. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

březen 2013:

- 8. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
- 13. případová konference (OSPOD, FOD, matka) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s OSPOD při sestavení IPOD
- 15. návštěva v rodině
- 21. návštěva v rodině
- 27. jednání na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)

duben 2013:

- 1. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 2. návštěva v rodině
- 3. telefonní kontakt s matkou
- 3. návštěva v rodině
- 9. telefonní kontakt s matkou
- 15. telefonní kontakt s matkou
- 15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 18. telefonní kontakt s matkou
- 19. návštěva v rodině
- 25. návštěva v rodině

květen 2013:

9. návštěva v rodině

13. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

30. návštěva v rodině

červen 2013:

11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

20. návštěva v rodině

25. telefonní kontakt s matkou

25. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

26. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

červenec 2013:

4. návštěva v rodině

15. doprovázení matky na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)

15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

19. návštěva v rodině

26. telefonní kontakt s matkou

30. telefonní kontakt s matkou

30. návštěva v rodině

srpen 2013:

22. telefonní kontakt s matkou

28. návštěva v rodině

září 2013:

17. telefonní kontakt s matkou

23. telefonní kontakt s matkou

23. návštěva v rodině

říjen 2013:

9. návštěva v rodině

10. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

16. případová konference (OSPOD, FOD, ZŠ, matka), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD

22. návštěva v rodině

listopad 2013:

4. návštěva v rodině

11. telefonní kontakt s matkou

12. návštěva v rodině

21. návštěva v rodině

27. návštěva v rodině

prosinec 2013:

5. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

5. návštěva v rodině

9. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

13. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

13. návštěva v rodině

18. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

23. návštěva v rodině

Příloha č. 18

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 6

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Veronika, Tomáš, Lukáš) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od prosince 2007.

leden 2013:

3. telefonní kontakt se zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „ZDVOP“)
3. písemná zpráva od OSPOD pro Policii ČR
4. návštěva v rodině
4. písemná zpráva od OSPOD pro ZDVOP
9. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
9. telefonní kontakt se ZDVOP – pozvání na případovou konferenci
9. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
10. písemná zpráva od pedopsycholožky pro OSPOD (vyšetření Veroniky)
10. kontakt se ZDVOP – e-mail
11. písemná zpráva od Policie ČR pro OSPOD
14. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, ZDVOP), spolupráce s FOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Veronika, Tomáš)
21. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
22. návštěva v rodině

22. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

únor 2013:

4. jednání na OSPOD s otcem

4. písemná žádost pro mateřskou školu (dále jen „MŠ“) o zaslání písemné zprávy

5. návštěva v rodině

7. informační schůzka s FOD (výměna informací)

13. písemná zpráva od MŠ pro OSPOD

20. telefonní kontakt se ZDVOP

20. kontakt se ZDVOP – e-mail

21. písemná zpráva od ZDVOP pro OSPOD

25. telefonní kontakt se ZDVOP

25. kontakt se ZDVOP – e-mail

28. informační schůzka s FOD (výměna informací)

28. písemná žádost pro dětského lékaře o zaslání písemné zprávy

březen 2013:

4. telefonní kontakt se ZDVOP

5. návštěva v rodině

5. jednání na OSPOD s otcem

6. telefonní kontakt s otcem

7. písemná zpráva od dětského lékaře pro OSPOD

8. jednání ve ZDVOP + návštěva Veroniky

8. písemná zpráva od Policie ČR pro OSPOD

11. telefonní kontakt se ZDVOP

11. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled – Veronika)

12. návštěva v rodině

15. písemná zpráva od OSPOD pro soud (prošetření poměrů s ohledem na soudní dohled – Veronika)

18. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

18. telefonní kontakt se ZDVOP – pozvání na případovou konferenci

18. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci

19. jednání na OSPOD s otcem

21. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, ZDVOP), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Veronika, Tomáš)

25. telefonní kontakt se ZDVOP

26. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

26. telefonní kontakt s Policií ČR

27. písemná žádost pro FOD o zaslání písemné zprávy

29. telefonní kontakt se ZDVOP

duben 2013:

2. kontakt se ZDVOP – e-mail

5. písemná žádost od Policie ČR pro OSPOD o zaslání písemné zprávy

9. návštěva v rodině

10. telefonní kontakt s MŠ

10. telefonní kontakt se ZDVOP

- 16. jednání s dětskou lékařkou
- 16. telefonní kontakt s otcem
- 16. kontakt se ZDVOP – e-mail
- 17. telefonní kontakt s otcem
- 17. telefonní kontakt s matkou
- 17. telefonní kontakt se ZDVOP
- 17. písemná zpráva od FOD pro OSPOD (výměna informací)
- 19. písemná zpráva od OSPOD pro Policii ČR
- 25. návštěva v rodině
- 26. telefonní kontakt s pedopsycholožkou (Veronika)
- 29. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

květen 2013:

- 2. telefonní kontakt s otcem
- 3. jednání na OSPOD s otcem
- 3. telefonní kontakt s matkou
- 6. narození syna Lukáše – porod v domácnosti
- 7. telefonní kontakt s matkou
- 7. návštěva matky a dítěte v porodnici
- 7. návštěva v rodině – domácnost babičky dětí (matka matky)
- 7. syn Tomáš na žádost matky umístěn do ZDVOP
- 7. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 9. telefonní kontakt s dětským lékařem v porodnici

9. telefonní kontakt s otcem
9. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
10. návštěva v rodině – matka s Lukášem doma z porodnice
13. telefonní kontakt s dětskou lékařkou
13. kontakt se ZDVOP – e-mail
13. písemná zpráva od ZDVOP pro OSPOD
14. jednání s dětskou lékařkou
14. informační schůzka s FOD (výměna informací)
15. jednání na OSPOD s otcem
16. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
17. návštěva v rodině
17. písemná zpráva od dětského lékaře pro OSPOD
20. kontakt se ZDVOP – e-mail
20. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
20. telefonní kontakt s dětským lékařem – pozvání na případovou konferenci
20. telefonní kontakt se ZDVOP – pozvání na případovou konferenci
20. telefonní kontakt s otcem – pozvání na případovou konferenci
22. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, ZDVOP), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Veronika, Tomáš), při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Lukáš)
24. návštěva v rodině
30. návštěva v rodině

31. jednání ve ZDVOP + návštěva dětí

červen 2013:

10. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

10. telefonní kontakt s otcem

10. telefonní kontakt s Dětským centrem

12. písemná zpráva od ZDVOP pro OSPOD

14. informační schůzka s FOD (výměna informací)

14. písemná zpráva od FOD pro OSPOD (výměna informací)

17. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

17. telefonní kontakt s dětskou lékařkou

17. telefonní kontakt se ZDVOP

17. telefonní kontakt s matkou

17. jednání na OSPOD s matkou

17. písemná zpráva od OSPOD pro ZDVOP (souhlas s ukončením pobytu Veroniky k 19. 6. 2013)

19. doprovázení matky a Lukáše k dětskému lékaři

19. doprovázení matky a Lukáše do Dětského centra

19. jednání v Dětském centru

20. písemná zpráva od Policie ČR pro OSPOD

21. písemná zpráva od ZDVOP pro OSPOD

24. písemná zpráva od Dětského centra pro OSPOD

28. telefonní kontakt s matkou

červenec 2013:

3. písemná zpráva od ZDVOP pro OSPOD
4. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
4. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
4. jednání v Dětském centru + návštěva matky a dětí – matka sděluje, že odmítá nadále spolupracovat s FOD ohledně řešení situace rodiny, tímto dnem ukončuje spolupráci s FOD

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od září 2012. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

leden 2013:

1. telefonní kontakt s matkou
2. návštěva v rodině
3. telefonní kontakt s matkou
8. telefonní kontakt s otcem
8. návštěva v rodině
9. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
14. návštěva v rodině
14. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, ZDVOP), spolupráce s OSPOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Veronika, Tomáš)
21. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

- 22. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 23. návštěva v rodině
- 30. návštěva v rodině
- 30. doprovázení matky na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)

únor 2013:

- 7. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 12. telefonní kontakt s matkou
- 14. návštěva v rodině
- 20. návštěva v rodině
- 22. telefonní kontakt s otcem
- 28. návštěva v rodině
- 28. doprovázení matky na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
- 28. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

březen 2013:

- 6. návštěva v rodině
- 11. telefonní kontakt s matkou
- 18. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
- 20. telefonní kontakt s matkou
- 21. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, ZDVOP), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Veronika, Tomáš)
- 26. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 26. návštěva v rodině

27. písemná žádost o zprávu od OSPOD pro FOD

duben 2013:

1. telefonní kontakt s matkou

8. návštěva v rodině

15. písemná zpráva FOD pro OSPOD (výměna informací)

17. návštěva v rodině

19. telefonní kontakt s matkou

24. návštěva v rodině

29. doprovázení matky a syna k dětskému lékaři

29. doprovázení matky k lékaři (kontrola v těhotenství)

29. návštěva v rodině

29. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

květen 2013:

2. doprovázení matky k lékaři (kontrola v těhotenství)

3. telefonní kontakt s matkou

6. narození syna Lukáše – porod v domácnosti

7. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

7. návštěva matky a dítěte v porodnici

7. návštěva v rodině – domácnost babičky dětí (matka matky)

7. syn Tomáš na žádost rodičů umístěn do ZDVOP

7. doprovázení syna Tomáše do ZDVOP

9. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

- 14. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 16. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 17. telefonní kontakt s matkou
- 20. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
- 21. návštěva v rodině
- 22. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, ZDVOP), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Veronika, Tomáš), při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Lukáš)
- 24. návštěva v rodině
- 29. návštěva v rodině
- 31. telefonní kontakt s matkou

červen 2013:

- 6. telefonní kontakt s otcem
- 7. návštěva v rodině
- 10. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 13. písemná zpráva FOD pro OSPOD (výměna informací)
- 14. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 14. telefonní kontakt s matkou
- 15. telefonní kontakt s matkou
- 16. telefonní kontakt s matkou
- 17. telefonní kontakt s matkou
- 17. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

- 18. návštěva v rodině
- 19. doprovázení Veroniky a Tomáše do Dětského centra
- 22. telefonní kontakt s matkou
- 22. telefonní kontakt s otcem
- 24. telefonní kontakt s otcem
- 24. telefonní kontakt s Policí ČR
- 26. telefonní kontakt s matkou
- 27. telefonní kontakt s matkou
- 27. telefonní kontakt s otcem

červenec 2013:

- 1. jednání na Policii ČR
- 2. telefonní kontakt s otcem
- 3. návštěva v rodině
- 4. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 4. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)
- 4. telefonní kontakt s matkou – ukončení spolupráce na žádost rodiny (odmítnutí rodiny nadále pokračovat ve spolupráci s FOD ohledně řešení její situace)

Příloha č. 19

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 7

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Jiří) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od srpna 2010. Dne 20. 9. 2013 OSPOD Ústí nad Orlicí realizoval podrobné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny (Jiří).

říjen 2013:

1. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
1. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
1. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci
1. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci
2. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s FOD při sestavení IPOD (Jiří)
4. písemný podnět k soudu na výchovné opatření – dohled
9. informační schůzka s FOD (výměna informací)
10. písemná žádost od Policie ČR pro OSPOD o zaslání písemné zprávy
16. informační schůzka s FOD (výměna informací)
18. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
30. informační schůzka s FOD (výměna informací)

listopad 2013:

6. písemná zpráva od OSPOD pro Policii ČR

- 11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 19. písemná zpráva od Policie ČR pro OSPOD
- 20. jednání v ZŠ
- 20. návštěva v rodině
- 21. písemná žádost od Probační a mediační služby České republiky pro OSPOD o zaslání zprávy
- 21. písemná žádost od Policie ČR pro OSPOD o zaslání písemné zprávy

prosinec 2013:

- 2. písemná zpráva od OSPOD pro Probační a mediační službu České republiky
- 2. písemná zpráva od OSPOD pro Polici ČR
- 10. jednání v SVP (psycholog)
- 16. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 17. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 17. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 19. písemná zpráva od FOD pro OSPOD (výměna informací)
- 20. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy
- 23. písemná zpráva od OSPOD pro soud

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od října 2013. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

říjen 2013:

1. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
2. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s OSPOD při sestavení IPOD (Jiří)
7. návštěva v rodině
9. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
16. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
16. návštěva v rodině
18. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)
25. telefonní kontakt s otcem
29. návštěva v rodině
30. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
30. telefonní kontakt s otcem

listopad 2013:

4. telefonní kontakt s otcem
4. jednání v SVP (psycholog)
6. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
7. telefonní kontakt s matkou
11. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
13. návštěva v rodině
26. telefonní kontakt s matkou
26. písemná žádost od Policie ČR pro FOD o zaslání písemné zprávy

27. telefonní kontakt s matkou

27. návštěva v rodině

prosinec 2013:

3. písemná zpráva od FOD pro Policii ČR

4. návštěva v rodině

10. návštěva v rodině

16. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

17. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

17. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

18. návštěva v rodině

19. písemná zpráva FOD pro OSPOD (výměna informací)

Příloha č. 20

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 8

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí (dva spisy Om)

Spisová dokumentace Om (Petr) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od ledna 2012.

Spisová dokumentace Om (Jan) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od dubna 2013.

leden 2013:

14. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

14. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

16. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s FOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Petr)

28. telefonní kontakt s matkou

29. telefonní kontakt s matkou

29. písemná žádost dětskému lékaři o zaslání písemné zprávy

31. telefonní kontakt s matkou

únor 2013:

7. informační schůzka s FOD (výměna informací)

12. písemná zpráva od dětského lékaře pro OSPOD

13. informační schůzka s FOD (výměna informací)

18. telefonní kontakt s matkou

19. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

- 19. telefonní kontakt s matkou
- 20. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 20. telefonní kontakt s matkou
- 20. telefonní kontakt s prarodiči Petra
- 25. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 25. telefonní kontakt s matkou
- 25. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
- 26. návštěva rodiny
- 27. informační schůzka s FOD (výměna informací)

březen 2013:

- 18. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 27. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

duben 2013:

- 5. narození syna Jana
- 12. telefonní kontakt s matkou
- 15. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 17. telefonní kontakt s MŠ
- 17. telefonní kontakt s matkou
- 17. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 22. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 22. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 24. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení

a aktualizaci IPOD (Petr), spolupráce s FOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Jan)

29. písemná zpráva od OSPOD pro MŠ

květen 2013:

2. telefonní kontakt s matkou

2. návštěva v rodině

15. telefonní kontakt s prarodiči Petra

15. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

16. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

16. návštěva v rodině

17. písemná žádost dětskému lékaři o zaslání písemné zprávy

24. informační schůzka s FOD (výměna informací)

27. telefonní kontakt s matkou

31. písemná zpráva od dětského lékaře pro OSPOD

31. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

červen 2013:

3. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)

27. návštěva rodiny

červenec 2013:

3. telefonní kontakt s matkou

srpen 2013:

5. telefonní kontakt s prarodiči

5. telefonní kontakt s matkou

9. telefonní kontakt s prarodiči Petra

12. pracovní schůzka na OSPOD s matkou a prarodiči Petra – dohoda o styku Petra s prarodiči

12. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

26. informační schůzka s FOD (výměna informací)

27. telefonní kontakt s matkou

29. návštěva v rodině

září 2013:

2. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

2. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

4. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Petr, Jan)

11. telefonní kontakt s matkou

říjen 2013:

2. písemná žádost pro MŠ od OSPOD o zaslání zprávy

2. telefonní kontakt s matkou

listopad 2013:

7. písemná zpráva od MŠ pro OSPOD

11. telefonní kontakt s matkou

prosinec 2013:

16. informační schůzka s FOD (výměna informací)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od prosince 2012. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

leden 2013:

14. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

16. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s OSPOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Petr)

17. návštěva v rodině

únor 2013:

7. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

11. telefonní kontakt s matkou

12. návštěva v rodině

13. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

13. telefonní kontakt s matkou

14. telefonní kontakt s matkou

15. telefonní kontakt s matkou

18. telefonní kontakt s matkou

19. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

20. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

25. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

25. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

27. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

27. návštěva v rodině

březen 2013:

11. telefonní kontakt s matkou

15. návštěva v rodině

18. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

19. kontakt s matkou – e-mail

25. telefonní kontakt s matkou

26. telefonní kontakt s matkou

27. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

duben 2013:

5. narození syna Jana

6. telefonní kontakt s matkou

10. telefonní kontakt s matkou

11. návštěva v rodině

15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

17. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

22. telefonní kontakt s matkou

22. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

24. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení

a aktualizaci IPOD (Petr), spolupráce s OSPOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Jan)

26. písemná zpráva od FOD pro MŠ

30. telefonní kontakt s matkou

květen 2013:

3. návštěva v rodině

7. telefonní kontakt s matkou

15. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

16. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

21. telefonní kontakt s matkou

23. telefonní kontakt s matkou

24. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

30. návštěva v rodině

31. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

červen 2013:

3. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

13. návštěva v rodině

červenec 2013:

10. telefonní kontakt s matkou

15. návštěva v rodině

30. návštěva v rodině

31. telefonní kontakt s matkou

srpen 2013:

1. telefonní kontakt s matkou
11. telefonní kontakt s matkou
12. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
16. návštěva v rodině
22. telefonní kontakt s matkou
26. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
27. telefonní kontakt s matkou

září 2013:

2. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
4. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Petr, Jan)
13. návštěva v rodině
19. návštěva v rodině

říjen 2013:

4. návštěva v rodině
30. návštěva v rodině

listopad 2013:

27. návštěva v rodině

prosinec 2013:

16. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

Příloha č. 21

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 9

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Ondřej) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od září 2012.

leden 2013:

- 10. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci
- 10. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci
- 14. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 15. telefonní kontakt s matkou
- 15. telefonní kontakt se ZŠ
- 15. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 15. návštěva v rodině
- 17. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 18. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s FOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Ondřej)
- 23. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)
- 29. informační schůzka s FOD (výměna informací)

únor 2013:

4. informační schůzka s FOD (výměna informací)

27. informační schůzka s FOD (výměna informací)

březen 2013:

5. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

12. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

12. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

12. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci

12. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci

15. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Ondřej)

duben 2013:

22. informační schůzka s FOD (výměna informací)

22. návštěva v rodině

24. jednání v SVP (psycholog)

květen – červen 2013: preventivně výchovný pobyt chlapce v SVP

květen 2013:

9. informační schůzka s FOD (výměna informací)

30. telefonní kontakt s SVP (psycholog)

červen 2013:

10. informační schůzka s FOD (výměna informací)

28. jednání v SVP (psycholog)

28. písemná zpráva od SVP pro OSPOD - závěrečná zpráva z preventivně výchovného pobytu chlapce v SVP

červenec 2013:

8. návštěva v rodině

15. informační schůzka s FOD (výměna informací)

18. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

srpen 2013:

9. telefonní kontakt s matkou

září 2013:

4. informační schůzka s FOD (výměna informací)

30. telefonní kontakt se ZŠ

říjen 2013:

9. informační schůzka s FOD (výměna informací)

16. informační schůzka s FOD (výměna informací)

18. kontakt s FOD - e-mail (výměna informace)

30. informační schůzka s FOD (výměna informací)

listopad 2013:

8. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

8. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

8. telefonní kontakt s SVP (psycholog) – pozvání na případovou konferenci

8. telefonní kontakt se ZŠ – pozvání na případovou konferenci

11. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení IPOD (Ondřej)

18. písemná zpráva od FOD pro OSPOD (výměna informací) – ukončení spolupráce FOD a rodiny (naplnění individuálních cílů rodiny a IPOD)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od listopadu 2012. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

leden 2013:

9. telefonní kontakt s matkou

10. návštěva v rodině

10. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

14. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

17. telefonní kontakt s matkou

17. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

17. telefonní kontakt se ZŠ

17. návštěva v rodině

18. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s OSPOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Ondřej)

22. telefonní kontakt se ZŠ

23. telefonní kontakt se ZŠ

- 23. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 23. telefonní kontakt s matkou
- 24. telefonní kontakt se ZŠ
- 24. telefonní kontakt s matkou
- 25. návštěva v rodině
- 29. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 31. telefonní kontakt s matkou

únor 2013:

- 1. návštěva v rodině
- 4. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 13. telefonní kontakt s matkou
- 13. návštěva v rodině
- 15. jednání v SVP (psycholog)
- 15. jednání v ZŠ
- 18. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 20. jednání v SVP (psycholog)
- 21. návštěva v rodině
- 25. kontakt s SVP (psycholog) - e-mail
- 27. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

březen 2013:

- 4. telefonní kontakt s matkou
- 4. návštěva v rodině

- 5. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 5. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)
- 12. telefonní kontakt s matkou
- 12. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
- 13. jednání v SVP (psycholog)
- 13. návštěva v rodině
- 15. telefonní kontakt s matkou
- 15. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD (Ondřej)
- 26. telefonní kontakt s matkou

duben 2013:

- 2. telefonní kontakt s SVP (psycholog)
- 4. telefonní kontakt s matkou
- 4. návštěva v rodině
- 18. telefonní kontakt s matkou
- 18. návštěva v rodině
- 22. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)
- 22. jednání v SVP (psycholog)

květen – červen 2013: preventivně výchovný pobyt chlapce v SVP

květen 2013:

- 3. telefonní kontakt s matkou
- 9. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

červen 2013:

7. telefonní kontakt s matkou

10. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

červenec 2013:

11. telefonní kontakt s matkou

15. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

16. telefonní kontakt s matku

16. návštěva v rodině

18. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

srpen 2013:

28. telefonní kontakt s matkou

29. návštěva v rodině

září 2013:

4. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

18. jednání v SVP (psycholog)

říjen 2013:

7. telefonní kontakt s matkou

8. telefonní kontakt s matkou

8. návštěva v rodině

9. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

16. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

18. kontakt s OSPOD - e-mail (výměna informací)

30. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

listopad 2013:

8. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

11. případová konference (OSPOD, FOD, rodiče, chlapec, ZŠ, psycholog SVP), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení IPOD (Ondřej)

18. písemná zpráva FOD pro OSPOD (výměna informací) – ukončení spolupráce FOD a rodiny (naplnění individuálních cílů rodiny a IPOD)

Příloha č. 22

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 10

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Alena) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od dubna 2008. Dne 15. 5. 2013 OSPOD Ústí nad Orlicí realizoval podrobné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny (Alena).

květen 2013:

- 20. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 20. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 24. případová konference (OSPOD, FOD, matka) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s FOD při sestavení IPOD

červenec 2013:

- 2. návštěva v rodině
- 2. kontakt s FOD – email (výměna informací)
- 12. informační schůzka s FOD (výměna informací)

srpen 2013:

- 22. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 23. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)

září 2013:

- 27. návštěva v rodině

říjen 2013:

- 1. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

1. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
4. případová konference (OSPOD, FOD, matka) – spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD

prosinec 2013:

10. telefonní kontakt s FOD (výměna informací)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od května 2013. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

květen 2013:

20. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci
24. případová konference (OSPOD, FOD, matka) - nabídka spolupráce s FOD, zahájení poskytování SAS, spolupráce s OSPOD při sestavení IPOD
29. návštěva v rodině
29. jednání na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)
31. telefonní kontakt s matkou

červen 2013:

5. telefonní kontakt s matkou
11. telefonní kontakt s matkou
11. návštěva v rodině
15. písemná zpráva pro nadační fond od FOD

20. telefonní kontakt s matkou

20. návštěva v rodině

24. písemná zpráva od FOD pro ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)

25. návštěva v rodině

červenec 2013:

2. kontakt s OSPOD – email (výměna informací)

11. telefonní kontakt s matkou

12. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

12. návštěva v rodině

12. kontakt s matkou – e-mail

15. jednání na ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi)

16. návštěva v rodině

17. písemná zpráva pro ÚP (dávky pomoci v hmotné nouzi) od FOD

29. telefonní kontakt s matkou

30. návštěva v rodině

srpen 2013:

16. návštěva v rodině

22. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

23. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

29. návštěva v rodině

září 2013:

6. návštěva v rodině

11. návštěva v rodině

říjen 2013:

1. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

4. návštěva v rodině

4. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení a aktualizaci IPOD

17. návštěva v rodině

listopad 2013:

5. návštěva v rodině

8. návštěva v rodině

21. návštěva v rodině

prosinec 2013:

10. telefonní kontakt s OSPOD (výměna informací)

16. návštěva v rodině

18. telefonní kontakt s matkou

18. návštěva v rodině

Příloha č. 23

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí a výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD – rodina č. 11

Výpis obsahu spisové dokumentace Om vedené OSPOD Ústí nad Orlicí

Spisová dokumentace Om (Martin, Pavel, Alice) je vedena OSPOD Ústí nad Orlicí od února 2008.

leden 2013:

- 9. písemná žádost pro ZŠ o zaslání písemné zprávy
- 17. písemná zpráva od ZŠ pro OSPOD
- 25. kontakt s FOD – e-mail (výměna informací)
- 28. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci
- 28. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci
- 31. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s FOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Martin, Pavel, Alice)

únor 2013:

- 7. informační schůzka s FOD (výměna informací)
- 8. návštěva v rodině
- 8. písemná žádost od soudu pro OSPOD o zaslání písemné zprávy (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled)
- 27. informační schůzka s FOD (výměna informací)

březen 2013:

- 13. informační schůzka s FOD (výměna informací)

20. písemná zpráva od OSPOD pro soud (přešetření poměrů s ohledem na soudní dohled)

červen 2013:

12. písemná žádost pro ZŠ o zaslání písemné zprávy

26. písemná zpráva od ZŠ pro OSPOD

červenec 2013:

9. návštěva v rodině

srpen 2013:

21. telefonní kontakt s matkou – pozvání na případovou konferenci

21. telefonní kontakt s FOD – pozvání na případovou konferenci

26. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s FOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení IPOD (Martin, Pavel, Alice)

září 2013:

26. písemná zpráva od FOD pro OSPOD (výměna informací) – ukončení spolupráce FOD a rodiny (naplnění individuálních cílů rodiny a IPOD)

Výpis obsahu spisové dokumentace o poskytování sociální služby SAS vedené FOD

Poskytování sociální služby SAS organizací FOD rodině bylo zahájeno od ledna 2010. Iniciátorem navázání spolupráce rodiny s organizací FOD ohledně řešení její situace byl OSPOD Ústí nad Orlicí.

leden 2013:

11. telefonní kontakt s matkou

18. návštěva v rodině

25. kontakt s OSPOD – e-mail (výměna informací)

28. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

31. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s OSPOD při zpracování podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a sestavení IPOD (Martin, Pavel, Alice)

únor 2013:

7. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

18. návštěva v rodině

27. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

březen 2013:

13. informační schůzka na OSPOD (výměna informací)

duben 2013:

11. telefonní kontakt s matkou

17. telefonní kontakt s matkou

24. telefonní kontakt s matkou

24. návštěva v rodině

srpen 2013:

21. telefonní kontakt s OSPOD – pozvání na případovou konferenci

26. případová konference (OSPOD, FOD, matka), spolupráce s OSPOD při aktualizaci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přehodnocení IPOD (Martin, Pavel, Alice)

září 2013:

26. písemná zpráva FOD pro OSPOD (výměna informací) – ukončení spolupráce FOD a rodiny (naplnění individuálních cílů rodiny a IPOD)

Příloha č. 24

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Shrnutí - práce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s rodinou v procesu sanace rodiny (rodina č. 1–11)

Tabulka č. 2: Shrnutí - spolupráce OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD s dalšími subjekty v procesu sanace rodiny (rodina č. 1–11)

Tabulka č. 3: Shrnutí - přímá spolupráce mezi OSPOD Ústí nad Orlicí a FOD v procesu sanace rodiny (rodina č. 1–11)

Anotace

Příjmení a jméno autora: Faltusová Dana

Název katedry a fakulty: Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie, Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Název bakalářské diplomové práce: Spolupráce orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny/Cooperation between the Authority of social and legal protection of children and the Fund for endangered children in the area of family remediation

Vedoucí práce: PhDr. Eva Klimentová, Ph.D.

Počet znaků: 172 736

Počet příloh: 24

Počet titulů použité literatury: 50

Klíčová slova: rodina, sanace rodiny, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně-právní ochrana dětí, spolupráce

Key words: family, family remediation, social stimulation services for families with children, social and legal protection of children, cooperation

Anotace:

Bakalářská práce pojednává o sanaci rodiny, vymezuje její hlavní aktéry včetně konkrétních aktérů pro účely empirického šetření, věnuje se multidisciplinární spolupráci v procesu sanace rodiny. Cílem bakalářské práce je popsat spolupráci orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Fondu ohrožených dětí v oblasti sanace rodiny. Empirické šetření bakalářské práce je zaměřeno na popis spolupráce konkrétních aktérů (oddělení sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Ústí nad Orlicí a pobočka Fondu ohrožených dětí v Pardubicích) v oblasti sanace rodiny. Popis této spolupráce je realizován na základě faktické praxe výkonu činností obou aktérů v rámci procesu sanace rodiny.

Annotation:

The thesis discusses family remediation, defines their main participants, including particular participants for the purpose of empirical investigation, devoted to multidisciplinary cooperation in the process of dealing with family remediation. The aim of the thesis is to describe the cooperation of the Authority of social and legal protection of children and the Fund for endangered children in the area of family remediation. The empirical investigation of the thesis is focused on the description of particular participants' cooperation (department of social and legal protection of children, Municipal authority Ústí nad Orlicí and the Fund for endangered children, Pardubice) in the area of family remediation. The description of this cooperation is realized on the basis of actual practical experienced activities of both participants in the process of family remediation.